

ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต

ปริญญานิพนธ์
ของ
จารุวรรณ คงขุนเทียน

เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
พฤษภาคม 2548
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต

บทคัดย่อ
ของ
จารุวรรณ คงขุนเทียน

เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
พฤษภาคม 2548

๑) จารุวรรณ กองเทียน. (2548). ^{๑)}ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต. ปรินทิพ
กศ.ม. (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนางรงค์,
อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา

๔) การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อ
บทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวม
และในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านกิจการนิสิต และด้านการบริการวิชาการ จำแนกตาม
ตัวแปร เพศ ชั้นปี สาขาวิชา ภูมิสำเนา อาชีพของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง และรายได้ของบิดา
มารดา/ผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ศึกษา
อยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 384 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการ
ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า
5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความ
เบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการ
ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. นิสิตมีความคิดเห็นว่าบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริม
การประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ด้านวิชาการ ด้านกิจการนิสิต ด้านการบริการวิชาการ
โดยรวมและในแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก

2. นิสิตชายและนิสิตหญิงมีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

3. นิสิตที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตโดยรวมแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นแตกต่างกับนิสิตชั้นปีที่ 2 และ
นิสิตชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านกิจการนิสิต นิสิตชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต แตกต่างกับนิสิตชั้นปีที่ 4
หรือสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ด้านการบริการวิชาการ นิสิตชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต แตกต่างกับนิสิตชั้นปีที่ 2 และนิสิตชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

4. นิสิตที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิชาการ นิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีความคิดเห็นแตกต่างกับนิสิตสาขาวิชาสังคมศาสตร์ สาขาวิชามนุษยศาสตร์ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

5. นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพและปริมณฑล และนิสิตที่มีภูมิลำเนาต่างจังหวัดมีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

6. นิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครองประกอบอาชีพส่วนตัว มีความคิดเห็นแตกต่างกับนิสิตที่บิดามารดาประกอบอาชีพรับราชการ และรัฐวิสาหกิจ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกิจการนิสิต และด้านการบริการวิชาการ นิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครองประกอบอาชีพส่วนตัว มีความคิดเห็นแตกต่างกับนิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ และรัฐวิสาหกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

7. นิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครองมีรายได้สูง ปานกลาง และต่ำ มีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

THE OPINIONS OF STUDENTS TOWARD THE ROLE OF
SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY IN ENHANCING
SELF-EMPLOYMENT IN STUDENTS

AN ABSTRACT
BY
CHARUWAN KHONGKHUNTHIEN

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Higher Education
at Srinakharinwirot University
May 2005

Charuwan Khongkhunthien. (2005). *The Opinions of Students toward the Role of Srinakharinwirot University in Enhancing Self-Employment in Students*. Master thesis (Higher Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Asst.Prof.Dr.Achara Wattananarong, Dr. Rachan Boontima

The purposes of this study were to investigate and compare the opinions of the students toward the role of Srinakharinwirot University in enhancing self-employment in students in overall and each aspect, namely, academic, student affair, and academic service classified by gender, class level, major subject, domicile, parents' occupation and parents' income. The samples were 384 students who studied at Srinakharinwirot University in the first semester of the academic year 2004. The instrument used for data collection was a five – rating scale questionnaire. Data were analyzed by frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test, a one way Analysis of Variance, and Sheffe' test.

The results revealed that;

1. The students rated the role of Srinakharinwirot University in enhancing self – employment in students in overall and each aspect at a high level.

2. There was no significant difference between the opinions of male and female students in overall and each aspect.

3. There was a significant difference among the opinions of the first year students and the second year and the fourth year students in overall at the level of .05. When each aspect was considered, it was found that there was a significant difference between the opinions of the first year students and the fourth year students in the aspect of student affair at the level of .05. And there was a significant difference between the opinions of the first year students and the second year and the fourth year students in the aspect of academic service at the level of .05.

4. There was no significant difference among the opinions of the students who studied in Faculty of Social Sciences, Faculty of Humanities, Faculty of Science and Technology and Faculty of Health Science in overall. When each aspect was considered, it was found that there was a significant difference between the opinions of the students who studied in Faculty of Health Science and the students who studied in Faculty of Social Science, Faculty of Humanities and Faculty of Science and Technology in the aspect of academic at the level of .05.

5. There was no significant difference between the opinions of the students whose domicile were in Bangkok and vicinity and the ones whose domicile were in the provinces in overall and each aspect.

6. There was a significant difference among the opinions of the students whose parents' occupation were different in overall at the level .05. When each aspect was considered, it was found that there was a significant difference between the opinions of the students whose parents were self-employment and the students whose parents were government officers and state enterprise in the aspects of student affair and academic service at the level of .05.

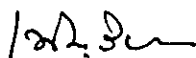
7. There was no significant difference between the opinions of the students whose parents' income were high, middle and low in overall and each aspect.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต

ของ
นางสาวจรรววรรณ คงขุนเทียน

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

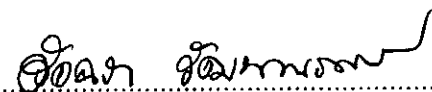

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

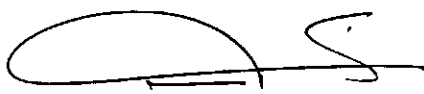
วันที่ 18 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2548

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

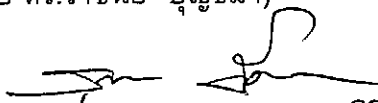
ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนานรงค์)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ราชนัย บุญธิมา)

กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมวรพงษ์)

กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ชัย นิรัญทวี)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนานรงค์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมวรพงษ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ชัย นิรัญทวี กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ที่ให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมวรพงษ์ อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สกุลคู ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้ววัฒนา อาจารย์ สมกิจ กิจพูนวงศ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัจฉรา สังข์สุวรรณ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ให้ทุนส่วนหนึ่งเป็นค่าใช้จ่ายในการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่านที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถาม และขอขอบคุณเพื่อนๆ สาขาวิชาการอุดมศึกษา ภาคพิเศษรุ่น 9 ที่ให้ความช่วยเหลือตลอดช่วงการศึกษา พร้อมคำแนะนำและเป็นกำลังใจให้แกกันตลอดมา

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับ คุณแม่สังเวียน คงขุนเทียน คุณพ่อวิจารณ์ คงขุนเทียน ที่ได้อบรมสั่งสอน สนับสนุนให้ความช่วยเหลือในการศึกษา และขอขอบพระคุณ คุณป้า คุณน้า น้อง ๆ ทุกคน ซึ่งเป็นกำลังใจสำคัญ ในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จ คุณค่าของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณที่เคารพ

จารุวรรณ คงขุนเทียน

งานวิจัยฉบับนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย
งบประมาณแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2547
ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
	ความสำคัญของการวิจัย	5
	ขอบเขตของการวิจัย	5
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	5
	ตัวแปรที่ศึกษา	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	7
	สมมติฐานในการวิจัย	8
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
	ความหมายของอาชีพอิสระ	10
	ความสำคัญของอาชีพอิสระ	11
	ประเภทของอาชีพอิสระ	11
	บทบาทของสถาบันอุดมศึกษากับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ ของนิสิตนักศึกษา	13
	แนวคิดในการดำเนินงานส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตนักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา	14
	แนวทางในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตนักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา	15
	บทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบ อาชีพอิสระของนิสิต	29
3	วิธีดำเนินการวิจัย	37
	การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	37
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	38
	การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล	40
	การวิเคราะห์ข้อมูล	41
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	41

สารบัญ(ต่อ)

บทที่		หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
	การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	67
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	67
	วิธีดำเนินการวิจัย	67
	การวิเคราะห์ข้อมูล	67
	สรุปผลการวิจัย	68
	การอภิปรายผล	69
	ข้อเสนอแนะ	79
	ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	79
	ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	79
	บรรณานุกรม	81
	ภาคผนวก	90
	ภาคผนวก ก. หนังสือแนะนำและแบบสอบถาม	91
	ภาคผนวก ข. จดหมายเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของ แบบสอบถาม	110
	ภาคผนวก ค. รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม	115
	ภาคผนวก ง. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับและค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อ	117
	ประวัติย่อผู้วิจัย	120

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชา.....	38
2	จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา.....	44
3	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาท ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวม และในแต่ละด้าน	46
4	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาท ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ ของนิสิต ด้านวิชาการ เป็นรายข้อ	47
5	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาท ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ด้านกิจการนิสิต เป็นรายข้อ	48
6	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาท ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ ของนิสิต ด้านการบริการวิชาการ เป็นรายข้อ	49
7	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาท ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ ของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ	50
8	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาท ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ ของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปี	51
9	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาท ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ ของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามสาขาวิชา	52
10	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาท ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ ของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามภูมิสำเนา	53

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามอาชีพของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง.....	54
12 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามรายได้ของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง	55
13 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ	56
14 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปี	57
15 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ในด้านกิจการนิสิต จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่.....	58
16 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ในด้านการบริการวิชาการ จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่.....	58
17 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวม จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่.....	59
18 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามสาขาวิชา	60
19 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ในด้านวิชาการ จำแนกตามสาขาวิชา เป็นรายคู่	61

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
20 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามภูมิสำเนา.....	62
21 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามอาชีพของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง	63
22 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ในด้านกิจการนิสิต จำแนกตามอาชีพของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง เป็นรายคู่	64
23 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ในด้าน การบริการวิชาการ จำแนกตามอาชีพของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง เป็นรายคู่.....	64
24 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวม จำแนกตามอาชีพของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง เป็นรายคู่.....	65
25 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามรายได้ของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง.....	66

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) กำหนด ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาเพื่อให้คนไทยได้รับการพัฒนาศักยภาพทุกด้าน มีคุณภาพชีวิตที่ดีและเกิดความสุขในสังคม โดยพัฒนาให้มีคุณภาพและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ด้วยการปฏิรูปการศึกษา การเรียนรู้ตลอดชีวิต ตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาและบริหารประเทศ โดยยึดหลักสายกลางเพื่อให้ประเทศรอดพ้น จากวิกฤต สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและนำไปสู่การพัฒนาที่สมดุล มีคุณภาพและยั่งยืน ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และสถานการณ์เปลี่ยนแปลงต่าง ๆ (กรมการจัดหางาน. 2545 : 20) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้มีนโยบายจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมไทย ให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และฝึกอบรมได้ตลอดชีวิต โดยหลักการสร้างชาติ สร้างคน สร้างงาน มุ่งพัฒนาคนไทยให้สร้างความรู้ใหม่บนฐานความรู้เดิมให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง และความก้าวหน้า ทางเทคโนโลยี ตลอดจนสร้างและพัฒนาอาชีพให้ดียิ่งขึ้น (ทองอยู่ แก้วไทรชะ. 2544 : 1)

การศึกษานับเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งสำหรับการสร้างสรรค์ความเจริญ ก้าวหน้า และการแก้ไขปัญหาการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะสถาบันอุดมศึกษา ควรที่จะมีการส่งเสริมและฝึกอบรมการประกอบอาชีพอิสระ เพื่อให้นักศึกษาเป็นผู้ที่สามารถ รองรับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งผลิตบุคคลให้มีความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพในสาขาที่ตนสนใจ เป็นแหล่งความรู้ใหม่ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่นักศึกษา สามารถเลือกศึกษาหรือฝึกฝนทักษะต่าง ๆ การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระจึงเป็นสิ่งจำเป็น ที่สุด ทำให้สามารถเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และพัฒนางานอาชีพ เป็นทรัพยากรที่มีค่าของชาติ ซึ่งในปัจจุบันประเทศชาติมีความต้องการที่จะพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม บรรณานาที่จะให้ เยาวชนมีอิสระที่จะเลือกวิถีการดำเนินชีวิตอิสระในการประกอบอาชีพ มีความสามารถในการ ประกอบอาชีพตามความถนัดและความต้องการของตนเอง (ธนาภรณ์ พุทธิมนต์ธร. 2545 : 1) โดยการสอดแทรกประสบการณ์เกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ ปรับปรุงหลักสูตรวิชาการและ วิชาชีพ ให้บริการแนะแนวทางด้านอาชีพ สร้างทัศนคติให้กับนิสิตในเรื่องของการประกอบอาชีพอิสระ การศึกษาในปัจจุบันควรมุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพให้เหมาะสมกับความ ต้องการทั้งตัวนิสิต เศรษฐกิจ และสังคม สถาบันอุดมศึกษาควรมีการเตรียมความพร้อมในการ วางแผนการประกอบอาชีพให้กับผู้เรียนที่จะจบการศึกษาออกไป สถาบันอุดมศึกษาควรจัดการ ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้และทักษะทางอาชีพที่เป็นประโยชน์

ต่อการดำรงชีวิต โดยเป็นรูปแบบของการศึกษาที่เกิดขึ้นตามความต้องการและความพร้อมของผู้เรียน (สมบุญ อินทนต์. 2543 : 1)

จากสถิติการเลิกจ้างงานทั่วประเทศในปี พ.ศ. 2539 มีจำนวน 5,015 คน และในปี พ.ศ. 2540 คนว่างงานสูงถึง 44,753 คน (บัณฑิต ธนชัยเศรษฐวุฒิ. 2541 : 28) และจากผลการสำรวจผู้ว่างงานเดือนกุมภาพันธ์ 2541 ของสำนักสถิติแห่งชาติพบว่า ผู้ว่างงานที่ไม่มีงานทำและพร้อมที่จะทำงานในปี พ.ศ. 2541 มีจำนวน 1.5 ล้านคน (ชนินทร์ มีโกศล. 2541 : 22-23) ทำให้รัฐบาลต้องส่งเสริมการประกอบธุรกิจขนาดย่อม และการประกอบอาชีพอิสระให้แก่ประชาชนเพิ่มขึ้น ในปี 2541 ประเทศไทยมีการจ้างงานจำนวน 32.14 ล้านคน (ลดลงจากปี 2540 จำนวน 0.09 ล้านคน) คิดเป็นร้อยละ 52.51 ของจำนวนประชากรทั้งหมด และในปีเดียวกันประเทศไทยมีผู้ว่างงานร้อยละ 3.41 ของกำลังแรงงานทั้งหมดเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2540 ซึ่งมีผู้ว่างงานร้อยละ 2.5 ในจำนวนผู้ที่ว่างงานทั้งหมดเป็นกำลังแรงงานวัยหนุ่มสาว ต่ำกว่า 24 ปี ร้อยละ 50.80 เป็นที่น่าสังเกตว่าในจำนวนผู้ว่างงานทั้งหมดของประเทศไทยครึ่งหนึ่งเป็นหนุ่มสาวอายุต่ำกว่า 24 ปี ซึ่งน่าจะเป็นผู้ที่เพิ่งสำเร็จการศึกษาและยังไม่มีทักษะและความชำนาญในการปฏิบัติงานเป็นส่วนใหญ่ แสดงว่าประเทศไทยยังมีผู้สำเร็จการศึกษาที่หางานทำไม่ได้จำนวนไม่น้อย ซึ่งหมายความว่า การศึกษาระดับมหาวิทยาลัยของประเทศไทยยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการ ในการแข่งขันทางเศรษฐกิจได้ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 68 - 72) ผลการวิจัยของ สุธรรม อารีกุล (2541 : 85) พบว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาในปัจจุบันมีคุณภาพต่ำทั้งใน ด้านภาษา คุณธรรมจริยธรรม ความรู้ความสามารถทางวิชาการ ความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์ ขาดวิจารณญาณ ความคิดริเริ่ม ความคิดสร้างสรรค์ ความรอบรู้และการแสวงหาความรู้ นอกจากนี้ยังขาดบุคลิกภาพที่ดี และมีทัศนคติการทำงานเป็นลบ

ดังนั้นการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในสถาบันการศึกษาจะเป็นการลดปัญหาการว่างงานได้ทางหนึ่งแทนการมุ่งอาชีพเป็นลูกจ้างของหน่วยงานรัฐบาลหรือเอกชนที่มีกำลังการจ้างงานอย่างจำกัด ไม่สามารถที่จะตอบสนองต่อแรงงานที่มีอยู่ภายในประเทศได้อย่างทั่วถึง อีกทั้งยังเป็นการเสริมสร้างสมรรถภาพและศักยภาพทางด้านการบริหาร และการจัดการธุรกิจให้แก่บัณฑิตนักศึกษาทุกสาขา โดยมุ่งหวังให้มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อการประกอบอาชีพอิสระให้สามารถนำความรู้และทักษะต่างๆ ไปใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดผลดีในฐานะที่เป็นผู้ประกอบการเองหรือเป็นลูกจ้างในภาครัฐและเอกชน วิชาความรู้และทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาในขณะนี้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือสามารถนำไปใช้ในการส่งเสริมความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพอิสระให้แก่บัณฑิตนักศึกษายุ่งหลายประการ หากได้รับการปรับปรุงเพิ่มเติมสาระและบุคลากรอื่นๆ ของสถาบันอุดมศึกษาอย่างเหมาะสมแล้ว ก็จะช่วยให้การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (เจลิยว บุรีภักดี และคนอื่นๆ. 2534 : 13)

ซึ่งสอดคล้องกับ สัญญา จัดตานนท์ (2528 : 68) ที่กล่าวว่า อาชีพอิสระจะเป็นทางออกที่สำคัญยิ่งในการแก้ปัญหาการว่างงานของประเทศ โดยเชื่อว่าหากคนมุ่งประกอบอาชีพอิสระแทนการมุ่งรับราชการ ทำงานบริษัท หรืองานประเภทรับจ้างแล้ว ปัญหาการว่างงานก็จะลดความรุนแรงลงไปมาก เพราะนอกจากจะช่วยแก้ปัญหาการว่างงานของตนเองได้สำเร็จแล้วยังได้ช่วยแก้ปัญหาการว่างงานของคนอื่นด้วย เนื่องจากผู้ประกอบอาชีพอิสระก็คือผู้สร้างงานให้เกิดขึ้นในสังคม หรือนัยหนึ่งเป็นผู้ก่อให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจโดยตรงนั่นเอง

การจัดหลักสูตรให้มีวิชาเลือกเสรีโดยมีการสอดแทรกให้ผู้เรียนสามารถที่จะเลือกเรียนวิชาใดก็ได้ที่นิสิตมีความสนใจหรือถนัด การเสริมสร้างเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพอิสระ การจัดฝึกงานใหม่ โดยให้นิสิตได้ฝึกงานในสถานที่ประกอบการจริง และกิจกรรมการออกไปศึกษางานอิสระนอกสถานที่หรืออาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ที่สอดแทรกเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพอิสระ จากการศึกษาการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระพบว่าหลักสูตรที่เสริมการเรียนเพื่อการประกอบอาชีพอิสระนั้น ควรมีกิจกรรมสำคัญสำหรับผู้เรียน ได้แก่ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การบริหารกิจการธุรกิจขนาดย่อม ฝึกคิดเกี่ยวกับการจัดการและการตลาด ทำโครงการธุรกิจจำลอง ฝึกทักษะการตัดสินใจ วางแผนการประกอบอาชีพ พบผู้รู้เกี่ยวกับอาชีพอิสระ จัดทัวร์อาชีพ พบกลุ่มอภิปรายการประกอบอาชีพธุรกิจ สถานศึกษามีการบริการข้อสนเทศและบริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ ตั้งชมรมอาชีพอิสระและมีการฝึกอบรมการประกอบอาชีพอิสระโดยตรง นอกจากนี้สถานศึกษาต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองต่อการประกอบอาชีพ ส่งเสริมให้เริ่มต้นอาชีพจากธุรกิจขนาดย่อม โดยเชิญภาคเอกชนมาเป็นพี่เลี้ยง หรือได้ฝึกงานในสถานประกอบการจริง (คณะอนุกรรมการโครงการศูนย์ศึกษาทดลองการประกอบอาชีพอิสระของบัณฑิต. 2534 : 6 – 7)

สำหรับการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในมหาวิทยาลัยนั้น จากการสัมภาษณ์นิสิตปริญญาตรีในคณะวิชาต่าง ๆ พบว่า

1. ด้านวิชาการ การจัดหลักสูตรวิชาเลือกเสรีไม่ต่ำกว่า 5 หน่วยกิต เช่น ไร่ไทย ทำขนม ดนตรีไทย ดนตรีสากล ฝึกพูดภาษาต่างประเทศ ทำให้นิสิตสนใจที่จะศึกษาแต่เป็นวิชาในกระแสนั้นและไม่มีความละเอียดในเนื้อหาสาระ ทำให้นิสิตไม่สามารถที่จะนำไปประกอบอาชีพอิสระได้เพราะเป็นการเรียนจากชั้นพื้นฐานเท่านั้น และนิสิตต้องการที่จะให้มีการจัดการเรียนการสอนโดยสอดแทรกเจตคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระหรือมีการฝึกอบรมเกี่ยวกับอาชีพให้มากกว่านี้ (วิจักขณา ชัยมงคลตระกูล, พัฒนสิงห์ ขจรกลิน. 2546. สัมภาษณ์)

2. ด้านกิจการนิสิต นิสิตต้องการที่จะมีสถานที่ในการประกอบกิจกรรมเกี่ยวกับอาชีพอิสระมากกว่านี้ เพราะนิสิตมีความสนใจที่จะประกอบอาชีพอิสระหลังจากจบการศึกษา นิสิตต้องการจัดตั้งชมรม เพื่อที่จะใช้เป็นที่พักผ่อนทักษะในอาชีพ นอกจากนี้การประชาสัมพันธ์

ในมหาวิทยาลัยก็ยังไม่ค่อยทั่วถึงเท่าที่ควร (กาญจพันธ์ เทพไกลวัล, วรรณญา วงศ์ธานี. 2546. สัมภาษณ์)

3. ด้านการบริการวิชาการ นิสิตมีความคิดเห็นว่าการประกอบอาชีพอิสระนั้นเป็นอาชีพที่ต้องใช้เงินทุนมากพอสมควร ซึ่งทางมหาวิทยาลัยควรจัดให้มีแก่นิสิตที่ต้องการในเรื่องของแหล่งเงินทุนเพื่อนำไปประกอบอาชีพอิสระให้กับนิสิตอย่างทั่วถึง โดยให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในมหาวิทยาลัยที่ทางมหาวิทยาลัยสามารถจัดให้ เช่น การเชิญวิทยากรมาบรรยายเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระนั้นเป็นสิ่งที่ดี และนิสิตมีความสนใจมาก แต่นิสิตไม่สามารถเข้าไปฟังได้เนื่องจากผู้เข้าฟังมีจำนวนมากกว่าพื้นที่ที่จัดไว้ให้กับนิสิต จึงทำให้นิสิตบางคนขาดโอกาสในการเข้าร่วม (วิจิตร ชัยมงคลตระกูล. 2546. สัมภาษณ์)

นอกจากนี้ในการจัดโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒนั้น จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ฝ่ายสวัสดิการนิสิตพบว่า

1. การเชิญวิทยากรมาบรรยายสาธิต บางครั้งวิทยากรไม่เผยแพร่สูตรในการประดิษฐ์งานให้กับนิสิต เช่น สูตรการกวนสบู่แกละสลัก สูตรการปั้นแป้งทำดอกไม้จากดินหอม เมื่อนิสิตไม่ได้สูตรในการผลิต ทำให้นิสิตเสียผลประโยชน์อย่างมากในเรื่องของต้นทุนการผลิต

2. สถานที่ที่ใช้ประกอบการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีขนาดเล็ก ไม่สะดวกในการประกอบการทำให้ต้องจำกัดจำนวนนิสิตที่สมัครเข้าร่วมโครงการ นิสิตที่ต้องการเข้าร่วมโครงการมีจำนวนมาก แต่มีปัญหาในเรื่องของสถานที่ทำให้นิสิตต้องพลาดโอกาสในการเข้าร่วมกับโครงการที่ทางมหาวิทยาลัยจัดให้

สภาพการณ์ดังกล่าวหากทางมหาวิทยาลัยจัดสถานที่ในการประกอบการให้เหมาะสมเป็นสัดส่วนก็จะสามารถดำเนินโครงการอาชีพ เช่น การทำขนมไทย ซึ่งเป็นโครงการที่ต้องใช้อุปกรณ์และสถานที่พอสมควรในการปฏิบัติงาน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องก็มีความรู้และประสิทธิภาพการชำนาญงานโดยเฉพาะในเรื่องของสูตรทำขนมต่าง ๆ ทำให้ไม่ต้องเสียงบประมาณจ้างวิทยากรมาสาธิต ส่วนนิสิตก็สามารถนำไปใช้ประกอบการในด้านของการประกอบอาชีพอิสระได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น (สุวรรณี เจริญใจ. 2546. สัมภาษณ์)

จากสภาพปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่านิสิตมีความต้องการที่จะประกอบอาชีพอิสระ แต่ไม่มีความมั่นใจในความสามารถของตนเอง เนื่องจากขาดการปลูกฝังในเรื่องเกี่ยวกับเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพอิสระ ขาดทักษะและประสบการณ์ในการประกอบอาชีพที่มากพอขาดเงินทุน ทำให้กลัวกับความผิดพลาดและความล้มเหลว นอกจากนี้ยังพบปัญหาเกี่ยวกับการจัดโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระดังที่กล่าวข้างต้น ดังนั้นการปลูกฝังให้นิสิตมุ่งประกอบอาชีพอิสระ สามารถดำเนินการโดยผ่านโครงการทางด้านวิชาการ ด้านกิจการนิสิต และด้านการบริการวิชาการ จะทำให้นิสิตที่มีความสนใจในการประกอบอาชีพอิสระได้มีโอกาสศึกษาอาชีพอิสระเพื่อพัฒนาและเพิ่มศักยภาพในการศึกษา การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ

จึงมีความสำคัญต่อการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยอย่างยิ่ง ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ซึ่งผลการวิจัยนี้จะสามารถนำไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุง และพัฒนาการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในมหาวิทยาลัยให้แก่นิสิตทั้งในด้านวิชาการ ด้านกิจการนิสิต และด้านการบริการวิชาการ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของนิสิต ทำให้นิสิตได้รับความรู้เพื่อไปประกอบอาชีพอิสระได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑) ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ด้านวิชาการ ด้านกิจการนิสิต และด้านการบริการวิชาการ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตาม เพศ ชั้นปี สาขาวิชา ภูมิสำเนา อาชีพของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง รายได้ของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการศึกษาครั้งนี้จะเป็นแนวทางสำหรับมหาวิทยาลัยในการจัดการศึกษาที่ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยเฉพาะการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสนองตอบต่อความต้องการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ให้มีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างทักษะการบริหารและการจัดการ รวมทั้งการปลูกฝังให้นิสิตรักที่จะเป็นผู้ประกอบการ

๒) ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษานี้ประชากรเป็นนิสิตระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 – 4 หรือสูงกว่า ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 จำนวนทั้งสิ้น 10,067 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่
 - 1.1 เพศ แบ่งเป็น
 - 1.1.1 เพศชาย
 - 1.1.2 เพศหญิง

1.2 ชั้นปี แบ่งเป็น

- 1.2.1 ชั้นปีที่ 1
- 1.2.2 ชั้นปีที่ 2
- 1.2.3 ชั้นปีที่ 3
- 1.2.4 ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า

1.3 สาขาวิชา แบ่งเป็น

- 1.3.1 สาขาวิชาสังคมศาสตร์ ได้แก่ คณะสังคมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์
- 1.3.2 สาขาวิชามนุษยศาสตร์ ได้แก่ คณะมนุษยศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์
- 1.3.3 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์

คณะวิศวกรรมศาสตร์

- 1.3.4 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ได้แก่ คณะพลศึกษา คณะแพทยศาสตร์

คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์

1.4 ภูมิสำเนา แบ่งเป็น

- 1.4.1 กรุงเทพมหานครและปริมณฑล
- 1.4.2 ต่างจังหวัด

1.5 อาชีพของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง

- 1.5.1 รับราชการ
- 1.5.2 รัฐวิสาหกิจ
- 1.5.3 อาชีพส่วนตัว
- 1.5.4 รับจ้าง
- 1.5.5 อื่น ๆ

1.6 รายได้ของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง

- 1.6.1 ระดับสูง
- 1.6.2 ระดับปานกลาง
- 1.6.3 ระดับต่ำ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ใน 3 ด้าน ได้แก่

- 2.1 ด้านวิชาการ
- 2.2 ด้านกิจการนิสิต
- 2.3 ด้านการบริการวิชาการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การประกอบอาชีพอิสระ หมายถึง การที่บุคคลดำเนินธุรกิจของตนเองอย่างอิสระ เพื่อมุ่งหวังรายได้กำไร และการใช้ความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพด้วยตนเอง อย่างคล่องตัว เป็นผู้ประกอบการเองโดยมิต้องพะวงขั้นตอนหรือข้อผูกมัดใดๆกับหน่วยงานของทางราชการในด้านการกำหนดอัตราค่าจ้าง หรืออัตราค่าจ้างแรงงานของนายจ้างหรือลูกจ้าง

2. บทบาทในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ ในการวิจัยนี้ หมายถึง บทบาทของมหาวิทยาลัยในการส่งเสริม สนับสนุนให้นิสิตมีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติในการพัฒนานิสิตไปสู่การเป็นผู้ประกอบการ และทักษะเกี่ยวกับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระโดยผ่านทางหลักสูตร การเรียนการสอน กิจกรรมนิสิต และการบริการวิชาการ

3. ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกหรือความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ตลอดจนบุคคล และสถานที่ ซึ่งความคิดเห็นจะเกิดจากพื้นฐานข้อเท็จจริงและประสบการณ์ของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งนั้น ในการวิจัยนี้ หมายถึง ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ใน 3 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านวิชาการ หมายถึง การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยผ่านโครงสร้างทางวิชาการในเรื่องของการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่สำคัญต่อการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระหรือการเป็นผู้ประกอบการ โดยการให้ความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีและถูกต้องเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระโดยการสอนสอดแทรกความรู้ และประสบการณ์เกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ

3.2 ด้านกิจการนิสิต หมายถึง การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยผ่านโครงสร้างด้านกิจการนิสิต โดยการปรับปรุงขบวนการบริการทางด้านสื่อสารสัมพันธ์หรือกิจกรรมต่าง ๆ ของทางมหาวิทยาลัย การบริการจัดหางาน การฝึกอบรม การก่อตั้งชมรม การจัดตั้งโครงการส่งเสริมอาชีพอิสระ และการให้บริการข้อมูลอาชีพให้แก่นิสิต

3.3 ด้านการบริการวิชาการ หมายถึง การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตโดยผ่านโครงสร้างด้านการบริการวิชาการ ได้แก่ การให้คำแนะนำปรึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการลงทุน การจัดระดมเงินทุนกู้ยืมสำหรับการประกอบอาชีพอิสระโดยเป็นศูนย์กลางในการประสานงานกับหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยและหน่วยงานเอกชนภายนอกมหาวิทยาลัย จัดศูนย์วิจัย และพัฒนาอาชีพอิสระ

4. ภูมิสำเนา หมายถึง ที่อยู่อันเป็นแหล่งสำคัญซึ่งบิดา มารดาหรือผู้ปกครองที่เลี้ยงดูนิสิตตั้งหลักแหล่งอยู่ครั้งสุดท้าย ในการวิจัยนี้ หมายถึง ที่อยู่ของนิสิตก่อนเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

4.1 กรุงเทพมหานครและปริมณฑล หมายถึง นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ นนทบุรี นครปฐม ปทุมธานี และฉะเชิงเทรา

4.2 ต่างจังหวัด หมายถึง นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตจังหวัดห่างไกลเมืองหลวง และ/หรือมิได้มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

5. อาชีพของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง หมายถึง อาชีพของผู้ที่ให้การอุปการะเลี้ยงดู ถ้าบิดา มารดา เป็นผู้อุปการะ ให้ถือเอาอาชีพของบิดา ในกรณีที่ไม่มีบิดาหรือบิดาไม่มีอาชีพ ให้ถือเอาอาชีพของมารดา และถ้าไม่มีบิดา มารดา ให้ถือเอาอาชีพของผู้อุปการะ หรือผู้ปกครองแทน แบ่งเป็น

5.1 รับราชการ หมายถึง ผู้ที่รับราชการ หรือทำงานในสังกัดของรัฐบาล หรือเป็นลูกจ้างในสังกัดรัฐบาล

5.2 รัฐวิสาหกิจ หมายถึง ผู้ที่ทำงานในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือทำงานเป็นลูกจ้างในสังกัดรัฐวิสาหกิจ

5.3 อาชีพส่วนตัว หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับธุรกิจส่วนตัวที่เป็นของตนเองหรือเป็นผู้ประกอบการเอง

5.4 รับจ้าง หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่รับจ้างทั่วไป หรือเป็นลูกจ้างเป็นรายวัน รายเดือนในหน่วยงานของเอกชน หรือบริษัทห้างร้าน

5.5 อื่น ๆ หมายถึง ผู้ที่มีอาชีพในการทำงานอื่น ๆ นอกจากที่กล่าวมาแล้ว หรือผู้ที่มิได้ระบุอาชีพที่แน่นอน

6. รายได้ของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง หมายถึง รายได้ของบิดาและมารดา รวมกัน ต่อเดือน หรือรายได้ของผู้อุปการะ หรือผู้ปกครอง แบ่งเป็น

6.1 ระดับสูง	หมายถึง	ตั้งแต่ 20,000 บาท ขึ้นไป
6.2 ระดับปานกลาง	หมายถึง	ตั้งแต่ 10,000 – 19,999 บาท
6.3 ระดับต่ำ	หมายถึง	ต่ำกว่า 10,000 บาท

สมมติฐานในการวิจัย

1. นิสิตชายและหญิง มีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตโดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน

2. นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตโดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน

3. นิสิตที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตโดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน

4. นิสิตที่มีภูมิสำเนาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตโดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน

5. นิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตโดยรวมและ ในแต่ละด้านแตกต่างกัน

6. นิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตโดยรวมและ ในแต่ละด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นแนวทางประกอบการศึกษา โดยจัดลำดับดังนี้ ความหมายของอาชีพอิสระ ความสำคัญของ อาชีพอิสระ ประเภทของอาชีพอิสระ บทบาทของสถาบันอุดมศึกษากับการส่งเสริมการประกอบ อาชีพอิสระของนิสิตนักศึกษา แนวคิดในการดำเนินงานส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา แนวทางในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตนักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา และบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบ อาชีพอิสระของนิสิต

ความหมายของอาชีพอิสระ

มีผู้ให้ความหมายของคำว่า การประกอบอาชีพอิสระ หรือการประกอบอาชีพส่วนตัว ดังต่อไปนี้

สุริพร ศรีทองกิตติกุล (สุชาติ ช่วงโชติ. 2542 : 9 ; อ้างอิงจาก สุริพร ศรีทองกิตติกุล. 2521 : 5) กล่าวว่า อาชีพอิสระ หมายถึง งานอาชีพแต่ละบุคคลสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการทำมาหาเลี้ยงชีพได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องไปรับจ้างผู้อื่นเสมอไปหรือจะไปรับจ้างก็ได้

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สุชาติ ช่วงโชติ. 2542 : 9 ; อ้างอิงจาก สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2527 : 5) ได้ให้ความหมายของอาชีพอิสระว่า การที่บุคคลเป็นเจ้าของธุรกิจหรือเป็นหุ้นส่วน ในธุรกิจอย่างใดอย่างหนึ่งหรืออีกนัยหนึ่งคือการที่บุคคลประกอบอาชีพอิสระหารายได้โดย ไม่มีนายจ้าง หรือไม่อยู่ในฐานะลูกจ้าง

สุนทร โคตรบรรเทา (2527: 77) ได้ให้ความหมายของอาชีพอิสระว่าเป็นอาชีพที่ ผู้ประกอบอาชีพสร้างขึ้นมาเอง ลงทุนดำเนินการเอง ไม่รับคำสั่งและไม่มีการออกคำสั่ง ตัดสินใจ ด้วยตนเอง ให้บริการแก่ลูกค้าเอง มีการลงทุนเพื่อหวังกำไร และเสี่ยงต่อการล้มเหลว

เจลิยว บุรีภักดี และคนอื่น ๆ (2529 : 8) ได้ให้ความหมายของการประกอบอาชีพอิสระว่า หมายถึง ผู้ที่ประกอบธุรกิจตามความพึงพอใจของตนเองโดยจะทำคนเดียว หรือร่วมกันทำ ให้ครบครัน มีผู้ร่วมงานไม่เกิน 9 คน เช่น ร้านอาหาร ร้านตัดเย็บเสื้อผ้า ร้านขายสินค้า เป็นต้น

จากการให้ความหมายของการประกอบอาชีพอิสระต่าง ๆ ดังกล่าว อาจสรุปได้ว่า การประกอบอาชีพอิสระหรืออาชีพส่วนตัว หมายถึง การที่ผู้ประกอบอาชีพได้ตั้งตัวเองเป็นผู้ ประกอบการโดยไม่มีนายจ้าง ไม่มีหัวหน้างานไม่อยู่ในฐานะลูกจ้าง เป็นในลักษณะการรับจ้าง

หรือไม่รับจ้างก็ได้แล้วแต่ความพึงพอใจของผู้ประกอบการ เป็นเจ้าของกิจการเองในลักษณะครัวเรือนหรืออยู่ฐานะหุ้นส่วนดำเนินกิจการด้วยการลงทุนเอง รวมหุ้นกับญาติพี่น้องเพื่อฝูง มีการบริหารจัดการกันเอง รับผิดชอบต่อการเสี่ยงการขาดทุนล้มเหลวทางธุรกิจด้วยตนเอง กิจการจะดำเนินการในรูปของการผลิต การจำหน่ายให้บริการ เป้าหมายของการประกอบการคือผลกำไร เป็นคำตอบแทนไม่มีค่าจ้างเป็นรายวัน รายเดือน ไม่มีสวัสดิการ ขนาดของกิจการอาจมีขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ขึ้นขึ้นอยู่กับกำลังทรัพย์ และความสามารถในการดำเนินการ

ความสำคัญของอาชีพอิสระ

อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีลักษณะความคล่องตัว อิสระเสรีในการบริหารงาน ซึ่งผู้ประกอบการสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเองทุกเรื่องไม่ว่าจะเป็นด้านการลงทุน การให้บริการ การจัดการ การตลาด การขยายกิจการ การผลิตสินค้าใหม่ หรือการให้บริการลูกค้า เป็นงานอาชีพที่เปิดกว้างให้ประชาชนสร้างงานขึ้นเองได้ตลอดเวลา จากการที่เป็นการประกอบอาชีพส่วนตัวจึงทำให้ผู้ประกอบการเป็นผู้ตัดสินใจเอง (สมณชา แสงทิพย์. 2539 : 30) นอกจากนี้การประกอบอาชีพอิสระเป็นหนทางแก้ไขปัญหการว่างงาน โดยเฉพาะการว่างงานของผู้มีการศึกษาซึ่งถือว่าการสูญเสียทางการศึกษายังเป็นปัญหาที่สำคัญ และยังไม่มีทางขจัดความรุนแรงได้โดยเร็ว ทั้งนี้เพราะนโยบายของการจัดการศึกษายังไม่เคยคำนึงถึงเรื่องการไปสร้างงานของผู้ที่สำเร็จการศึกษาโดยการประกอบอาชีพอิสระยังมีหนทางที่ขยายตัวได้อีกมาก (ยุพิน ประจวบเหมาะ. 2531 : บทคัดย่อ) ในบรรยายเรื่องแนวทางกำหนดกลไกของสถาบันอุดมศึกษาในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของบัณฑิตที่บ่งชี้ให้เห็นว่าการประกอบอาชีพอิสระเป็นการช่วยลดปัญหาการตกงานมากกว่าการแก้ปัญหา (สำเนาวิ ขจรศิลป์. 2534 : 49)

นอกจากนี้การประกอบอาชีพอิสระมีความสำคัญต่อการแก้ปัญหาต่าง ๆ ของประเทศชาติได้ เช่น ด้านสังคม ช่วยแก้ไขปัญหการว่างงานของแรงงานที่มีความรู้ความสามารถลดปัญหาการว่างงานเพราะงานอิสระมีการจ้างงานจำนวนมาก ในด้านเศรษฐกิจ ช่วยให้เกิดการกระจายรายได้ไปสู่ภูมิภาคและส่วนต่าง ๆ ของสังคมได้ง่าย ส่วนในด้านครอบครัว เป็นแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาทางความรู้ ความสามารถของทรัพยากรบุคคล สร้างความภาคภูมิใจแก่บุคคลในครอบครัว (สุชาติ ช่างโซติ. 2542 : 12)

ประเภทของอาชีพอิสระ

ทบวงมหาวิทยาลัย (2526 : 23) จัดผู้ประกอบการอาชีพอิสระได้ 4 ประเภท คือ

1. ประเภทค้าขาย ได้แก่ ขายของชำ ขายข้าวแกง ขายเสื้อผ้าสำเร็จรูป
2. ขายของเล่นสำหรับเด็ก ขายเครื่องเขียนแบบเรียน ขายอุปกรณ์การเกษตร

และขายเครื่องสำอาง

3. ประเภทบริการ ได้แก่ รับจ้างทั่วไป รับเหมาก่อสร้างทั่วไป เสริมสวย
รับซ่อมผ้า ขับริดส่งผู้โดยสาร รับซ่อมจักรยาน และมอเตอร์ไซด์

4. ประเภทเกษตรกรรม ได้แก่ ทำไร่ ทำนา และกรีดยาง

สัญญา จัดตานนท์ (2527 :16) ได้แบ่งอาชีพอิสระตามระดับการใช้ความรู้ความสามารถ
ในกา รประกอบอาชีพเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ 3 กลุ่มอาชีพ คือ

1. กลุ่มอาชีพที่ใช้ทักษะหรือความรู้ในระดับปริญญา อนุปริญญา เช่น แพทย์
วิศวกร ทนายความ ผู้ตรวจสอบบัญชี และครูอาจารย์ เป็นต้น

2. กลุ่มอาชีพที่ใช้ทักษะหรือความรู้ในระดับที่ต่ำกว่าอนุปริญญา เช่น ช่างเครื่องยนต์
ช่างไฟฟ้า ช่างวิทยุ เขียนแบบ ตัดเสื้อ ตัดผม เสริมสวย เย็บหนัง เป็นต้น

3. กลุ่มอาชีพที่ไม่ต้องใช้ทักษะหรือความรู้วิชาชีพอย่างหนึ่งอย่างใดโดยเฉพาะ
เช่น ผู้ประกอบการค้าของชำ ค้าข้าวแกง ค้าผลไม้ ค้าหนังสือต่าง ๆ ทำฟาร์มเลี้ยงสัตว์
หาบเร่ แผงลอย ขับริดแท็กซี่ ตลอดจนผู้ที่รับสินค้ามาขายเอง เป็นต้น

กรมวิชาการ (2530 : 4) ได้จำแนกประเภทของการประกอบอาชีพอิสระได้ดังนี้
ด้านอุตสาหกรรม ด้านเกษตรกรรม ด้านคหกรรม ด้านพานิชยกรรม และด้านศิลปหัตถกรรม
พิพพรรณ อินทรศัพท์ (สุชาติ ช่างโชติ. 2542 : 12 ; อ้างอิงจาก พิพพรรณ อินทรศัพท์.
2531 : 161 –170) แบ่งอาชีพอิสระไว้ 5 ประเภท ดังนี้

1. กิจการจำหน่ายประเภทสินค้าอุปโภคบริโภค ได้แก่ ร้านค้าย่อยจำหน่าย
ของใช้ประจำบ้าน ร้านจำหน่ายอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า ประปา วัสดุก่อสร้าง เป็นต้น

2. กิจการจำหน่ายประเภทอาหาร ได้แก่ ร้านอาหาร แผงลอย และรถเข็นอาหาร

3. กิจการผลิตสินค้า ได้แก่ การผลิตสินค้าอุปโภคและบริโภค

4. กิจการด้านบริการ ได้แก่ งานบริการชุมชน

5. กิจการประกอบตามสายวิชาชีพ ได้แก่ อยู่ซ่อมรถ รับเหมาก่อสร้าง สำนักงาน
ทนายความ

อาชีพอิสระเป็นอาชีพส่วนตัวหรือเป็นการประกอบกิจการด้วยตนเอง สร้างงานขึ้นมาเอง
อาชีพอิสระจึงเกิดขึ้นได้ในทุกลักษณะงานอาชีพ ไม่ว่าจะเป็นงานนั้นจะเป็นลักษณะของการเกษตร
อุตสาหกรรม คหกรรม หัตถกรรม พาณิชยกรรม หรือบริการ ซึ่งลักษณะของการใช้ทักษะ
และความรู้ จะมีความแตกต่างกันไปตามสาขาอาชีพ ตามประสบการณ์และตามระดับของความรู้
ความสามารถที่ได้มีการศึกษาหรือเรียนรู้มา ดังนั้น การแบ่งประเภทของอาชีพอิสระจึงเป็นไปตาม
ลักษณะของการใช้ความรู้ ระดับวุฒิการศึกษา และประเภทที่ให้บริการตามสายวิชาชีพ

บทบาทของสถาบันอุดมศึกษากับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตนักศึกษา

การส่งเสริมอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา ควรคำนึงถึงความพร้อมและศักยภาพของบุคลากรในสถาบันเป็นอันดับแรก เนื่องจากลักษณะของอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่เปลี่ยนแปลงไปตามสภาพเศรษฐกิจกับการมองเห็นโอกาส มิได้มุ่งเน้นหลักการหรือทฤษฎีสมบูรณ์ ดังนั้นในบทบาทการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของอุดมศึกษาควรพิจารณาใน 2 เรื่องนี้ คือ (คณะอนุกรรมการโครงการศูนย์ศึกษาทดลองการประกอบอาชีพอิสระของบัณฑิต. 2534 : 3-4)

1. ความพร้อมของสถาบันอุดมศึกษาในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ

1.1 แม้ว่าในปัจจุบันมหาวิทยาลัยจะมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพอิสระไม่มากนัก และกระจัดกระจาย แต่มหาวิทยาลัยก็มีศักยภาพที่สามารถให้การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระแก่บัณฑิตได้ โดยที่สาขาวิชาบางสาขา หากปรับปรุงและเปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาต่างสาขาเข้าเรียนได้ ก็จะช่วยให้นักศึกษามีความรู้และทักษะที่เป็นประโยชน์แก่การประกอบอาชีพอิสระ และหากปรับหลักสูตรดังกล่าวให้ยืดหยุ่นและเสริมสาระด้วยประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ ก็จะทำให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น

1.2 แม้ว่าภาวะการมีงานทำของบัณฑิตในขณะนี้จะมีสภาพที่ดีขึ้นเป็นลำดับ ตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ แต่ความต้องการทักษะหรือความรู้พิเศษที่พัฒนาไปตามเทคโนโลยีกำลังเปลี่ยนแปลงไป ทำให้มหาวิทยาลัยหลายแห่งพยายามปรับตัวและใช้วิธีการฝึกอบรมทักษะใหม่ๆ ให้แก่นิสิตนักศึกษา โดยเน้นการสร้างงานใหม่และการพัฒนาตนเองในสภาพความเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้น

2. แนวโน้มของการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ

2.1 การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระควรจะเริ่มต้นจากการปรับปรุงหลักสูตรให้มีเป้าหมายในการสร้างเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งเป็นช่องทางหนึ่งในการประกอบอาชีพ และช่วยให้เกิดการสร้างงานแก่แรงงานของชาติ นอกจากนั้นจะต้องปรับปรุงบุคลากร หรืออาจารย์ผู้สอนให้มีความรู้ ความสามารถและเข้าใจธรรมชาติของอาชีพอิสระมากขึ้น

2.2 ควรส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาได้มีโอกาสดำเนินงานในสถานประกอบการจริงควบคู่ไปกับการศึกษา โดยเน้นการปลูกฝังค่านิยมและเจตคติในการพัฒนาตนเองไปสู่การเป็นผู้ประกอบการ หรือผู้ประกอบอาชีพอิสระ สถาบันอุดมศึกษาควรพัฒนากลไกการดำเนินงานภายในเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของบัณฑิต และช่วยเหลือผู้ประกอบอาชีพอิสระอยู่แล้วในการแก้ไขและพัฒนาหรือขยายกิจการในลักษณะศูนย์วิจัย และพัฒนาอาชีพอิสระ โดยมุ่งเน้นการศึกษาวิจัยควบคู่ไปกับการฝึกอบรม และการบริการข้อมูลข่าวสาร การให้คำปรึกษา รวมทั้งการพัฒนาอาจารย์ให้เข้าใจแนวคิดและหลักการของการประกอบอาชีพอิสระ

แนวคิดในการดำเนินงานส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตนักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามหลักการและแนวทางของการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตนักศึกษา ควรมีการกำหนดนโยบายและมาตรการในการสนับสนุนภายในมหาวิทยาลัย / สถาบัน ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (คณะอนุกรรมการโครงการศูนย์ศึกษาทดลองการประกอบอาชีพอิสระของบัณฑิต. 2534 : 15 - 17)

1. การสนับสนุนด้านนโยบาย ควรมีการกำหนดนโยบายที่สำคัญในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา ดังนี้

1.1 การปรับปรุงหลักสูตรสาขาวิชาต่าง ๆ ให้มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพของบัณฑิตในการประกอบอาชีพอิสระ ปรับปรุง กฎ ระเบียบ เพื่อเปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาสามารถเลือกเรียนวิชาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และทักษะด้านการจัดการและการบริหารธุรกิจหรือวิชาอื่นใดที่เป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพอิสระได้อย่างกว้างขวาง

1.2 การเพิ่มบทบาทงานกิจการนิสิตนักศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการแนะแนวอาชีพให้มุ่งเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระมากขึ้นด้วยการจัดเตรียมบุคลากร และทรัพยากรอื่นๆ โดยเน้นความร่วมมือกับภาคเอกชนเป็นสำคัญ

1.3 การปรับปรุงบทบาทการให้บริการแก่สังคมด้วยการจัดรูปแบบองค์กรบริการวิชาการที่เหมาะสมให้สามารถจัดการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาศักยภาพของบัณฑิตในการประกอบอาชีพ รวมทั้งบริการสารสนเทศ บริการให้คำปรึกษาและการศึกษาวิจัย เพื่อแก้ไขปัญหา อันเป็นการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ

1.4 การพัฒนาบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย สถาบัน รวมทั้งผู้บริหาร ให้มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ ทั้งในลักษณะการจัดประชุมสัมมนา การฝึกอบรม และการศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ

1.5 การจัดตั้งกองทุนเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในสถาบันอุดมศึกษา

2. การสนับสนุนด้านการปฏิบัติงาน ควรมีการดำเนินการอาจดำเนินการในกิจกรรมบางประการที่มีส่วนช่วยเหลือ หรืออำนวยความสะดวกภายในมหาวิทยาลัย / สถาบันในลักษณะที่เป็นกิจกรรมร่วมกันหรือใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ ดังนี้

2.1 จัดให้มีศูนย์ข้อมูลอาชีพ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ แนวทางการส่งเสริมและผลตอบแทนในด้านต่าง ๆ จัดหมวดหมู่อย่างมีระบบซึ่งสามารถเผยแพร่หรือสืบค้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์ช่วยในการจัดเก็บรวมทั้งให้ศูนย์มีหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษาช่วยเหลือแก่นิสิตผู้ประกอบอาชีพอิสระอีกด้วย

2.2 ดำเนินการวิจัยและพัฒนา เพื่อศึกษาธรรมชาติของอาชีพอิสระและพัฒนาฐานความรู้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการให้การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ

2.3 ผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อเผยแพร่ความรู้และส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระสำหรับอุดมศึกษาและประชาชนทั่วไป

2.4 จัดให้มีการฝึกอบรมสัมมนานักแนะแนว อาจารย์และผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ

2.5 จัดสรรบุคลากรเพื่อการสอน การแนะแนว และบริการวิชาการ ให้เพียงพอแก่การปฏิบัติงานของสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งกำหนดมาตรการในการส่งเสริมบุคลากรเหล่านั้นให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ

2.6 สนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างสถาบัน เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ

3. การแสวงหาความร่วมมือจากภาคเอกชน ความร่วมมือจากภาคเอกชนเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จ ดังนั้นกิจกรรมต่าง ๆ จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากภาคเอกชน จึงควรกำหนดแนวทางในการดำเนินงานไว้ดังนี้

3.1 สถาบันอุดมศึกษาควรดำเนินการเพื่อแสวงหาความร่วมมือช่วยเหลือทั้งทางด้านการเงินและบุคลากรจากภาคเอกชนอย่างกว้างขวาง ตั้งแต่ความร่วมมือด้านการเรียนการสอน การวิจัย และการร่วมมือจัดตั้งองค์กรเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ

3.2 มีหน่วยประสานงานกลางสนับสนุนเครือข่ายความร่วมมือ และประสานงานการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

แนวทางในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

แนวทางในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษานั้นสามารถที่จะจัดในรูปแบบของการพัฒนา และปรับปรุงในด้านของการเรียนการสอน การจัดหลักสูตร การฝึกอบรม การแนะแนวอาชีพ หรือการสร้างเจตคติในการประกอบอาชีพอิสระให้กับนิสิตนักศึกษาโดยผ่านโครงสร้างในด้านวิชาการ ด้านกิจการนิสิต ด้านการบริการวิชาการ ดังนี้

1. ด้านวิชาการ

ธำรง บัวศรี (ธีรวัฒน์ พูนศิลป์ธำรง. 2527 : 19 ; อ้างอิงจาก ธำรง บัวศรี. 2506 : 51) ได้ให้ความหมายของงานด้านวิชาการ คือ การปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น รวมถึงการวางแผนนโยบายเกี่ยวกับการเรียนการสอน การจัดหลักสูตร ตารางสอน อาจารย์ผู้สอน อุปกรณ์การเรียนการสอน ตลอดจนการวัดและประเมินผลการศึกษา

การพัฒนาผู้ประกอบการและการส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาประกอบอาชีพอิสระนั้น สถานศึกษาจะต้องจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาคุณลักษณะที่สำคัญต่อการเป็นผู้ประกอบการ และความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ในวิชาชีพเฉพาะสาขาทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ตามหลักสูตรในแต่ละสาขาวิชาพร้อมทั้งวิชาเลือกการจัดการทางธุรกิจขนาดย่อมและมีการฝึกงานในสถานประกอบการ

2. กิจกรรมการเสริมหลักสูตรด้วยการจัดทัศนศึกษาในสถานประกอบการ จัดให้มีการบรรยายหรืออภิปรายการประกอบอาชีพอิสระจากผู้รู้ จัดให้มีหน่วยงานบริการข้อสนเทศเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ จัดตั้งชมรมผู้ประกอบการอาชีพอิสระให้ผู้สนใจได้ทดลองประกอบอาชีพอิสระตามที่ตนสนใจในสถานศึกษา และให้คำแนะนำในการทดลองทำธุรกิจสถานศึกษาดังที่ จิตผกา ธนปัญญาธิวงศ์ (2529 : 171) ที่กล่าวว่า วิธีการที่เหมาะสมกับการสอนภาคปฏิบัติคือ การสอนทักษะซึ่งเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความชำนาญจากผู้สอนไปสู่ผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง เรียบร้อยและปลอดภัย การสอนทักษะจัดว่าเป็นการสอนสนับสนุนการสอนแบบสาธิต หมายถึง นอกจากวิทยากรจะบรรยายเนื้อหาวิชาการและแสดงการสาธิตแล้ว เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมจะต้องมีการฝึกทักษะโดยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้มีโอกาสลงมือปฏิบัติจริงด้วยการฝึกอบรมเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าฝึกอบรมได้ค้นพบความสามารถของตนเองเพื่อการวางแผนการเริ่มงานของตนให้ประสบความสำเร็จต่อไป รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบธุรกิจ

ดังนั้นการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระโดยผ่านโครงสร้างทางด้านวิชาการสถาบันอุดมศึกษาอาจดำเนินการได้ดังต่อไปนี้ (คณะอนุกรรมการโครงการศูนย์ศึกษาทดลองการประกอบอาชีพอิสระของบัณฑิต. 2534 : 13)

1. สอนสอดแทรก หมายถึง การสอดแทรกความรู้ และประสบการณ์เกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ และความคิดพื้นฐานด้านการจัดการ เพื่อให้บัณฑิตสามารถใช้ความรู้และความสามารถที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมได้ โดยมุ่งหวังให้นิสิตนักศึกษาเกิดเจตคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ

2. พัฒนารายวิชาเพื่อให้ความรู้ และทักษะในการจัดการธุรกิจขนาดย่อม หรือการประกอบอาชีพส่วนตัว รายวิชาดังกล่าวอาจแบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ รายวิชาที่มุ่งให้ความรู้พื้นฐานเพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ถูกต้อง รายวิชาที่มุ่งให้ประสบการณ์จำเพาะอาชีพโดยมุ่งให้นักศึกษาลำลองตนเอง สามารถเลือกอาชีพอิสระที่เหมาะสมได้ และรายวิชาที่มุ่งสร้างสรรค์คุณสมบัติเฉพาะตัวในการประกอบอาชีพอิสระ

3. ปรับปรุงหลักสูตรวิชาการ และวิชาชีพต่าง ๆ โดยกำหนดให้ทุกหลักสูตร มีเป้าหมายส่งเสริมให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้และทักษะในด้านการบริหารและการจัดการ ธุรกิจหรืออาชีพอิสระรวมทั้งจัดระบบการฝึกงานใหม่ โดยเปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถ ฝึกงานในสถานประกอบการจริง และการจัดตั้งบริษัทจำลองร่วมกับภาคเอกชนในสถาบันอุดมศึกษา

4. พัฒนากลุ่มวิชา ที่มุ่งให้ความรู้และทักษะด้านการจัดการธุรกิจ หรือการบริหาร ธุรกิจขนาดย่อม โดยกำหนดให้เป็นวิชาโทหรือวิชาเอกร่วมสำหรับบัณฑิตที่มีความสนใจ และ ประสงค์จะนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพอิสระ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะต้องมีลักษณะที่ไม่ผูกพัน กับสาขาวิชาหนึ่งโดยเฉพาะและเป็นสหสาขาวิชา (Interdisciplinary)

5. สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับอาชีพอิสระ เนื่องจากปัจจุบันยังขาด องค์ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพอิสระ หรืออาชีพส่วนตัวที่เป็นอยู่ในสังคมไทย ความรู้ ส่วนใหญ่จะได้จากการศึกษาวิจัยจากต่างประเทศ การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาจึงเป็นต้อง เริ่มจากการวิจัยพื้นฐานต่อเนื่องไปถึงการวิจัยประยุกต์ และพัฒนาให้สามารถนำไปใช้ในการ ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรมอาชีวศึกษา (2533 : 10-12) ได้เสนอแนวทางในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน เพื่อการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระมีดังนี้

1. หลักสูตรและการเรียนการสอน คือ กิจกรรมการให้การศึกษาของสถานศึกษา แก่ผู้เรียนตามแนวทางและวิธีการที่กำหนดหลักสูตรและกระบวนการเรียน การสอนถึงแม้ว่าจะ ได้มีการกำหนดเป็นแนวทางกลางๆ ไว้แล้วก็ตาม แต่ในการปฏิบัติจริงสถานศึกษาอาจจะมีแนวทาง ในการกำหนดหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนที่แตกต่างกันออกไปบ้าง ตามที่สถานศึกษา พิจารณาว่าเป็นวิถีทางที่เหมาะสมสำหรับการเรียน การฝึกทักษะและการปลูกฝังเจตคติ ทั้งนี้ การปรับเปลี่ยนนั้นกระทำอยู่ภายใต้กฎระเบียบที่กำหนด ดังนั้นการปรับเปลี่ยนหลักสูตรและ กระบวนการเรียนการสอนจึงเกี่ยวข้องกับระบบการบริหารงาน ภายในสถานศึกษาว่าสถานศึกษา มีเป้าหมายในการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพอิสระอย่างไร

2. รายวิชาและเนื้อหาในหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นทั้ง ความรู้ ทักษะและการปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพให้กับผู้เรียน ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้เรียน มีรายได้ระหว่างเรียน มีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จมากกว่าแผนการเรียนที่มีกระบวนการ เรียนการสอนที่เน้นเฉพาะทฤษฎีเป็นส่วนใหญ่ และมีการปฏิบัติเพียงเล็กน้อย ซึ่งไม่ก่อให้เกิด ทักษะในวิชาชีพ กระบวนการเรียนที่ให้ทั้งความรู้ ทักษะและการปลูกฝังทัศนคติทำให้ผู้เรียน มีโอกาสได้เรียนรู้ครบทั้งภาคทฤษฎี มีโอกาสฝึกทักษะและลักษณะนิสัยที่ดีจนสามารถผลิตเป็น ชิ้นงานออกมา เป็นผลงานและจำหน่ายก่อให้เกิดรายได้ระหว่างเรียน และการฝึกประสบการณ์ จำลองการประกอบอาชีพส่วนตัว มีการปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่องานอาชีพทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึก ที่ดี รักงานอาชีพ ไม่ดูถูกว่างานอาชีพเป็นงานต่ำ

จากดังกล่าวจะเห็นว่าการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเป็นกระบวนการที่มีความสลับซับซ้อนที่ต้องอาศัยความช่วยเหลือจากหลายฝ่ายด้วยกัน สรุปได้ดังนี้ (การศึกษาเอกชน. 2539 : 30-31)

1. สถาบันครอบครัว นอกจากจะมีหน้าที่ในการเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่เยาวชนแล้ว บิดามารดายังมีหน้าที่ปลูกฝังลักษณะนิสัย คุณธรรม เจตคติและค่านิยมให้แก่เยาวชนอีกด้วย

2. สถาบันการศึกษาก็มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของผู้เรียน ถ้าสถาบันการศึกษาต่างๆ ได้มีนโยบายและมาตรการในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของผู้เรียนอย่างจริงจังแล้ว นักศึกษาย่อมมีค่านิยม เจตคติ ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพอิสระเป็นอันมาก

ดังนั้นนอกจากสถาบันอุดมศึกษาจะมีบทบาทในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระแล้วการเตรียมตัวให้บัณฑิตศึกษาเข้าสู่อาชีพอิสระก็เป็นเรื่องสำคัญที่สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินงาน ดังนี้

1. ให้ผู้สอนแนะนำดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้

1.1 ให้ผู้เรียนรู้จักตนเองด้านอาชีพ โดยใช้แบบสอบถามให้ผู้เรียนรู้จักความสนใจ ความถนัด ความสามารถของตนเอง

1.2 ให้ผู้เรียนรู้จักโลกกว้างทางอาชีพ บริการข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

1.3 ให้ผู้เรียนรู้จักกระบวนการตัดสินใจ และใช้บริการให้คำปรึกษา ช่วยให้ผู้เรียนสามารถตัดสินใจเลือกกลุ่มอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองได้

1.4 ให้ผู้เรียนได้สัมผัสอาชีพจริง โดยประสานงานกับกลุ่มอาชีพอิสระที่จัดในคาบเรียนกิจกรรม หรืออาชีพที่อยู่นอกโรงเรียน

1.5 ติดตามประเมินผลให้ผู้เรียนทราบและปรับปรุงต่อไป

2. ให้ผู้สอนทุกคนที่สอนการจัดกิจกรรมต่างๆ ตลอดจนการอบรมช่วยสอดแทรกปลูกฝังคุณสมบัติพื้นฐานที่จะทำให้การประกอบอาชีพอิสระประสบผลสำเร็จ คุณสมบัติพื้นฐานที่ต้องการ ได้แก่ ความขยัน ความอดทน ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ กิริยามารยาทที่ดีงาม เป็นต้น

สอดคล้องกับแนวทางของ สุรพงษ์ หงษ์แพง (2544 : 69 – 79) ที่ได้ให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มของนักศึกษาเพื่อประกอบอาชีพอิสระ ดังนี้

1. มีหลักฐานแสดงการส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา รวมกลุ่มประกอบอาชีพอิสระ

2. มีหลักฐานแสดงการส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา จัดแสดงสาธิตการประกอบอาชีพอิสระในโอกาสอันควร

3. มีหลักฐานการทดลองประกอบอาชีพอิสระระหว่างศึกษา

นักศึกษา มีการรวมกลุ่มกันเพื่อประกอบอาชีพอิสระ และมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระแล้วในบางแผนก นักศึกษาส่วนใหญ่ได้เคยมีการรวมกลุ่มเพื่อลงทุนประกอบอาชีพอิสระแล้ว แต่ทางด้านการรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมการประกอบอาชีพอิสระนั้น ส่วนใหญ่ยังไม่เคยทำกิจกรรมด้านนี้ การดำเนินการของสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มของนักศึกษาในการประกอบอาชีพอิสระนั้นทางสถานศึกษาต่างๆ ได้ส่งเสริมไปแล้ว และนักศึกษาก็ได้ลงปฏิบัติแล้วเช่นกัน แต่การปฏิบัตินั้นอาจจะทำความสนใจของแต่ละคนไม่ได้ทำหมดทุกคน หรือคนส่วนใหญ่ของนักศึกษายังไม่ได้ทำเพราะนักศึกษายังไม่ได้มีความตั้งใจที่จะประกอบอาชีพอิสระเท่าที่ควร

นอกจากนี้งานด้านวิชาการที่สำคัญอีกด้านหนึ่งคือการสร้างเจตคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระให้กับนิสิตซึ่งเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลอย่างหนึ่งต่อการประกอบอาชีพของนิสิต ดังเช่นคำกล่าวของ ยูพิน อองคานนท์ (2533 : 82) ได้ศึกษาทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ ผลการศึกษาทัศนคติของนิสิตที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย เพศชาย และเพศหญิงพบว่านิสิตทุกกลุ่มมีความรู้สึกที่ดี ต่อการประกอบอาชีพอิสระและผลการวิเคราะห์หาองค์ประกอบคุณลักษณะในการประกอบอาชีพอิสระพบว่า ผู้ประกอบอาชีพอิสระควรมีคุณลักษณะทางจิตหรือ จิตลักษณะ ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบย่อยที่สำคัญ คือ 1) ความรักความก้าวหน้าในอาชีพ 2) รักความสำเร็จในการประกอบอาชีพ 3) ความมั่นใจในการประกอบอาชีพอิสระ 4) การรักความมั่นคงในการประกอบอาชีพ 5) ความคล่องตัวในการประกอบอาชีพ คุณลักษณะที่ 2 เป็นคุณลักษณะด้านพื้นฐาน ความรู้ และประสบการณ์ ประกอบด้วยความรู้ด้านการตลาด การเลือกทำเลที่เหมาะสม การจัดสถานที่ที่ดี เงินทุนเพียงพอ ความรู้เรื่องการลงทุนและประสบการณ์

จากงานวิจัยที่กล่าวมานี้แสดงให้เห็นว่าทัศนคติมีส่วนสำคัญต่อการเลือกประกอบอาชีพอิสระ ผู้ที่มีการศึกษาระดับกลางและระดับสูงควรได้รับการสร้างทัศนคติและปรับทัศนคติในการทำงานโดยการให้คิดสร้างงานด้วยตนเอง ด้วยการชี้แนะที่ถูกต้องเพราะผู้มีการศึกษาย่อมมีความรู้และสติปัญญามากพอที่จะดำเนินการได้ เมื่อบุคคลมีทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพก็จะเห็นว่าอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่สำคัญเป็นอาชีพท้าทาย และเป็นความมุ่งหวังอย่างใหม่สำหรับผู้จบการศึกษาระดับอุดมศึกษา ก่อให้เกิดทัศนคติของการสร้างงานแทนการรองานจากรัฐบาลหรือเอกชน และจากการที่ทบวงมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาจะมีโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระให้แก่บัณฑิตหรือนิสิต ก็ควรคำนึงถึงการสร้างทัศนคติเป็นสิ่งสำคัญด้วยสิ่งหนึ่งเพื่อจะใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2531 : 72)

2. ด้านกิจการนิสิต

งานด้านกิจการนิสิต คือ งานในด้านของการให้คำปรึกษาแนะนำแก่นิสิต บริการทางด้านสื่อประชาสัมพันธ์ หรือกิจกรรมต่างๆ ของทางมหาวิทยาลัย การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตโดยผ่านโครงสร้างด้านกิจการนิสิต โดยการปรับปรุงขบวนการแนะแนวอาชีพ ฝึกอบรม การก่อตั้งชมรมการให้บริการข้อมูลอาชีพ การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระให้กับนิสิตนักศึกษาสามารถดำเนินงานโดยผ่าน โครงสร้างทางด้านกิจการนิสิตได้ดังต่อไปนี้
(คณะอนุกรรมการโครงการศูนย์ศึกษาทดลองการประกอบอาชีพอิสระของบัณฑิต. 2534 : 14 -15)

1. ปรับปรุงกระบวนการแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา โดยเพิ่มบทบาทการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ปลูกฝังเจตคติและค่านิยมที่ถูกต้อง และสามารถให้คำแนะนำปรึกษาสำหรับบัณฑิตที่ประสงค์จะเป็นผู้ประกอบการอาชีพอิสระได้ การดำเนินงานดังกล่าวจำเป็นต้องสร้างฐานข้อมูลทางด้านธุรกิจและการประกอบอาชีพให้นิสิตนักศึกษาได้ใช้ประโยชน์และสามารถตัดสินใจเองได้

2. จัดการฝึกอบรมนิสิตนักศึกษา เกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระโดยอาจแบ่งการฝึกอบรมออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ การฝึกอบรมให้เกิดความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพ เสริมสร้างเจตคติที่ถูกต้อง การฝึกอบรมให้เลือกอาชีพและการฝึกอบรมทักษะเฉพาะอาชีพ การฝึกอบรมจะต้องกระทำอย่างมีระบบ และคัดเลือกนิสิตนักศึกษาที่มีศักยภาพแท้จริงเข้ารับการฝึกอบรม

3. จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพ เช่น การจัดตั้งชมรมอาชีพอิสระ การจัดทัศนศึกษาสถานประกอบการ การจัดสัมมนาหรือบรรยายพิเศษโดยเชิญศิษย์เก่า บุคคลที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระมาเป็นวิทยากร การรวมกลุ่มนักศึกษาที่มีความสนใจในการประกอบอาชีพอิสระ เพื่อจัดกิจกรรมเฉพาะกิจอันเป็นการเพิ่มประสบการณ์และหารายได้ในระหว่างเรียน โดยความช่วยเหลือของอาจารย์ที่ปรึกษา

การจัดการส่งเสริมอาชีพอิสระให้กับนิสิตมี 5 องค์ประกอบ คือ

1. การแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา

บุคคลเป็นจำนวนมากยังมีความเข้าใจผิดคิดว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องจัดบริการแนะแนวอาชีพให้นักศึกษา โดยมีความเห็นว่านักศึกษาได้เลือกสาขาวิชาเอกเรียบร้อยแล้ว เช่น เลือกเรียนในสาขาแพทย์ สาขาบัญชี สาขานิติศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ เป็นต้น แต่ตามสภาพความเป็นจริงแล้วบริการแนะแนวอาชีพยังมีความจำเป็น และมีความสำคัญต่อนักศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาเป็นอันมากด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

1.1 เกี่ยวกับนักศึกษา ถึงแม้ว่าโรงเรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาบางแห่ง ได้จัดบริการแนะแนวอาชีพให้แก่นักเรียนแล้วก็ตาม แต่ก็มีนักเรียนเป็นจำนวนมากที่ยังไม่มีความเข้าใจในตนเองดีพอด้วยสาเหตุหลายประการ เช่น นักเรียน อาจตัดสินใจเลือก

สาขาวิชาเรียนโดยที่ยังไม่มีเข้าใจตัวเองและไม่เข้าใจอาชีพดีพอ เมื่อเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา แล้วอาจจะไม่ชอบสาขาวิชาดังกล่าว นักศึกษาบางคนอาจเลือกสาขาวิชาเอกตามเพื่อนหรือบางคน เลือกศึกษาในสาขาวิชาที่เป็นการเตรียมตัวไปประกอบอาชีพเช่นเดียวกับอาชีพของบิดา หรือ มารดา เมื่อได้ศึกษาเล่าเรียนไปแล้วก็เกิดความเบื่อหน่าย และมีความต้องการที่จะขอย้าย สาขาวิชา

1.2 เกี่ยวกับข้อมูลด้านตลาดแรงงาน ตลาดแรงงานมีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว มาก อุปสงค์ (demand) หรืออุปทาน (supply) ของแต่ละสาขาอาชีพมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การที่นักเรียนต้องตัดสินใจเลือกสาขาวิชาและเลือกอาชีพ ในขณะที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ในชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย จากนั้นนักเรียนจะต้องใช้เวลาอีกประมาณ 4-6 ปี เพื่อการศึกษาในระดับ อุดมศึกษา ในระหว่างนั้นภาวการณ์ของตลาดแรงงานอาจเปลี่ยนแปลงความต้องการ แรงงานใน สาขาวิชาชีพที่ผู้เรียนเลือกอาจลดน้อยลงมาก ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขานั้นเป็นจำนวนมาก ไม่สามารถหางานได้ การแนะแนวอาชีพจะช่วยให้นักศึกษาได้ทราบปัญหาดังกล่าว และช่วยให้ นักศึกษาปรับแผนการเรียนให้เหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงาน

1.3 เกี่ยวกับนักศึกษาและสถาบันอุดมศึกษา จากการศึกษาภาวการณ์ หางานทำของบัณฑิต ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยได้ทำการศึกษาเป็นประจำทุกปี พบว่าประมาณ ร้อยละ 93 ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีต้องการประกอบอาชีพ ผู้สำเร็จการศึกษาใน ระดับนี้เป็นจำนวนมากได้ประสบกับปัญหาในการหางานทำ ปัญหาที่สำคัญ คือ การไม่ทราบ แหล่งงานและสอบทำงานไม่ได้ บริการแนะแนวอาชีพเป็นการช่วยให้ผู้สำเร็จการศึกษาหางาน ทำได้มากขึ้น การช่วยผู้สำเร็จการศึกษาให้สามารถหางานทำได้นอกจากจะก่อให้เกิดความผูกพัน ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับผู้สำเร็จการศึกษาเพิ่มมากขึ้นแล้ว ยังก่อให้เกิดการประสานงาน และความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับหน่วยงาน องค์กร บริษัท ห้างร้าน อันก่อให้เกิด ประโยชน์อย่างมากต่อทั้งสองฝ่าย ประโยชน์ที่สถาบันอุดมศึกษาได้รับโดยตรง ได้แก่ การ สนับสนุนจากฝ่ายต่าง ๆ ในด้านเงินอุดหนุนการวิจัย ทุนการศึกษา ส่วนประโยชน์ทางอ้อมก็คือ การได้ทราบถึงความต้องการผู้สำเร็จการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ ทำให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถนำข้อมูลดังกล่าว ไปปรับปรุง แผนการรับนักศึกษาและหลักสูตรให้ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน การปรับปรุงแผนการศึกษาและหลักสูตรดังกล่าว ย่อมทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาของสถาบันเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน

อาภา ถนัดช่วง (2528 : 14) ได้กล่าวว่าจำเป็นต้องดำเนินการพัฒนาการแนะแนว อาชีพดังต่อไปนี้

1. ควรมีเครื่องมือ เช่น แบบสอบถามความถนัด ความสนใจ ความสามารถ และบุคลิกภาพครบชุดและเชื่อถือได้ เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักตนเองรอบด้านอย่างถูกต้อง

2. ควรมีระบบข้อมูลการให้ข่าวสารทางอาชีพ และความต้องการด้านตลาดแรงงาน อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เอกสารสิ่งพิมพ์ ไปสเตอร์ สไลด์ วีดีโอเทป คอมพิวเตอร์ หรือการจัดรายการบรรยาย จัดนิทรรศการอาชีพ การให้ผู้เรียนได้พบปะสัมภาษณ์ บุคคลผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นการกระตุ้นความสนใจ สร้างทัศนคติหรือค่านิยม ที่ดีและได้ข้อมูลที่ถูกต้องสำหรับการพิจารณาตัดสินใจเลือกอาชีพที่ เหมาะสมกับตนเองต่อไป

3. ควรมีระบบการให้คำปรึกษาทางอาชีพเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถตัดสินใจได้

4. ควรมีกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทดลองเรียน หรือฝึกงาน หรือหา ประสบการณ์ทางอาชีพ ซึ่งเกี่ยวกับการจัดแผนการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและส่งเสริมด้านอาชีพของ ผู้เรียนตลอดจนความร่วมมือจากสถานประกอบการ หรือแหล่งประกอบอาชีพอิสระต่าง ๆ

5. ควรมีการจัดบริการทางงานพิเศษ ในขณะที่ผู้เรียนกำลังศึกษาและงานที่ผู้เรียน ไปประกอบอาชีพหลังจบการศึกษารวมทั้งการติดต่อแหล่งเงินทุนเพื่อให้ผู้เรียนกู้ยืมไปประกอบ อาชีพส่วนตัว

6. ควรมีระบบติดตามผลขณะที่ผู้เรียนกำลังศึกษาและฝึกงานในสถานศึกษา และหลังจากที่ผู้เรียนจบการศึกษาไปแล้วว่าได้ผลอย่างไร ควรปรับปรุงด้านใดบ้าง

นอกจากนี้ เพื่อให้การบริการแนะแนวอาชีพดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ พล แสงสว่าง (2529 : 37) สรุปว่าสามารถดำเนินงานเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพได้ดังนี้

1. การดำเนินงานแนะแนวอาชีพต้องมีขั้นตอน โดยเริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์ตนเอง การทดสอบ การให้คำปรึกษา การให้ข้อมูลต่าง ๆ การทดลองงาน การติดตามผล การประเมินผล และการวิจัยเพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน

2. การดำเนินงานแนะแนวอาชีพต้องใช้กิจกรรมเป็นสื่อ เพราะจะทำให้น่าสนใจ และเป็นรูปธรรมมากขึ้นกว่าการชี้แจงบรรยายธรรมดา

3. ต้องมีการส่งเสริมการหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ซึ่งต้องเริ่มทำตั้งแต่ชั้นเล็ก ๆ เพื่อเป็นการสร้างเสริมลักษณะที่ดี ควรให้เด็กหาข้อมูลด้วยตนเองดีกว่าครูป้อนให้เด็ก

4. ข้อเท็จจริงของการแนะแนวอาชีพที่สำคัญประการหนึ่งคือ ขอบเขตของความ สามารถของบุคคลมีความยืดหยุ่น ซึ่งทำให้บุคคลหนึ่ง ๆ ประกอบอาชีพได้หลายอาชีพ ในกลุ่ม เดียวกันที่ต้องใช้ความสามารถใกล้เคียง หรือระดับเดียวกัน

5. การจัดการศึกษาเพื่อประกอบอาชีพนั้นต้องทำให้สอดคล้องกับอาชีพภูมิประเทศ และภูมิอากาศของประเทศไทย

2. การจัดสัปดาห์อาชีพ

การจัดสัปดาห์อาชีพเป็นการให้ข้อมูลด้านอาชีพแก่นักศึกษาวิธีหนึ่งที่จะทำให้นักศึกษาได้รับข้อมูลด้านอาชีพโดยตรงจากผู้ประกอบอาชีพ เพื่อให้นักศึกษาได้รับข้อมูลด้านอาชีพในแง่มุมต่างๆ โดยมีการเลือกวิทยากรเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัย ศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระก็ได้

จากที่กล่าวมานั้นการแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษานั้นมีความสำคัญในการที่จะแนะแนวการเลือกประกอบอาชีพอิสระให้กับนักศึกษาได้ บางแห่งได้สร้างรูปแบบของการบริการแนะแนวอาชีพที่แตกต่างกันออกไป เนื่องจากการแนะแนวอาชีพนั้นส่วนใหญ่ยังขาดบุคลากรที่ยังขาดประสบการณ์ และการขาดข้อมูลในลักษณะภาพรวมสรุปรูปแบบวิถีชีวิตที่ชัดเจนของกลุ่มผู้ประกอบการในการแนะแนว ผลการศึกษาวิจัยเท่าที่มีอยู่ในปัจจุบันส่วนใหญ่มีลักษณะค่อนข้างหลากหลายรูปแบบบุคลิกภาพ ทั้งนี้เนื่องจากผลการศึกษาส่วนใหญ่อาศัยการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ การสังเกต การสรุปความ การวิเคราะห์ จากชีวประวัติของผู้ประกอบการตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ ข้อมูลเหล่านี้ไม่สามารถใช้เปรียบเทียบหรือบ่งชี้ปริมาณความแตกต่างของบุคลิกภาพของนักศึกษาที่เป็นอยู่ในปัจจุบันกับบุคลิกภาพที่สมควรจะพึงมีในอาชีพเหล่านี้ได้ การขาดข้อมูลในลักษณะดังกล่าวย่อมไม่เกิดประโยชน์ ในการรู้จักตนเองและการพัฒนาตนเองแต่ประการใด ฝ่ายแนะแนวจะได้แบบแผนค่านิยมของกลุ่มผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระที่มีคุณภาพอย่างเพียงพอ ใช้เป็นต้นแบบในการแนะแนวอาชีพและการให้คำปรึกษาแล้วยังสามารถใช้ข้อมูลดังกล่าวในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างหรือปรับเปลี่ยนกลุ่มค่านิยมของผู้เรียนให้สอดคล้องเอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระให้มากยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

3. การให้ข้อมูลด้านอาชีพแก่นักศึกษา

ต้องมีความถูกต้องและทันต่อเหตุการณ์ การให้ข้อมูลด้านอาชีพแก่นักศึกษามีหลายวิธี ซึ่งจะต้องเลือกใช้วิธีที่จะสามารถให้ข้อมูลด้านอาชีพแก่นักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิธีการให้ข้อมูลด้านอาชีพแก่นักศึกษาที่ใช้กันทั่วไป 4 วิธี คือ (สำเนา ขจรศิลป์. 2529 : 59 -65)

1. การให้ข้อมูลด้านอาชีพระหว่างการให้คำปรึกษา
2. การจัดวันอาชีพหรือสัปดาห์อาชีพ
3. การจัดบริการห้องสมุดอาชีพ
4. การติดตามศิษย์เก่า

ข้อมูลด้านอาชีพมีความสำคัญต่อการให้คำปรึกษาด้านอาชีพมาก ซึ่งไอแซคสัน (สำเนา ขจรศิลป์. 2529 : 60-61 ; อ้างอิงจาก Isacson. 1971) มีความเห็นว่าการให้ข้อมูลด้านอาชีพระหว่างการให้คำปรึกษามีจุดมุ่งหมาย 4 ประการคือ

1. เพื่อกระตุ้นให้ผู้รับบริการเกิดความสนใจในอาชีพ
2. เพื่อให้ผู้รับบริการได้ทราบถึงองค์ประกอบในการเลือกอาชีพ
3. เพื่อให้ผู้รับบริการได้นำข้อมูลด้านอาชีพมาพัฒนาตนเอง
4. เพื่อช่วยให้ผู้รับบริการเข้าประกอบอาชีพ

4. การบริการจัดหางาน

คันสนีย์ ฟองดาวิรัตน์ (2530 : 105 – 110) ได้ศึกษาเรื่องการรับรู้การบริการ ด้านกิจการนักศึกษาและความพอใจของนักศึกษาต่อบริการด้านกิจการนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า นักศึกษาปีที่ 4 รับรู้และมีใช้บริการแนะแนวและจัดหางานมากกว่านักศึกษาปีที่ 1 แต่ส่วนใหญ่ทั้งนักศึกษาปีที่ 4 และปีที่ 1 ไม่เคยมาใช้บริการแนะแนว และจัดหางาน และพบว่า นักศึกษามีความพอใจในบริการต่างๆ ของกิจการนิสิตในระดับปานกลาง มัทกานต์ โอพารัตน์มณี (2532 : 89) วิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิต และนักแนะแนวการศึกษา และอาชีพ เกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัย พบว่า ผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนว การศึกษาและอาชีพมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบริการจัดหางานอยู่ในระดับมากในด้านการจัดหางาน ให้นิสิตนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา และการจัดทำข่าวสารอาชีพบริการแก่นิสิตนักศึกษาที่เป็น สมาชิกของบริการจัดหางาน คลับ (Culp. 1981 : 347-A) ได้วิเคราะห์การให้บริการในด้านการ กิจการนักศึกษาในวิทยาลัยชุมชน โดยสุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาปีที่ 1 – 4 และนักศึกษาผู้ใหญ่ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าบริการจัดหางานเป็นบริการที่เป็นประโยชน์แก่นักศึกษา ส่วนอมรรัตน์ ประสานศัพท์ (2532 : 143) วิจัยเรื่องการจัดบริการแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยของรัฐ ในส่วนของงานบริการจัดหางาน พบว่า นักศึกษาต้องการให้นายจ้างมารับสมัครและสัมภาษณ์ นิสิตนักศึกษา และบัณฑิตภายในบริเวณมหาวิทยาลัยมากที่สุด ร้อยละ 51.9

กล่าวโดยสรุป การจัดบริการแนะแนวอาชีพในสถาบันการศึกษาเป็นการช่วยให้ นิสิตนักศึกษาสามารถเตรียมตัวให้มีความพร้อมที่จะเข้าสู่โลกของงานอาชีพ ทั้งในด้านของ ความรู้ ความสามารถ ความถนัด และประสบการณ์เพื่อจะนำไปประกอบอาชีพต่อไปได้ด้วยดี

5. การฝึกอบรม

ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการฝึกอบรมไว้ต่าง ๆ กันดังนี้

น้อย ศิริโชติ (สมบุญ อินทพันธ์ี. 2543 : 26 ; อ้างอิงจาก น้อย ศิริโชติ. 2524 : 4) ได้ให้ความหมายของการฝึกอบรมว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการอย่างหนึ่ง ที่จัดเพื่อเพิ่ม ความรู้ และทักษะให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม

พงษ์ศักดิ์ อังกสิทธิ์ (สมบุญ อินทพันธ์ี. 2543 : 26 ; อ้างอิงจาก พงษ์ศักดิ์ อังกสิทธิ์. 2527 : 132) ได้ให้ความหมายว่า หมายถึง กระบวนการที่ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความรู้ ความเข้าใจ และความชำนาญ เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งจนกระทั่งผู้เข้ารับการอบรมเกิดการ เรียนรู้ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมนั้น

ดังนั้นการฝึกอบรมจึงมีความสำคัญดังนี้ (สมบุญ อินทขันธ์. 2543 : 25)

1. การอบรมทำให้เกิดการเรียนรู้

1.1 ความรู้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ อาจหมายถึงตัวความรู้ของหลักสูตรหรือเนื้อหาที่นำมาใช้ในการฝึกอบรม

1.2 ความเข้าใจนี้เป็นส่วนที่จะทำให้ความรู้ได้รับการนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ทักษะ คือ ความชำนาญ การฝึกอบรมจะก่อให้เกิดทักษะได้เป็นอย่างดี ความสำคัญของการฝึกอบรมในเรื่องทักษะนี้นอกจากจะช่วยให้เกิดความชำนาญแล้วยังช่วยให้เกิดความถูกต้องด้วย

1.4 เจตคติ คือ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ มีทั้งด้านบวกและด้านลบ การฝึกอบรมจะช่วยสร้างเจตคติให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมไปในทางสร้างสรรค์

2. การฝึกอบรมทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลงเป็นกระบวนการที่ผ่านมาจากการเรียนรู้ ซึ่งการฝึกอบรมจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี

3. การฝึกอบรมทำให้เกิดการพัฒนา เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงก็จะก่อให้เกิดพัฒนาเกิดทักษะและเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ ทำให้ประสิทธิภาพของงานหลังการฝึกอบรมดีขึ้นกว่าเดิม การฝึกอบรมเป็นสิ่งจำเป็นและก่อให้เกิดประโยชน์ต่าง ๆ โดยทั่วไป ดังนี้

1. เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน
2. ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพสูงขึ้น
3. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้และความชำนาญมากขึ้น
4. ลดเวลาในการเรียนรู้งาน

ขั้นตอนในการฝึกอบรมสรุปได้ 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาหาความจำเป็นในการฝึกอบรม
2. การสร้างหลักสูตร
3. การเลือกใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการฝึกอบรม
4. การดำเนินการอบรม
5. การติดตามและประเมินผล

วิธีการฝึกอบรม

1. การสอนแบบการบรรยาย (Lecture) โดยใช้สื่อต่าง ๆ เข้ามาช่วย เช่น แผนภาพใบงานอุปกรณ์ของจริง วีดีโอเทป เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม ได้รับความรู้ และมีทักษะในเรื่องการฝึกอาชีพอิสระ

2. การสาธิตและฝึกปฏิบัติ (Demonstration) เป็นการสอนที่มีการแสดงประกอบเพื่อให้ผู้ปฏิบัติตาม เพื่อให้เข้าใจขั้นตอนได้ชัดเจนและสามารถปฏิบัติตามได้ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีและจำได้นาน

3. การทัศนศึกษา (Field trip) เป็นการสอนแบบพาผู้เข้าอบรมไปศึกษานอกสถานที่เพื่อเป็นการสร้างความสนใจด้วยการพาไปให้เห็นของจริง

4. การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นการซักถามผู้ที่ประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ตามจุดประสงค์ที่ต้องการทราบ เพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจมากขึ้น

5. การเชิญวิทยากรมาบรรยาย เป็นการเชิญผู้ที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระมาให้ความรู้กับผู้เข้ารับการศึกษาในเรื่องการประกอบอาชีพต่างๆ

ในสภาพความเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ ทำให้ความต้องการคุณภาพของแรงงานเปลี่ยนแปลงไป ทักษะที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เริ่มมีความสำคัญมากขึ้นโอกาสที่จะช่วยให้ผู้กำลังปฏิบัติงานอยู่แล้วหรือผู้ที่กำลังเข้าสู่ตลาดแรงงานให้สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพคือการฝึกอบรม ในหลายประเทศได้จัดให้มีระบบการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาความรู้ทักษะในการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ การได้เห็นตัวอย่างผู้ประสบผลสำเร็จหรือผู้ล้มเหลวจะช่วยให้ผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมมองเห็นเส้นทางของตนเอง ดังนั้นการฝึกอบรมที่จัดอย่างเหมาะสมจึงเป็นวิธีการที่ดีที่สุดวิธีหนึ่ง การฝึกอบรมในสถาบันอุดมศึกษาจำเป็นจะต้องเกิดจากความร่วมมือของภาคเอกชนโดยมีองค์กรภายในสถาบันรองรับ เช่น การจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอาชีพอิสระทำหน้าที่ประสานงานเพื่อกิจกรรม การวิจัยและพัฒนาเฉพาะทางและจัดการฝึกอบรมและพัฒนา (Training and Development) ให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติมากที่สุด (คณะอนุกรรมการโครงการศูนย์ศึกษาทดลองการประกอบอาชีพอิสระของบัณฑิต. 2534 : 3)

3. ด้านการบริการวิชาการ

การบริหารด้านวิชาการเป็นงานสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะได้ใช้ความรู้ความสามารถ ตลอดจนประสบการณ์ทั้งหลายมาดำเนินการบริหารงานในสถานศึกษาให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จทางการศึกษา เป็นคนดี และมีคุณภาพ

การบริการวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน และพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพซึ่งเป็นการบริหาร กิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของนักศึกษาให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพมากที่สุด เพราะเป็นหน้าที่ที่จะให้ความรู้ด้านวิชาการแก่ผู้เรียน (ภิญโญ สาธร. 2526 : 324) นอกจากนี้การบริการด้านวิชาการ หมายถึง การดำเนินการทุกชนิดเพื่อส่งเสริมพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนของสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพไม่ว่าจะเป็นงานที่เกี่ยวข้อง

กับอาจารย์ นิสิตนักศึกษา (เอกชัย กี่สุขพันธ์. 2527 : 87) การบริหารวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา สถานศึกษาจะดีหรือเลวขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการทั้งสิ้น ในการบริหารวิชาการ ผู้บริหารจำเป็นต้องมีหลักการในการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ (กิตติมา ปรีดีดิติก. 2532 : 48)

ดังนั้น การบริหารวิชาการเป็นงานหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องใช้หลักการในการบริหารงาน สนับสนุน ส่งเสริม ปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนนักศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุจุดมุ่งหมายการศึกษาให้เป็นคนดีมีคุณภาพ

การบริหารวิชาการเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องรับผิดชอบและเป็นผู้นำทางวิชาการโดยทำงานร่วมกับอาจารย์ให้คำแนะนำ และประสานงานให้อาจารย์ทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ กระจายอำนาจและมอบหมายความรับผิดชอบให้อาจารย์ทุกคน เพื่อให้ได้ทำงานด้วยความเต็มใจ การบริหารวิชาการในสถานศึกษานั้น นอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียนแล้วยังมีกิจกรรมทุกอย่างภายในสถานศึกษาที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ทางด้านวิชาการ และทักษะในการประกอบอาชีพของนิสิตนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูง

พนัส หันนาคินทร์ (2524 : 75) กล่าวถึงความสำคัญของการบริการด้านวิชาการว่างานหลักในการบริหารสถานศึกษาจะเป็นการสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปด้วยดี

นงเยาว์ ชาราศรีสุทธิ (2529 : 8) กล่าวว่า การบริการด้านวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุดเพราะเป็นงานหลักและงานหัวใจของสถานศึกษา เนื่องจากจุดประสงค์อันดับแรกในการตั้งสถานศึกษาขึ้นมาเพื่อจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนนั่นเอง ส่วนงานอื่น ๆ นั้น เป็นงานสนับสนุนให้งานวิชาการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระให้กับนิสิตนักศึกษาควรจัดดำเนินงานโดยผ่านโครงสร้างทางด้านบริการวิชาการได้ดังต่อไปนี้ (คณะอนุกรรมการโครงการศูนย์ศึกษาทดลองการประกอบอาชีพอิสระของบัณฑิต. 2534 : 15)

1. จัดตั้งศูนย์บริการวิชาการ หรือปรับปรุงบทบาทของศูนย์บริการวิชาการ เพื่อให้สามารถจัดบริการสารสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการวิจัยและพัฒนา รวมทั้งการฝึกอบรมสำหรับผู้ประกอบอาชีพอิสระ ทั้งที่เป็นบัณฑิตของสถาบันและบุคคลทั่วไป

2. จัดตั้งศูนย์ส่งเสริมอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา ให้เป็นองค์กรกลางในการประสานงานเพื่อการส่งเสริมอาชีพอิสระในสถาบันอุดมศึกษา ทั้งในด้านการจัดการนิสิตนักศึกษา และบริการวิชาการ รวมทั้งให้บริการและจัดกิจกรรมส่งเสริมอื่น ๆ ซึ่งอาจเป็นหน่วยงานอิสระ ที่สามารถประสานงานกับหน่วยงานภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยสถาบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้การจัดหาแหล่งเงินทุนเป็นก็เรื่องสำคัญที่สถาบันอุดมศึกษาที่จะต้องมีการวางแผนจัดหาเงินทุนให้กับนิสิตที่ต้องการที่จะประกอบอาชีพอิสระ ดังที่สุรพงษ์ หงษ์แพง (2544 :

69 – 79) ได้กล่าวว่า การส่งเสริมอาชีพอิสระของสถานศึกษาในปัจจุบันอาจจะยังมีกลุ่มเป้าหมายไม่แน่ชัด เนื่องจากไม่มีการศึกษาถึงความต้องการของนักศึกษาว่านักศึกษากลุ่มใดที่ต้องการได้รับการส่งเสริมอาชีพอิสระอย่างแท้จริง เพราะรูปแบบการส่งเสริมในปัจจุบันสถานศึกษามีการส่งเสริมแบบรวมๆ หรือแบบกระจายการส่งเสริมครอบคลุมนักศึกษาทั้งหมด ซึ่งนอกจากจะไม่ได้ผลเต็มที่แล้ว ยังทำให้สิ้นเปลืองทรัพยากรไปโดยไม่จำเป็น นักศึกษาที่ต้องการประกอบอาชีพอิสระหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้วยังมีน้อย ดังนั้น ในการส่งเสริมอาชีพอิสระถ้าจะให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ทางสถานศึกษาจึงควรเน้นการส่งเสริมอาชีพอิสระไปยังกลุ่มนักศึกษาที่มีความต้องการจะประกอบอาชีพอิสระจริงๆ ซึ่งน่าจะทำให้การส่งเสริมได้ผลและประหยัดทรัพยากรมากกว่าการดำเนินงานที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

การส่งเสริมให้มีการลงทุนเพื่อการประกอบอาชีพอิสระในสถาบันอุดมศึกษา มีหลักการดำเนินงานดังนี้ (สุรพงษ์ หงษ์แพง. 2544 : 70-71)

1. มีหลักฐานการประสานงานการจัดหาแหล่งเงินทุน
2. มีการจัดตั้งกองทุนเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ
3. มีการรณรงค์ในการจัดหาทุนเพิ่มเติมด้วยวิธีต่างๆ
4. มีการติดตามประเมินผล การรวบรวมกลุ่มประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาระหว่างศึกษา

การจัดหาแหล่งเงินทุน สถานศึกษาส่วนใหญ่กำลังดำเนินการจัดตั้งกองทุนส่งเสริมอาชีพอิสระในสถานศึกษา และบางส่วนก็ได้มีการจัดตั้งเรียบร้อยแล้ว ซึ่งเงินที่ได้มาในการจัดตั้งกองทุนนั้น ส่วนใหญ่ได้มาจากการทำผลผลิตเพื่อจำหน่ายและรับสินค้าจากที่อื่นมาจำหน่าย นักศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่เคยยืมเงินกองทุนของทางสถานศึกษาเลย ทั้งที่การให้ยืมเงินส่วนใหญ่เป็นการยืมโดยไม่คิดดอกเบี้ยและตัวนักศึกษาเองก็เป็นผู้ที่ส่วนร่วมในการรณรงค์เพื่อหาเงินทุนโดยวิธีการผลิต สินค้าเพื่อจำหน่าย ดังนั้นในด้านเงินทุนนั้นนอกจากการตั้งกองทุนที่ทางสถานศึกษาส่วนใหญ่เริ่มดำเนินการแล้ว แต่การให้บริการกู้ยืมเงินแก่นักศึกษานั้นอาจจะยังไม่แพร่หลายเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาทางด้านวิธีการในการให้การกู้ยืมของสถานศึกษายังไม่คล่องตัวและระเบียบราชการทางด้านการเงินอาจจะมีความซับซ้อน รวมทั้งสถานศึกษาเองก็ยังไม่ค่อยมั่นใจในความรับผิดชอบของนักศึกษาเท่าที่ควร อีกทั้งปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องการเงินยังหาวิธีการป้องกันที่ดีและวิธีการแก้ปัญหาที่ดีไม่ได้ เพราะในการดำเนินการประกอบอาชีพอิสระจำเป็นต้องใช้เงินในการดำเนินการเป็นจำนวนมากพอสมควร จึงทำให้การกู้ยืมเงินไปลงทุนของนักศึกษายังมีน้อยอยู่ แต่อย่างไรก็ตามในโอกาสต่อไปคาดว่าถ้าทางสถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์และเอื้ออำนวยความสะดวกในการกู้ยืมรวมทั้งมีกองทุนจำนวนมากเพียงพอ การยืมเงินลงทุนน่าจะมีความมากขึ้น

การติดตามและให้ความช่วยเหลือผู้สำเร็จการศึกษาประกอบอาชีพอิสระ

1. มีหลักฐานติดตามผู้สำเร็จการศึกษาที่ประกอบอาชีพอิสระ

2. ให้คำปรึกษาแนะนำในการจัดการทั่วไป ตลอดจนความรู้และทักษะในอาชีพอิสระแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

การติดตามช่วยเหลือให้ผู้สำเร็จการศึกษาสู่อาชีพอิสระ ทางสถานศึกษาส่วนมากมีการให้การช่วยเหลือแก่ผู้สำเร็จการศึกษาที่ต้องการประกอบอาชีพอิสระแล้ว และรูปแบบที่ให้การช่วยเหลือส่วนใหญ่เป็นการช่วยเหลือด้านการให้คำแนะนำ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาในการติดตามช่วยเหลือให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาสู่อาชีพอิสระนั้นมีการลงมือปฏิบัติเพื่อตอบสนองต่อนโยบายของกรมอาชีวศึกษาเป็นอย่างดีพอสมควร

บทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต

การจัดโครงสร้างของมหาวิทยาลัยจะต้องคำนึงถึงปรัชญา เป้าหมาย พันธกิจ และภารกิจของมหาวิทยาลัยเป็นหลัก โดยเฉพาะที่กำหนดไว้ในมาตรา 7 ของร่าง พ.ร.บ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งกำหนดว่า ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันทางวิชาการ และวิชาชีพ ชั้นสูงมีวัตถุประสงค์ในการสร้างองค์ความรู้ สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดปัญญา เพื่อพัฒนาสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติและมีคุณภาพ มีพันธกิจต่อสังคมในการจัดการศึกษาและให้บริการ สนับสนุน ส่งเสริม ปกป้องจริยธรรม และเสรีภาพทางวิชาการของมหาวิทยาลัย ปังเอกบุคค และกลุ่มบุคคลในสังคม รวมทั้งเข้าไปมีส่วนร่วมกับสังคมในการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม สืบสาน และสร้างภูมิปัญญาให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเศรษฐกิจ การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยยึดหลักจริยธรรมทางวิชาการและหลักการให้การศึกษแก่ประชาชน (วิรุณ ตั้งเจริญ, 2546 : 27)

นโยบายของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2541 : 5)

1. ปรัชญา

“การศึกษาคือความเจริญงอกงาม”

2. ปณิธาน

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความมุ่งมั่นในการผลิตและพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้ประจุนักปราชญ์ และมีความประพฤติประดุจผู้ทรงศีล

3. วิสัยทัศน์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จะเป็นมหาวิทยาลัยที่มีลักษณะสมบูรณ์แบบมีบทบาทสำคัญในการเป็นแบบอย่างที่ดีในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของครอบครัว ชุมชน และ

สังคม สร้างความเป็นเลิศทางวิชาการในด้านนี้ ทั้งในระดับชาติและในระดับภูมิภาค มีความพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนรูปแบบและบทบาทในด้านต่าง ๆ รวมถึงการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐที่มีความพร้อมในเชิงบริหารและวิชาการเพื่อดำเนินการให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสังคมและประเทศชาติ

4. พันธกิจ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นสถาบันชั้นสูงทางการศึกษาและวิจัย เพื่อดำเนินการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม ทั้งด้านความรู้ความสามารถในการคิดการปฏิบัติมีคุณธรรม จริยธรรม พัฒนาความเป็นเลิศ ทางวิชาการในด้านสังคมศาสตร์ พฤติกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และด้านอื่น ๆ ให้มีความเจริญก้าวหน้าในระดับชาติและภูมิภาค มีลักษณะประยุกต์และบูรณาการศาสตร์ ในสาขาต่าง ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนและสังคมอย่างยั่งยืนในด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษา ด้านศิลปะและวัฒนธรรม ด้านสุขภาพและการกีฬา ด้านชุมชนและครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมและจะร่วมแก้ไขปัญหาและลดผลกระทบของวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจที่มีต่อสังคมไทยด้วยความรักสามัคคี

การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำหรับบทบาทในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในด้านการดำเนินการที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและโครงการต่าง ๆ จากการรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีการดำเนินงานดังนี้

1. ด้านวิชาการ

ในนโยบายวิชาการ ยุทธศาสตร์วิชาการ แผนวิชาการ และการบริหารวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒนั้น มหาวิทยาลัยได้กำหนดแผนวิชาการเบื้องต้น และพัฒนาแผนอื่น ๆ ให้สอดคล้องกับแผนวิชาการ (วิรุณ ตั้งเจริญ, 2546 : 27) ในเรื่องเกี่ยวกับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยได้จัดหลักสูตรที่ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ เช่น หลักสูตรของคณะวิทยาศาสตร์ ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ได้จัดหลักสูตรอบรมเบเกอรี่ภาคฤดูร้อนคือ หลักสูตรขนมปัง เพื่อให้นิสิตสามารถที่จะนำไปประกอบอาชีพอิสระหรือเสริมรายได้ระหว่างเรียน (ภาควิชาคหกรรมศาสตร์.ออนไลน์) หลักสูตรของคณะวิทยาศาสตร์ ภาควิชาคหกรรมศาสตร์นั้นเป็นหลักสูตรที่เน้นให้นิสิตได้มีความคิดสร้างสรรค์ และทักษะที่ดีโดยส่งเสริมในด้านของการเป็นผู้ประกอบการเอง นิสิตที่จบออกไปแล้วสามารถประกอบอาชีพได้หลากหลาย เช่น ประกอบอาชีพอิสระในเชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม นักธุรกิจสิ่งทอ นักออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอหรือเครื่องแต่งกาย เป็นต้น (คณะวิทยาศาสตร์ ภาควิชาคหกรรมศาสตร์.ออนไลน์)

นอกจากนี้ในเรื่องของการสร้างเจตคติเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระให้กับนิสิตนั้น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้มีการส่งเสริมการสร้างเจตคติให้กับนิสิตในเรื่องของการ

ประกอบอาชีพอิสระหรือการเป็นผู้ประกอบการเอง เช่น คณะสังคมศาสตร์ สาขาการท่องเที่ยว และการโรงแรมได้จัดการส่งเสริมในเรื่องของการสร้างเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพอิสระให้กับนิสิตโดยเน้นในเรื่องของการเป็นผู้ประกอบการ ตัวอย่างเช่น การตั้งบริษัททัวร์ การเป็นไกด์แนะนำท่องเที่ยว การจัดตั้งโรงเรียนฝึกอบรมเกี่ยวกับการโรงแรม เป็นต้น (วรัญญา วงศ์ธานี, 2546, สัมภาษณ์)

2. ด้านกิจการนิสิต

กิจกรรมนิสิตควรเป็นกิจกรรมที่ผสมผสานสัมพันธ์ทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน ในชุมชน กิจกรรมที่สามารถพัฒนากระบวนการคิด กระบวนการทำงาน การทำงานกับชุมชน พัฒนาจริยธรรม บุคลิกภาพ พฤติกรรม อุดมการณ์ จิตสำนึกสาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพ งานกิจกรรมนิสิตต้องเป็นงานหลักสำคัญด้านหนึ่งของมหาวิทยาลัย (วิรุณ ตั้งเจริญ, 2546 : 22) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้มีการจัดตั้งโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระให้กับนิสิตโดยการจัดบริการและสวัสดิการให้นิสิตในมหาวิทยาลัย ทั้งที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ เพื่อช่วยให้นิสิตมีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน ป้องกัน แก้ปัญหาทั้งส่วนตัวและการเรียน และส่งเสริมประสบการณ์ให้แก่นิสิต เพื่อให้นิสิตพัฒนาชีวิตให้สมบูรณ์ และมีทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพและสังคม

ภาระงานของด้านกิจการนิสิต

ในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของงานกิจการนิสิต มีดังนี้ (ฝ่ายสวัสดิการ นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ออนไลน์)

1. งานบริการจัดหางาน
2. งานประสานงานในด้านการจัดหางานให้นิสิต
3. งานจัดสวัสดิการให้นิสิต ทำงานในหน่วยงานมหาวิทยาลัยโดยใช้กองทุนพัฒนามหาวิทยาลัย
4. งานฝึกอบรมและพัฒนาอาชีพอิสระ
5. งานเผยแพร่ข่าวสารตลาดแรงงาน
6. งานบริการข้อมูลสารสนเทศ ด้านอาชีพ

งานสวัสดิการนิสิต

ในการจัดสวัสดิการนิสิตเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต มีดังนี้ (ฝ่ายสวัสดิการนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ออนไลน์)

1. จัดสวัสดิการให้แก่นิสิตทำงานในหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย
2. จัดหางานพิเศษ งานพิเศษอื่น ๆ ในบริษัท ห้างร้าน และสถานประกอบการ โดยจะทำหน้าที่เป็นตัวกลางประสานงานระหว่างนายจ้างกับนิสิต

3. จัดบอร์ดอาชีพอิสระ บอร์ดข่าวการฝึกอบรม บอร์ดตำแหน่งงานที่ว่าง บอร์ดข่าวความเคลื่อนไหวของตลาดแรงงาน และบอร์ดงานภาคีรัฐบาล และเอกชน
4. จัดโครงการบรรยายพิเศษสำหรับนิสิตชั้นปีสุดท้ายในการเลือกประกอบอาชีพ จะจัดในภาคปลายปีการศึกษาในวิทยาเขตประสานมิตรและวิทยาเขตองครักษ์
5. อบรมการสาธิตอาชีพอิสระสำหรับนิสิตทุกระดับชั้นการศึกษา โดยมีการจัดปีละ 4 ครั้ง ภาคต้นปีการศึกษา 2 ครั้ง และภาคปลายปีการศึกษา 2 ครั้ง ในวิทยาเขตประสานมิตร และวิทยาเขตองครักษ์

ตัวอย่างโครงการส่งเสริมอาชีพอิสระของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

โครงการส่งเสริมอาชีพอิสระครั้งที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2545

การจัดตั้งโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้นักนิสิตนั้นมีการจัดตั้งโครงการฝึกอบรมการประกอบอาชีพอิสระโดยมีหลักการและวัตถุประสงค์ดังนี้ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2545 : 1-2)

1. หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันการว่างงานเป็นปัญหาที่หลายฝ่ายพยายามหาทางออกไม่ว่าจะเป็นภาคเอกชนและภาครัฐบาล นักศึกษาและตัวผู้ว่างงานก็ตาม บางคนประสบความสำเร็จในอาชีพใหม่ บางคนล้มเหลวในการทำงาน แต่ไม่ใช่ครั้งสุดท้ายกับการเริ่มต้นใหม่ การส่งเสริมอาชีพอิสระ สามารถช่วยเหลือบุคคลให้มีความสามารถ เลือกประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับความสามารถความถนัดของตนเอง ตลอดจนการเตรียมบุคคลเพื่อประกอบอาชีพและช่วยให้บุคคลมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพและสามารถพัฒนาอาชีพของตนเองได้ดีด้วย

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมได้เกิดทักษะในด้านงานต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเลือกอาชีพในระบบและอาชีพอิสระ
- 2.2 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมได้รู้จักการเตรียมตัวก้าวเข้าสู่ตลาดแรงงานหรือโลกอาชีพทั้งหลายในปัจจุบันและอนาคต
- 2.3 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมได้พัฒนาตนเองในการประกอบอาชีพอิสระ

3. ลักษณะของกิจกรรมและโครงการ สาธิตอาชีพอิสระ และฝึกปฏิบัติ

โดยวิทยาการจากศูนย์อารีย์รัตน์ พัฒนาอาชีพ โดยมีอาชีพที่เปิดฝึกอบรม ดังนี้

- 3.1 การทำเทียนเจล
- 3.2 การทำเทียนหอม
- 3.3 การร้อยลูกปัด (แหวน, กำไลข้อมือ)

- 3.4 การแกะสลักผัก ผลไม้ และสบู่
- 3.5 การทำดอกไม้จากผ้าใยบัว
- 3.6 งานปั้นจั่ว
- 3.7 รีไซเคิลกระป๋อง กล้องเหล้า
- 3.8 งานปั้นหนังสือพิมพ์เป็นรูปสัตว์ต่าง ๆ
- 3.9 การทำรองเท้า ร.พ.ช.
- 3.10 การเพ้นท์แก้ว
4. ผู้เข้าร่วมโครงการ เป็นนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 100 คน และนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรักษ์ จำนวน 100 คน
5. งบประมาณ จากกองทุนพัฒนามหาวิทยาลัย โครงการจัดสอนงานอาชีพเสริมเพื่อนิสิตจำนวน 30,000 บาท
6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ
 - 6.1 ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้แนวคิดในการเลือกประกอบอาชีพอิสระเพื่อเศรษฐกิจไทยในปัจจุบันได้
 - 6.2 ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถทราบขั้นตอน วิธีการประกอบอาชีพอิสระได้ด้วยดี
 - 6.3 ผู้เข้าร่วมโครงการพึงพอใจในงานอาชีพมากขึ้น

3. ด้านการบริการวิชาการ

งานบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒครอบคลุมการฝึกอบรมและพัฒนา เพื่อพัฒนาศักยภาพและสมรรถภาพของทรัพยากรบุคคลทั้งในระดับบุคคลและองค์กรทุกระดับของสังคม ตลอดจนครอบคลุมทุกกลุ่ม ระดับ อายุ วิชาชีพ โดยมุ่งอบรมและพัฒนาทั้งในด้านวิชาการ (cognitive) และบุคลิกภาพ (personality) โดยอาศัยความร่วมมือจากแหล่งวิทยาการภายในมหาวิทยาลัยเป็นหลัก ทั้งนี้การดำเนินงานจะไม่ซ้ำซ้อนกับการดำเนินงานของภาควิชา คณะหรือหน่วยงานอื่นของมหาวิทยาลัยที่ได้ดำเนินการอยู่แล้ว (ศูนย์วิจัยและบริการ. 2544 : 4)

มาตรการของการดำเนินงาน

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีมาตรการของการดำเนิน ดังนี้ (ศูนย์วิจัยและบริการ. 2544 : 4)

1. การสร้างและพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการบริการวิชาการ
 - การจัดทำระเบียบรายชื่อวิทยาการ
 - การจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมระยะสั้นต่าง ๆ

2. การสร้างเครือข่ายงานบริการวิชาการโดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย
3. การส่งเสริม/สนับสนุน การบริการวิชาการทุกรูปแบบ
 - การจัดประชุม / สัมมนาทางวิชาการ
 - การจัดโครงการการฝึกอบรมในหลักสูตรระยะสั้น ๆ
 - การให้ข้อเสนอแนะและให้คำปรึกษา
4. การพัฒนาทีมงานด้านการฝึกอบรมอาชีพอิสระในแต่ละสาขาวิชา
 - การส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรเข้าสังเกตการณ์ในการฝึกอบรม
 - การแสวงหาบุคลากรด้านการฝึกอบรมที่มีความรู้ ความชำนาญในด้านการอบรม
 - การจัดกิจกรรมที่มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ฝึกอบรมระหว่างวิทยากรในแต่ละทีมงาน
5. นำการบริหารการตลาดเชิงรุกมาใช้ในการบริหารจัดการ
 - การส่งเสริมด้านการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น
 - การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการบริการวิชาการให้แก่บุคลากรภายนอกมหาวิทยาลัย
6. การติดตามและประเมินผลด้านการบริการวิชาการ
 - การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม
 - การประเมินผลการจัดโครงการฝึกอบรม
 - โครงการติดตามและปรับปรุงด้านการบริการวิชาการต่าง ๆ

ระบบสนับสนุนการบริการวิชาการ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีระบบสนับสนุนการบริการวิชาการ ดังนี้
(ศูนย์วิจัยและบริการ. 2544 : 22)

1. การจัดทำระบบฐานข้อมูลและการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการบริการวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การทำระเบียบรายชื่อวิทยากร ผลงานด้านการบริการวิชาการของคณาจารย์ในมหาวิทยาลัย ซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างขั้นตอนการดำเนินงานจัดทำเก็บข้อมูลด้านผลงานและภาระงานของคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. การจัดทำระบบฐานข้อมูลของโครงการต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการแล้ว
3. การจัดทำแผนการดำเนินงานบริการวิชาการ โดยการจัดทำโปรแกรมการฝึกอบรมประจำปี พ.ศ. 2544 ของศูนย์วิจัยและบริการ
4. การจัดหาแหล่งทุนทางด้านการบริการวิชาการโดยการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ / เอกชนในการจัดทำงานบริการวิชาการ โดยยึดหลักการได้ประโยชน์

ร่วมกับทางวิชาการและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมซึ่งกระทำโดยการเดินทางพบกับหัวหน้าหน่วยงาน / สถาบันต่าง ๆ เช่น กรุงเทพมหานคร ผู้บริหารจังหวัดนครนายก ผู้บริหารองค์กรเอกชนต่าง ๆ

5. การสร้างทีมงานด้านการฝึกอบรม เช่น

- การส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรเข้าสังเกตการณ์การฝึกอบรม
- การแสวงหาบุคลากรด้านการฝึกอบรมที่มีความรู้ ความชำนาญ ในด้านการอบรม
- การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ฝึกอบรมระหว่างวิทยากร ในแต่ละทีมงาน

แหล่งทรัพยากรและการเผยแพร่ผลงานด้านการบริการทางวิชาการ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พยายามใช้ทรัพยากรทางวิชาการ และทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ตามภาควิชา / คณะ / หน่วยงานที่มีอยู่ภายในมหาวิทยาลัย รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนต่าง ๆ ในการจัดทำโครงการ โดยมีการจัดประชาสัมพันธ์ด้านการบริการทางวิชาการผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น โฮมเพจ หนังสือพิมพ์ วิทยุ ออนไลน์ (ศูนย์วิจัยและบริการ. 2544 : 22)

การติดตามและประเมินผลด้านการบริการทางวิชาการ

ภารกิจในด้านการบริการวิชาการในรูปแบบการฝึกอบรมและสัมมนา มหาวิทยาลัยได้จัดโครงการต่าง ๆ ขึ้นโดยการศึกษาความต้องการและความสนใจเพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับการจัดหัวข้อฝึกอบรมอาชีพอิสระและสัมมนาตลอดจนการจัดเนื้อหาสาระของโครงการที่เกิดประโยชน์ต่อผู้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างแท้จริง เช่น โครงการจัดฝึกอบรมเสริมสร้างผู้ประกอบการใหม่ที่ทางบริการวิชาการได้จัดขึ้น โดยร่วมมือกับกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม สำหรับนิสิต นักศึกษา บัณฑิตว่างงาน ทายาทธุรกิจ หรือผู้ที่ต้องการเป็นผู้ประกอบการใหม่ได้มีโอกาสเข้าร่วมฝึกอบรมโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในการอบรม เป็นต้น (ศูนย์วิจัยและบริการ. ออนไลน์) การจัดบริการทางวิชาการที่ผ่านมามีผลได้ว่าบรรลุตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ทั้งในแง่ความหลากหลายของหัวข้อโครงการ รวมไปถึงการสร้างความปลอดภัยให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลังจากการฝึกอบรมหรือสัมมนาส่วนใหญ่ ให้ความเห็นว่าตนเองได้รับประโยชน์จากการอบรมหรือสัมมนาและสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานได้โดยตรง ซึ่งถือเป็นความสำเร็จของการบริการทางวิชาการ (ศูนย์วิจัยและบริการ. 2543 : 21-23)

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับบทบาทของมหาวิทยาลัยในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต พบว่า มหาวิทยาลัยมีบทบาทสำคัญยิ่งในการดำเนินการส่งเสริมอาชีพอิสระให้กับนิสิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านวิชาการ ด้านกิจการนิสิต และด้านการบริการวิชาการ เพราะจะทำให้ให้นิสิตที่กำลังศึกษา และสำเร็จการศึกษาสามารถมีทางเลือกเพิ่มขึ้น

ในการประกอบอาชีพ นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางสำหรับมหาวิทยาลัยในการจัดการศึกษา ปรับปรุง พัฒนา การประกอบอาชีพอิสระเพื่อสนองต่อความต้องการของนิสิตที่มีความต้องการ
อย่างไร ด้านใด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจและดำเนินการ ดังนี้คือ การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 - 4 หรือสูงกว่า ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 จำแนกเป็นนิสิตที่เรียนอยู่ในสาขาสังคมศาสตร์ 2,614 คน สาขามนุษยศาสตร์ 2,265 คน สาขา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 2,628 คน สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ 2,560 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 10,067 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนิสิตระดับปริญญาตรี ภาคปกติ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 - 4 หรือสูงกว่า ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) ได้จากตารางของยามานะ (Yamane, 1967 : 86) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\alpha = .05$) ได้นิสิตจำนวน 385 คน แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้คณะวิชา และชั้นปีเป็นเกณฑ์ แล้วดำเนินการเลือก กลุ่มตัวอย่าง ได้นิสิตที่เรียนอยู่ในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ 99 คน สาขามนุษยศาสตร์ 88 คน สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 99 คน สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ 99 คน ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	คณะ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
สังคมศาสตร์	สังคมศาสตร์	1,605	99
	ศึกษาศาสตร์	1,009	
มนุษยศาสตร์	มนุษยศาสตร์	1,432	88
	ศิลปกรรมศาสตร์	833	
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	วิทยาศาสตร์	1,602	99
	วิศวกรรมศาสตร์	1,026	
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	พลศึกษา	952	99
	แพทยศาสตร์	544	
	เภสัชศาสตร์	382	
	สหเวชศาสตร์	175	
	ทันตแพทยศาสตร์	245	
	พยาบาลศาสตร์	262	
	รวม	10,067	385

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสาร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตนักศึกษา

2. นำข้อมูลจากข้อ 1 มาสร้างเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ เพื่อสอบถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ในด้านวิชาการ 11 ข้อ ด้านกิจการนิสิต 14 ข้อ ด้านการบริการวิชาการ 11 ข้อ รวมเป็น 36 ข้อ

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่อดคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงและครอบคลุมเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้

4. แก้ไขและปรับปรุงแบบสอบถามตามที่คณะกรรมการควบคุมปริญญาโท แนะนำ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ข) ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาแล้วนำเสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท ไปทดลอง (Try - Out) เก็บข้อมูลกับนิสิตระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 60 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) ของแบบสอบถาม เป็นรายข้อ โดยใช้ร้อยละ 25 ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ แล้วใช้การทดสอบที (t – test) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าที ตั้งแต่ 1.70 ขึ้นไป ใช้เป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัย

6. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.9693

8. นำแบบสอบถามเสนอกรรมการควบคุมปริญญาโท เพื่อให้ความเห็นชอบ แล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะของเครื่องมือ

๑ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ชั้นปี สาขาวิชา ภูมิสำเนา อาชีพของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง และรายได้ของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง โดยแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยผู้วิจัยกำหนดค่าน้ำหนัก คะแนนระดับความคิดเห็นไว้ดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด >
คะแนน 4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
คะแนน 3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
คะแนน 1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาเพื่อแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ยไว้ดังนี้			
คะแนนเฉลี่ย	4.21-5.00	หมายถึง	มหาวิทยาลัยมีบทบาทในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตอยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.21-4.20	หมายถึง	มหาวิทยาลัยมีบทบาทในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตอยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.61-3.20	หมายถึง	มหาวิทยาลัยมีบทบาทในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.81-2.60	หมายถึง	มหาวิทยาลัยมีบทบาทในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตอยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.80	หมายถึง	มหาวิทยาลัยมีบทบาทในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินงานตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำหนังสือตามข้อ 1 พร้อมด้วยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปขอความร่วมมือกับนิสิตตามคณะวิชาต่างๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ชี้แจงรายละเอียดของแบบสอบถาม และเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์จากโปรแกรมสำเร็จรูป แบบสอบถามที่ส่งไป 385 ฉบับ ได้รับคืนและมีความสมบูรณ์ 384 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 99.74

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

2. ตามความมุ่งหมายข้อที่ 1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต วิเคราะห์โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. ตามความมุ่งหมายข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต จำแนกตามเพศ และภูมิสำเนา ใช้วิเคราะห์ด้วยการทดสอบที (t - test) ส่วนตัวแปร ชั้นปี สาขาวิชา อาชีพของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง และรายได้บิดา มารดา/ผู้ปกครอง วิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' Method)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ^{๖๑๔๔}

1.1 ค่าความถี่ (Frequency)

1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.3 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)

1.4 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพแบบสอบถาม

2.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discrimination Power) โดยใช้การทดสอบที (t - test) (Ferguson. 1981 : 180)

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1984 : 61)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบที (t - test)

3.2 ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) ในกรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแปรปรวนความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe' Method) (Ferguson, 1981 : 190)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ดังนี้

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t – distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F – distribution
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
p	แทน	ความน่าจะเป็นที่สถิติที่ใช้ทดสอบจะตกอยู่ในช่วงปฏิเสธ สมมติฐาน
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอผลเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตโดยรวมและในแต่ละด้าน โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ และภูมิสำเนา โดยการทดสอบที (t-test) และจำแนกตาม ชั้นปี สาขาวิชา อาชีพของบิดา มารดา/ ผู้ปกครอง และรายได้ของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน

แบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe' Method)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา โดยการแจกแจงความถี่และการหาค่าร้อยละ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน (คน) n = 384	ร้อยละ
1. เพศ		
เพศชาย	180	46.9
เพศหญิง	204	53.1
รวม	384	100.0
2. ชั้นปี		
ชั้นปีที่ 1	91	23.7
ชั้นปีที่ 2	99	25.8
ชั้นปีที่ 3	105	27.3
ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า	89	23.2
รวม	384	100.0
3. สาขาวิชา		
สังคมศาสตร์	98	25.5
มนุษยศาสตร์	88	22.9
วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	99	25.8
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	99	25.8
รวม	384	100.0

ตาราง 2 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน (คน) n = 384	ร้อยละ
4. ภูมิสำเนา		
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	206	53.6
ต่างจังหวัด	178	46.4
รวม	384	100.0
5. อาชีพของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง		
รับราชการ	124	32.3
รัฐวิสาหกิจ	22	5.7
ส่วนตัว	139	36.2
รับจ้าง	62	16.1
อื่น ๆ	37	9.6
รวม	384	100.0
6. รายได้ของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง		
สูง	187	48.7
ปานกลาง	149	38.8
ต่ำ	48	12.5
รวม	384	100.0

จากตาราง 2 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 53.1) เป็นนิสิตชั้นปีที่ 3 มากที่สุด (ร้อยละ 27.3) ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ (ร้อยละ 25.5) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี (ร้อยละ 25.5) และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ (ร้อยละ 25.5) มีภูมิสำเนาส่วนใหญ่อยู่ในกรุงเทพฯ (ร้อยละ 53.6) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตั้งแต่ 2.50 – 2.99 (ร้อยละ 45.3) บิดา มารดา/ผู้ปกครองประกอบอาชีพส่วนตัว (ร้อยละ 36.2) และบิดา มารดา/ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีรายได้สูง (ร้อยละ 48.7)

ตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้าน โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงในตาราง 3 -12

ตาราง 3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้าน

บทบาทในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ	นิสิต (n = 384)		ระดับ
	$\bar{X}$	SD	
ด้านวิชาการ	3.50	.66	มาก
ด้านกิจการนิสิต	3.30	.79	มาก
ด้านการบริการวิชาการ	3.29	.82	มาก
รวม	3.36	.71	มาก

จากตาราง 3 แสดงว่านิสิตมีความคิดเห็นว่าบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต
ด้านวิชาการ เป็นรายข้อ

ข้อ ที่	บทบาทในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ	นิสิต (n = 384)		ระดับ
		$\bar{X}$	SD	
1	หลักสูตรต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยให้ความรู้ทางด้านการบริหารจัดการแก่นิสิต	3.54	0.72	มาก
2	ในหลักสูตรมีการสอดแทรกเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพอิสระแก่นิสิต	3.54	0.85	มาก
3	ในหลักสูตรมีการส่งเสริมและพัฒนาทักษะด้านการประกอบอาชีพอิสระ	3.47	0.93	มาก
4	มีการส่งเสริมให้นิสิตประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพในสถานการณ์จริง	3.60	0.92	มาก
5	มีการจัดให้นิสิตไปเยี่ยมชมการทำงานในสถานประกอบการจริง	3.29	1.13	มาก
6	ในหลักสูตรมีการจัดให้นิสิตได้มีโอกาสเข้าฝึกปฏิบัติงานเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ	3.49	1.02	มาก
7	มีการจัดวิชาเลือกเสรีเกี่ยวกับความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพอิสระเพื่อให้นักศึกษาที่สนใจสามารถเลือกเรียนได้	3.48	0.98	มาก
8	ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแต่ละหลักสูตรมีการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต	3.43	0.96	มาก
9	เนื้อหา/สาระในรายวิชามีความหมายที่นิสิตสามารถนำไปประกอบอาชีพอิสระได้	3.56	0.85	มาก
10	อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอาชีพอิสระ	3.62	0.93	มาก
11	อาจารย์สามารถเป็นที่ปรึกษาเกี่ยวกับแนวทางในอาชีพอิสระและให้คำแนะนำแก่นิสิตได้อย่างถูกต้อง	3.53	0.92	มาก
	รวม	3.50	0.66	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า นิสิตมีความคิดเห็นว่าบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตด้านกิจการนิสิต เป็นรายชื่อ

ข้อที่	บทบาทในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ	นิสิต (n = 384)		ระดับ
		$\bar{X}$	SD	
12	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมแนะแนวการประกอบอาชีพอิสระให้กับนิสิตอย่างทั่วถึง	3.29	0.95	มาก
13	มีการจัดฝึกอบรมการประกอบอาชีพอิสระให้กับนิสิตทั้งด้านทักษะและการปฏิบัติงาน	3.31	0.93	มาก
14	มีการเชิญวิทยากรที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระมาแนะแนวให้ความรู้แก่นิสิต	3.47	0.96	มาก
15	มีกระบวนการคัดเลือกที่เหมาะสมในการคัดเลือกนิสิตที่มีคุณสมบัติเข้าฝึกอบรมการประกอบอาชีพอิสระ เช่น นิสิตที่เป็นทายาทธุรกิจ	3.14	1.06	ปานกลาง
16	มีการจัดตั้งชมรมส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ	3.18	1.03	ปานกลาง
17	มีการจัดทัศนศึกษาสถานประกอบการเพื่อให้นิสิตได้มีโอกาสดูแลการประกอบอาชีพอิสระจากสถานการณ์จริง	3.33	1.04	มาก
18	มีการแนะแนวให้นิสิตเลือกอาชีพ และมีกิจกรรมทักษะเฉพาะอาชีพ	3.36	0.99	มาก
19	มีการประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระให้กับนิสิตอย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง	3.23	0.99	มาก
20	มีการใช้แบบวัดความถนัดและความสนใจของนิสิตเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ	3.28	1.02	มาก
21	มีการจัดข้อมูลข่าวสารทางอาชีพเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงาน	3.47	0.90	มาก
22	มีหน่วยงานในการให้คำปรึกษาที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระแก่นิสิต	3.29	0.95	มาก
23	มีการบริการจัดหางานที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระแก่นิสิต	3.29	0.97	มาก
24	มีการจัดสถานที่ที่มีบริเวณกว้างพอที่จะใช้ในการปฏิบัติงาน	3.24	1.03	มาก
25	มีการจัดผู้ฝึกอบรมที่มีความรู้ ความชำนาญงานอาชีพอิสระเข้าฝึกอบรมให้กับนิสิต	3.38	1.00	มาก
	รวม	3.30	0.79	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่า นิสิตมีความคิดเห็นว่าบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เกือบทุกข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้น ข้อ 15 มีกระบวนการคัดเลือกที่เหมาะสมในการคัดเลือก นิสิตที่มีคุณสมบัติเข้าฝึกอบรมการประกอบอาชีพอิสระ เช่น นิสิตที่เป็นทายาทธุรกิจ และข้อ 16 มีการจัดตั้งชมรมส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ ที่นิสิตมีความคิดเห็นว่ายู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาท ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ด้านการบริการวิชาการ เป็นรายข้อ

ข้อที่	บทบาทในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ	นิสิต (n = 384)		ระดับ
		$\bar{X}$	SD	
26	มีการจัดบริการระดมเงินทุนสำหรับนิสิตให้กู้ยืมไปประกอบอาชีพอิสระ	3.27	1.15	มาก
27	มีองค์กรกลางในการประสานงานกับหน่วยงานในมหาวิทยาลัย และหน่วยงานเอกชนภายนอก	3.36	0.99	มาก
28	มีการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ	3.43	1.07	มาก
29	มีการแสวงหาความร่วมมือกับเอกชนในด้านเงินทุนสำหรับการประกอบอาชีพอิสระ	3.29	1.02	มาก
30	มีการแนะนำให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการลงทุนในการประกอบอาชีพอิสระแก่นิสิต	3.32	1.03	มาก
31	มีการประเมินผลหลังจากนิสิตเข้าดำเนินงานการประกอบอาชีพอิสระ	3.28	1.05	มาก
32	มีการจัดศูนย์วิจัยพัฒนาอาชีพอิสระมุ่งเน้นการวิจัย ควบคุม ไปด้วยการฝึกอบรม	3.22	1.04	มาก
33	มีการสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษา เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ	3.34	1.00	มาก
34	มีการเอื้ออำนวยความสะดวกในการกู้ยืมเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพอิสระ	3.25	1.65	มาก
35	มีการประชาสัมพันธ์ในการกู้ยืมเงินทุนเพื่อให้นิสิตนำไปประกอบอาชีพอิสระ	3.22	1.14	มาก
36	การจัดการกู้ยืมแหล่งเงินทุนของมหาวิทยาลัยมีความคล่องตัว	3.18	1.13	ปานกลาง
	รวม	3.29	0.82	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า นิสิตมีความคิดเห็นว่าบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เกือบทุกข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้น ข้อ 36 การจัดการกู้ยืมแหล่งเงินทุนของมหาวิทยาลัยมีความคล่องตัว ที่นิสิตมีความคิดเห็นว่อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ

บทบาทในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ	เพศชาย (n = 180)		เพศหญิง (n = 204)	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
ด้านวิชาการ	3.51	.65	3.49	.68
ด้านกิจการนิสิต	3.34	.80	3.26	.79
ด้านการบริการวิชาการ	3.33	.80	3.26	.83
รวม	3.39	.70	3.33	.72

จากตาราง 7 แสดงว่า นิสิตชายและนิสิตหญิงมีความคิดเห็นว่าบทบาทในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปี

บทบาทในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ	ชั้นปี							
	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า	
	(n = 91)		(n = 99)		(n = 105)		(n = 89)	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
ด้านวิชาการ	3.63	.63	3.45	.62	3.50	.66	3.43	.74
ด้านกิจการนิสิต	3.51	.72	3.25	.76	3.30	.77	3.14	.89
ด้านการบริการวิชาการ	3.56	.70	3.20	.74	3.28	.79	3.13	.97
รวม	3.57	.64	3.28	.65	3.35	.68	3.23	.84

จากตาราง 8 แสดงว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า มีความคิดเห็นว่าบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตทุกชั้นปีมีความคิดเห็นว่าบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านกิจการนิสิต นิสิตชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า มีความคิดเห็นว่าบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต อยู่ในระดับปานกลาง และด้านการบริการวิชาการ นิสิตชั้นปีที่ 2 และนิสิตชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า มีความคิดเห็นว่าบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามสาขาวิชา

บทบาทในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ	สาขาวิชา							
	สังคมศาสตร์		มนุษยศาสตร์		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		วิทยาศาสตร์สุขภาพ	
	(n = 91)		(n = 99)		(n = 105)		(n = 89)	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
ด้านวิชาการ	3.44	.68	3.45	.65	3.44	.71	3.67	.59
ด้านกิจการนิสิต	3.29	.84	3.23	.82	3.19	.75	3.47	.75
ด้านการบริการวิชาการ	3.24	.85	3.21	.82	3.27	.83	3.43	.74
รวม	3.31	.75	3.29	.70	3.31	.75	3.51	.63

จากตาราง 9 แสดงว่า นิสิตสาขาวิชาสังคมศาสตร์ สาขาวิชามนุษยศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีความคิดเห็นว่าบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตสาขาวิชาสังคมศาสตร์ สาขาวิชามนุษยศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีความคิดเห็นว่าบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตในด้านวิชาการ ด้านกิจการนิสิต และด้านการบริการวิชาการ อยู่ในระดับมาก ส่วนนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความคิดเห็นว่าบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ในด้านกิจการนิสิต อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก

ตาราง 10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามภูมิลำเนา

บทบาทในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ	ภูมิลำเนา			
	กรุงเทพและ ปริมณฑล (n = 206)		ต่างจังหวัด (n = 178)	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
ด้านวิชาการ	3.44	.65	3.57	.68
ด้านกิจการนิสิต	3.29	.79	3.31	.79
ด้านการบริการวิชาการ	3.25	.79	3.33	.84
รวม	3.32	.69	3.40	.74

จากตาราง 10 แสดงว่า นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพและปริมณฑล และนิสิตที่มีภูมิลำเนาต่างจังหวัด มีความคิดเห็นว่าบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ตาราง 11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามอาชีพของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง

บทบาทในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ	อาชีพของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง									
	รับราชการ (n = 124)		รัฐวิสาหกิจ (n = 22)		ส่วนตัว (n = 139)		รับจ้าง (n = 62)		อื่น ๆ (n = 37)	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
ด้านวิชาการ	3.61	.67	3.63	.65	3.39	.70	3.43	.611	3.60	.55
ด้านกิจการนิสิต	3.43	.79	3.52	.74	3.15	.81	3.22	.79	3.40	.64
ด้านการบริการวิชาการ	3.43	.81	3.54	.74	3.15	.84	3.20	.79	3.37	.69
รวม	3.48	.71	3.56	.69	3.22	.75	3.27	.66	3.44	.58

จากตาราง 11 แสดงว่า นิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจ ส่วนตัว รับจ้าง และอื่น ๆ มีความคิดเห็นว่าบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจ ส่วนตัว รับจ้าง และอื่น ๆ มีความคิดเห็นว่าบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตในด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก ส่วนนิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครองประกอบอาชีพส่วนตัว มีความคิดเห็นว่าบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตในด้านกิจการนิสิต อยู่ในระดับปานกลาง และนิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครองประกอบอาชีพส่วนตัว และรับจ้าง มีความคิดเห็นว่าบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตในด้านการบริการวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก

ตาราง 12 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามรายได้ของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง

บทบาทในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ	รายได้ของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง					
	สูง		ปานกลาง		ต่ำ	
	(n = 187)		(n = 149)		(n = 48)	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
ด้านวิชาการ	3.53	.67	3.50	.68	3.36	.60
ด้านกิจการนิสิต	3.40	.82	3.21	.79	3.19	.64
ด้านการบริการวิชาการ	3.32	.84	3.27	.80	3.23	.75
รวม	3.40	.74	3.33	.71	3.27	.60

จากตาราง 12 แสดงว่า นิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครองมีรายได้ สูง ปานกลาง และต่ำ มีความคิดเห็นว่าบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตที่บิดามารดามีรายได้สูง และปานกลาง ต่ำ มีความคิดเห็นว่าบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ในด้านวิชาการ และด้านการบริการวิชาการอยู่ในระดับมาก ส่วนนิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครอง ที่มีรายได้ต่ำ มีความคิดเห็นว่าบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ในด้านกิจการนิสิตอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต จำแนกตาม เพศ ชั้นปี สาขาวิชา ภูมิสำเนา อาชีพของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง และรายได้ของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง โดยการทดสอบค่าที (t – test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเซฟเฟ่ ดังแสดง ในตาราง 13 – 23

ตาราง 13 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ

บทบาทในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ	เพศชาย (n = 180)		เพศหญิง (n = 204)		t	p
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
ด้านวิชาการ	3.51	.65	3.49	.68	.37	.706
ด้านกิจการนิสิต	3.34	.80	3.26	.79	.86	.387
ด้านการบริการวิชาการ	3.33	.80	3.26	.83	.83	.403
รวม	3.39	.70	3.33	.72	.77	.441

จากตาราง 13 แสดงว่า นิสิตชายและนิสิตหญิง มีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 14 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปี

บทบาทในการส่งเสริม การประกอบอาชีพอิสระ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	3	2.11	.70	1.57	.194
	ภายในกลุ่ม	380	169.79	.44		
	รวม	383	171.90			
ด้านกิจการนิสิต	ระหว่างกลุ่ม	3	6.59	2.19	3.52	.015
	ภายในกลุ่ม	380	237.14	.62		
	รวม	383	243.74			
ด้านการบริการวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	3	9.46	3.15	4.83	.003
	ภายในกลุ่ม	380	248.29	.65		
	รวม	383	257.76			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	6.34	2.11	4.19	.006
	ภายในกลุ่ม	380	191.56	.50		
	รวม	383	197.90			

จากตาราง 14 แสดงว่า นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกิจการนิสิตและด้านการบริการวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านวิชาการ ไม่พบความแตกต่าง

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ่ ดังแสดงในตาราง 15 - 17

ตาราง 15 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตในด้านกิจการนิสิต
จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่

ชั้นปี		ปี 1	ปี 2	ปี 3	ปี 4หรือสูงกว่า
	$\bar{X}$	3.51	3.25	3.30	3.14
ปี 1	3.51				*
ปี 2	3.25				
ปี 3	3.30				
ปี 4 หรือสูงกว่า	3.14				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 แสดงว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ในด้านกิจการนิสิต แตกต่างกับ
นิสิตชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 16 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตในด้านการบริการวิชาการ
จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่

ชั้นปี		ปี 1	ปี 2	ปี 3	ปี 4หรือสูงกว่า
	$\bar{X}$	3.56	3.20	3.28	3.13
ปี 1	3.56		*		*
ปี 2	3.20				
ปี 3	3.28				
ปี 4 หรือสูงกว่า	3.13				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 แสดงว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ในด้านการบริการวิชาการ แตกต่างกับนิสิตชั้นปีที่ 2 และนิสิตชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 17 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตโดยรวม จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่

ชั้นปี		ปี 1	ปี 2	ปี 3	ปี 4หรือสูงกว่า
	$\bar{X}$	3.57	3.28	3.35	3.23
ปี 1	3.57		*		*
ปี 2	3.28				
ปี 3	3.35				
ปี 4 หรือสูงกว่า	3.23				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 แสดงว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตโดยรวม แตกต่างกับนิสิตชั้นปีที่ 2 และนิสิตชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 18 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตาม
สาขาวิชา

บทบาทในการส่งเสริม การประกอบอาชีพอิสระ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	3	3.91	1.30	2.95	.032
	ภายในกลุ่ม	380	167.98	.44		
	รวม	383	171.90			
ด้านกิจการนิสิต	ระหว่างกลุ่ม	3	4.45	1.48	2.35	.071
	ภายในกลุ่ม	380	239.28	.63		
	รวม	383	243.74			
ด้านการบริการวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	3	2.85	.95	1.41	.237
	ภายในกลุ่ม	380	254.90	.67		
	รวม	383	257.76			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	3.22	1.07	2.09	.100
	ภายในกลุ่ม	380	194.68	.51		
	รวม	383	197.90			

จากตาราง 18 แสดงว่า นิสิตที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตโดยรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ่ ดังแสดงในตาราง 19

ตาราง 19 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตในด้านวิชาการ จำแนกตามสาขาวิชา เป็นรายคู่

สาขาวิชา	สังคมศาสตร์	มนุษยศาสตร์	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	วิทยาศาสตร์สุขภาพ
$\bar{X}$	3.44	3.45	3.44	3.67
สังคมศาสตร์	3.44			*
มนุษยศาสตร์	3.45			*
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	3.44			*
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	3.67			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 แสดงว่า นิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตในด้านวิชาการแตกต่างกับนิสิตสาขาวิชาสังคมศาสตร์ สาขามนุษยศาสตร์ และสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 20 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตาม
ภูมิลำเนา

บทบาทในการส่งเสริม การประกอบอาชีพอิสระ	กรุงเทพและ ปริมณฑล (n = 206)		ต่างจังหวัด (n = 178)		t	p
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
ด้านวิชาการ	3.44	.65	3.57	.68	1.82	.068
ด้านกิจการนิสิต	3.29	.79	3.31	.79	.23	.811
ด้านการบริการวิชาการ	3.25	.79	3.33	.84	.97	.332
รวม	3.32	.69	3.40	.74	1.19	.232

จากตาราง 20 แสดงว่า นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพและปริมณฑล และนิสิตที่มี
ภูมิลำเนาต่างจังหวัด มีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการ
ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 21 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามอาชีพ ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง

บทบาทในการส่งเสริม การประกอบอาชีพอิสระ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	4	4.22	1.05	2.38	.051
	ภายในกลุ่ม	379	167.68	.44		
	รวม	383	171.90			
ด้านกิจการนิสิต	ระหว่างกลุ่ม	4	6.84	1.71	2.73	.029
	ภายในกลุ่ม	379	236.90	.62		
	รวม	383	243.74			
ด้านการบริการวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	4	7.35	1.83	2.78	.027
	ภายในกลุ่ม	379	250.41	.66		
	รวม	383	257.76			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	4	6.21	1.55	3.07	.016
	ภายในกลุ่ม	379	191.69	.50		
	รวม	383	197.90			

จากตาราง 21 แสดงว่า นิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านกิจการนิสิต และด้านการบริการวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านวิชาการ ไม่พบความแตกต่าง

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ่ ดังแสดงในตาราง 22 – 24

ตาราง 22 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ในด้านกิจการนิสิต จำแนกตามอาชีพของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง เป็นรายคู่

อาชีพ		รับราชการ	รัฐวิสาหกิจ	ส่วนตัว	รับจ้าง	อื่น ๆ
	$\bar{X}$	3.43	3.52	3.15	3.22	3.40
รับราชการ	3.43					
รัฐวิสาหกิจ	3.52					
ส่วนตัว	3.15	*	*			
รับจ้าง	3.22					
อื่น ๆ	3.40					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 แสดงว่า นิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครองประกอบอาชีพส่วนตัว มีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ในด้านกิจการนิสิตแตกต่างกับนิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ และรัฐวิสาหกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 23 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตในด้านการบริการวิชาการ จำแนกตามอาชีพของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง เป็นรายคู่

อาชีพ		รับราชการ	รัฐวิสาหกิจ	ส่วนตัว	รับจ้าง	อื่น ๆ
	$\bar{X}$	3.43	3.54	3.15	3.20	3.37
รับราชการ	3.43					
รัฐวิสาหกิจ	3.54					
ส่วนตัว	3.15	*	*			
รับจ้าง	3.20					
อื่น ๆ	3.37					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 แสดงว่า นิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครองประกอบอาชีพส่วนตัวมีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ในด้านการบริการวิชาการ แตกต่างกับนิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ และรัฐวิสาหกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 24 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวม จำแนกตามอาชีพของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง เป็นรายคู่

อาชีพ		รับราชการ	รัฐวิสาหกิจ	ส่วนตัว	รับจ้าง	อื่น ๆ
	$\bar{X}$	3.48	3.56	3.22	3.27	3.44
รับราชการ	3.48					
รัฐวิสาหกิจ	3.56					
ส่วนตัว	3.22	*	*			
รับจ้าง	3.27					
อื่น ๆ	3.44					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 24 แสดงว่า นิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครองประกอบอาชีพส่วนตัวมีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตโดยรวม แตกต่างกับนิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ และรัฐวิสาหกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 25 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตาม
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง

บทบาทในการส่งเสริม การประกอบอาชีพอิสระ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.09	.54	1.21	.297
	ภายในกลุ่ม	381	170.81	.44		
	รวม	383	171.90			
ด้านกิจการนิสิต	ระหว่างกลุ่ม	2	3.54	1.77	2.80	.061
	ภายในกลุ่ม	381	240.20	.63		
	รวม	383	243.74			
ด้านการบริการวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	.44	.22	.33	.717
	ภายในกลุ่ม	381	257.31	.67		
	รวม	383	257.76			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.74	.37	.72	.487
	ภายในกลุ่ม	381	197.16	.51		
	รวม	383	197.90			

จากตาราง 25 แสดงว่า นิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครองมีรายได้ สูง ปานกลาง และต่ำ
มีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพ
อิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ในด้านวิชาการ ด้านกิจการนิสิต และด้านการบริการวิชาการ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตาม เพศ ชั้นปี สาขาวิชา ภูมิสำเนา อาชีพของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง และรายได้ของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1-4 หรือสูงกว่า ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 385 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต รวมจำนวน 36 ข้อ ประกอบด้วยด้านวิชาการ 11 ข้อ ด้านกิจการนิสิต 14 ข้อ และด้านการบริการวิชาการ 11 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.9693
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง แบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 385 ฉบับ ได้รับคืน 384 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 99.74

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
2. การศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ด้านวิชาการ ด้านกิจการนิสิต และด้านการบริการวิชาการ โดยรวมและในแต่ละด้าน โดยการวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตาม เพศ และ ภูมิสำเนา โดยการทดสอบที (t-test) และจำแนกตาม ชั้นปี สาขาวิชา อาชีพของบิดา มารดา/ ผู้ปกครอง และรายได้ของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการ ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe' Method)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. นิสิตมีความคิดเห็นว่าบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ด้านวิชาการ ด้านกิจการนิสิต ด้านการบริการวิชาการ โดยรวมและในแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก
2. นิสิตชายและนิสิตหญิงมีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน
3. นิสิตที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนิสิตชั้นปีที่ 2 และนิสิตชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า
 - ด้านกิจการนิสิต นิสิตชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต แตกต่างกับนิสิตชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง
 - ด้านการบริการวิชาการ นิสิตชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต แตกต่างกับนิสิตชั้นปีที่ 2 และนิสิตชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง
4. นิสิตที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิชาการ นิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีความคิดเห็นแตกต่างกับนิสิตสาขาวิชาสังคมศาสตร์ สาขาวิชามนุษยศาสตร์ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

5. นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพและปริมณฑล และนิสิตที่มีภูมิลำเนาต่างจังหวัดมีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

6. นิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครองประกอบอาชีพส่วนตัวมีความคิดเห็นแตกต่างกับนิสิตที่บิดามารดาประกอบอาชีพรับราชการ และรัฐวิสาหกิจ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกิจการนิสิต และด้านการบริการวิชาการ นิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครองประกอบอาชีพส่วนตัว มีความคิดเห็นแตกต่างกับนิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ และรัฐวิสาหกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

7. นิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครองมีรายได้สูง ปานกลาง และต่ำ มีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

1. จากการศึกษา นิสิตมีความคิดเห็นว่าบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ด้านวิชาการ ด้านกิจการนิสิต และด้านการบริการวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลเป็นรายด้าน ดังต่อไปนี้

1.1 ด้านวิชาการ จากการศึกษาพบว่านิสิตมีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้จัดการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในด้านวิชาการให้กับนิสิต เช่น การจัดหลักสูตรส่งเสริมให้ความรู้ทางด้านการจัดการ และการพัฒนาทักษะด้านการประกอบอาชีพอิสระ ทำให้นิสิตสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยการนำนิสิตไปเยี่ยมชมสถานประกอบการ ทำให้นิสิตได้มีโอกาสเข้าฝึกงานเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ นอกจากนี้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒยังมีการปรับปรุงหลักสูตรสาขาวิชาต่างๆ ให้มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพของนิสิตในการประกอบอาชีพอิสระปรับปรุง กฎ ระเบียบ เพื่อเปิดโอกาสให้นิสิตสามารถเลือกเรียนวิชาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และทักษะด้านการจัดการและการบริหารธุรกิจหรือวิชาอื่นใดที่เป็นประโยชน์ ต่อการประกอบอาชีพอิสระได้อย่างกว้างขวาง เช่น หลักสูตรของคณะวิทยาศาสตร์ ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ที่เป็น

หลักสูตรที่ต้องการเน้นให้นิสิตได้มีความคิดสร้างสรรค์ และทักษะที่ดีโดยส่งเสริมในด้านของการเป็นผู้ประกอบการเอง นิสิตที่จบออกไปแล้วสามารถประกอบอาชีพได้หลากหลาย เช่น ประกอบอาชีพอิสระในเชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม นักธุรกิจสิ่งทอ นักออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ หรือเครื่องแต่งกาย เป็นต้น (คณะวิทยาศาสตร์ ภาควิชาการศึกษาศาสตร์.ออนไลน์) นอกจากนี้ อาจารย์ผู้สอนก็มีส่วนในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระให้กับนิสิต ด้วยการสอดแทรกเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพอิสระ ให้กับนิสิตโดยอาจารย์ผู้สอนนั้นมีความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระเป็นอย่างดี คอยให้คำแนะนำปรึกษาแก่นิสิตได้อย่างทั่วถึง ทำให้นิสิตได้รับโอกาสในการสัมผัสประสบการณ์ที่มหาวิทยาลัยจัดให้กับนิสิต ดังที่ คณะอนุกรรมการโครงการศูนย์ศึกษาทดลองการประกอบอาชีพอิสระของบัณฑิต (2534 : 13) ได้กล่าวว่า การที่จะพัฒนาและส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาประกอบอาชีพอิสระนั้นจะต้องจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่สำคัญต่อการเป็นผู้ประกอบการให้ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ พร้อมทั้งฝึกงานในสถานประกอบการ จัดทัศนศึกษาในสถานประกอบการ และทำการสอนโดยสอดแทรกความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ โดยพัฒนากลุ่มวิชาที่มุ่งให้ความรู้และทักษะด้านการจัดการธุรกิจ หรือการบริหารธุรกิจขนาดเล็ก โดยกำหนดให้เป็นวิชาโทหรือวิชาเอกร่วมสำหรับนิสิตที่มีความสนใจที่จะนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพอิสระ และดังที่ไวเบอร์ และเพนเดอร์ (Wilber and Pender. 1983 : 314) ได้กล่าวว่า ผู้สอนนั้นควรมีความรู้ความเข้าใจเพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้เรียนสามารถตัดสินใจเลือกแผนการเรียนได้ ช่วยฝึกทักษะทางด้านอาชีพและสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ กาญจนา คุณหารักษ์ (2527 : 161-164) ให้ความเห็นว่า ผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการช่วยให้หลักสูตรประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมาย เพราะผู้สอนถ่ายทอด ปลุกฝัง ชี้แนะ และเป็นผู้เลือกวิธีสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา เช่นเดียวกับ ชนะ กลิภาร์ (2533 : 114-117) ได้กล่าวว่า สถาบันการศึกษาจะต้องพัฒนาส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระให้เป็นไปอย่างมีระบบ มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มีวิธีสอนสอดแทรกไปในหลักสูตร ใช้วิทยากรและครูฝึกที่มีสมรรถนะสูง มีคุณลักษณะเฉพาะ มีความรู้ เชี่ยวชาญเป็นอย่างดี ดังที่ ประยูร ศรีประสาธน์ และศิริพรรณ ชุมชุม (2532 : 645-648) ศึกษาเรื่อง การจัดระบบการสอนการงานและอาชีพพบว่า ปัจจัยที่สำคัญในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระให้ประสบผลสำเร็จว่า การที่ผู้เรียนจะให้ความสนใจการประกอบอาชีพอิสระได้นั้นจะต้องเริ่มด้วยเจตคติที่ดีต่ออาชีพนี้เสียก่อน และวินทญา วิเศษศิริกุล (2533 : 54) ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในสถานศึกษาพบว่า หลักสูตรการเรียนการสอนที่ใช้ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในสถานศึกษามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านกิจการนิสิต จากการศึกษาพบว่า นิสิตมีความคิดเห็นว่างบบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ด้านกิจการนิสิต

อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้มีการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในด้านกิจการนิสิตให้กับนิสิต โดยการให้บริการที่สะดวกรวดเร็ว มีการให้คำแนะนำที่ดีของเจ้าหน้าที่เมื่อเกิดปัญหาต่าง ๆ และสถานที่ทำการของงานบริการมีความเหมาะสมสำหรับการติดต่อขอรับบริการ จึงทำให้มีความพึงพอใจในการใช้บริการ และมีความมั่นใจในบริการว่าสามารถช่วยเหลือเมื่อนิสิตประสบปัญหาได้ โดยดำเนินการจัดโครงการการประกอบอาชีพอิสระให้กับนิสิต และการเตรียมพื้นที่ที่ใช้ในการฝึกอบรมให้กับนิสิตเพื่อเปิดโอกาสให้กับนิสิตได้เข้าร่วมฝึกอบรมการประกอบอาชีพอิสระ โดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้ ความชำนาญงานมาให้ความรู้ในการฝึกอบรมแก่นิสิต ให้คำปรึกษาแนะนำแก่นิสิต บริการทางด้านสื่อประชาสัมพันธ์ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ของทางมหาวิทยาลัย โดยมีการปรับปรุงกระบวนการแนะแนวอาชีพ ฝึกอบรม การก่อตั้งชมรมการให้บริการข้อมูลอาชีพ การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระให้กับนิสิตนักศึกษาสามารถดำเนินงานโดยผ่านโครงสร้างทางด้านกิจการนิสิต ดังที่ คณะอนุกรรมการโครงการศูนย์ศึกษาทดลองการประกอบอาชีพอิสระของบัณฑิต (2534 : 3) ได้กล่าวไว้ว่า การที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพคือการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาความรู้ทักษะในการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ดังนั้นการฝึกอบรมที่จัดอย่างเหมาะสมจึงเป็นวิธีที่ดีที่สุดวิธีหนึ่งในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาให้ประสบผลสำเร็จมากที่สุด นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังดำเนินการจัดการส่งเสริมการแนะแนวทางในการประกอบอาชีพอิสระโดยจัดหน่วยงานคอยให้คำปรึกษา บริการข้อมูลข่าวสาร และการจัดการบริหารจัดการงานอาชีพอิสระไว้ให้กับนิสิตที่สนใจเข้าร่วมโครงการ สอดคล้องกับสำเนา ขจรศิลป์ (2537 : 308) ที่กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์เป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับด้านกิจการนิสิต การประชาสัมพันธ์จึงต้องทำอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งภายในและภายนอกสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ สุพร ตั้งสมวรพงษ์ (2542 : 81) งานกิจการนิสิต นักศึกษาควรให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์อย่างมาก ควรมีการจัดทำเอกสารแนะนำการให้บริการต่าง ๆ แก่นิสิตนักศึกษาในสถาบัน เป็นการชักจูงหรือแรงกระตุ้นให้นิสิตนักศึกษามาใช้บริการมากขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาภาพร บูลศรี (2546 : 84) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่องานบริการและสวัสดิการของฝ่ายสวัสดิการนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ด้านงานบริการนิสิต โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก และวินทภู วัชรศิริกุล (2533 : 53) ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในสถานศึกษา พบว่า แผนงานและกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในสถาบันอุดมศึกษา ในเรื่องของการเชิญวิทยากรผู้มีประสบการณ์ทางอาชีพมาให้ความรู้แก่ผู้ร่วมโครงการ และนิสิตได้มีโอกาสฝึกทักษะปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษา มีความเหมาะสมในระดับมาก

1.3 ด้านการบริการวิชาการ จากการศึกษาพบว่า นิสิตมีความคิดเห็นว่าเป็นบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ด้านการบริการวิชาการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้มีการส่งเสริม

การประกอบอาชีพอิสระในด้านการบริการวิชาการให้กับนิสิต โดยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ดำเนินการภารกิจในด้านการบริการวิชาการในรูปแบบการฝึกอบรมและสัมมนา ดำเนินการจัดโครงการต่างๆ ขึ้นโดยทำการศึกษาความต้องการและความสนใจของนิสิตเพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับการจัดหัวข้อฝึกอบรมอาชีพอิสระและสัมมนา ตลอดจนการจัดเนื้อหาสาระของโครงการที่เกิดประโยชน์ต่อนิสิตผู้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างแท้จริง โดยจัดการประเมินผลให้กับนิสิตหลังจากที่นิสิตเข้าดำเนินงานการประกอบอาชีพอิสระ นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังได้ดำเนินการจัดบริการระดมเงินทุนให้กับนิสิต โดยการแสวงหาความร่วมมือกับเอกชนในด้านเงินทุนสำหรับการนำไปประกอบอาชีพอิสระ โดยการรับสมัครและสอบคัดเลือกนิสิตที่มีคุณสมบัติเพื่อเข้ารับการฝึกอบรมการประกอบอาชีพอิสระ และสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ สำหรับนิสิตที่ต้องการที่จะประกอบอาชีพอิสระจริงๆ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญของสถาบันอุดมศึกษาที่จะต้องมีการวางแผนจัดหาเงินทุนให้กับนิสิตที่ต้องการที่จะประกอบอาชีพอิสระ โดยเน้นการส่งเสริมอาชีพอิสระไปยังกลุ่มนักศึกษาที่มีความต้องการจะประกอบอาชีพอิสระจริงๆ โดยการจัดให้มีการแนะนำให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการลงทุนในการประกอบอาชีพอิสระให้กับนิสิต เช่น โครงการจัดฝึกอบรมเสริมสร้างผู้ประกอบการใหม่ที่ทางบริการวิชาการได้จัดขึ้น โดยร่วมมือกับกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวง อุตสาหกรรม สำหรับนิสิต นักศึกษา บัณฑิตว่างงาน ทายาทธุรกิจ หรือผู้ที่ต้องการเป็นผู้ประกอบการใหม่ได้มีโอกาสเข้าร่วมฝึกอบรมโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในการอบรม เป็นต้น (ศูนย์วิจัยและบริการ. ออนไลน์) ดังที่ คณะอนุกรรมการโครงการศูนย์ศึกษาทดลองการประกอบอาชีพอิสระของบัณฑิต (2534 : 15) ได้กล่าวว่า การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระให้กับนิสิตควรปรับปรุงบทบาทของศูนย์บริการวิชาการ เพื่อให้บริการให้คำปรึกษา พัฒนาการฝึกอบรมสำหรับผู้ประกอบอาชีพอิสระ ประสานงานในสถาบันอุดมศึกษา สนับสนุนจัดตั้งกองทุนเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในสถาบันอุดมศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรหมพิมล ตรีมงคล (2545 : 19) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนักศึกษาภาคสมทบที่มีต่อการบริการวิชาการคณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สรุปได้ว่า ความสำคัญของงานบริการวิชาการเป็นงานหลักที่ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการเพื่อจัดการเรียนการสอน และการทำกิจกรรมทุกชนิด เพื่อปรับปรุงและพัฒนา นิสิตนักศึกษาในสถานศึกษาให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับ วินทญา วิเศษศิริกุล (2533 : 53) ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในสถานศึกษา พบว่า เงินทุนเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระมีความเพียงพอเหมาะสมในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต พบว่า

2.1 นิสิตชายและนิสิตหญิง มีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้าน

ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ อาจเป็นเพราะว่ามหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒในปัจจุบันได้เปิดโอกาสให้กับนิสิตชายและนิสิตหญิงได้มีโอกาสเข้าร่วมโครงการ การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระที่มหาวิทยาลัยจัดให้แก่ นิสิต โดยเปิดโอกาสให้ทั้งนิสิตชาย และนิสิตหญิงเข้าร่วมโครงการโดยไม่แบ่งแยกเพศ จัดขึ้นให้กับนิสิตเท่าเทียมกัน โดยจัดโครงการ ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระตามความเหมาะสมกับเพศให้แก่ นิสิต นิสิตจึงได้รับโอกาสที่ มหาวิทยาลัยจัดเตรียมไว้ให้สำหรับนิสิตทุกคนที่สนใจ ดังนั้นทำให้นิสิตชายและนิสิตหญิงมีความ คิดเห็นว่าบทบาทในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของมหาวิทยาลัยไม่แตกต่างกัน ดังที่ คณะอนุกรรมการโครงการศูนย์ศึกษาทดลองการประกอบอาชีพอิสระของบัณฑิต (2534 : 10) ได้กล่าวว่า โอกาสที่นิสิตระดับอุดมศึกษาจะก้าวเข้าสู่อาชีพอิสระมีอยู่มาก และมีความเป็นไปได้สูง สถาบันอุดมศึกษาควรให้ความสนใจและปรับปรุงแนวทางดำเนินงาน โดยกำหนด จุดมุ่งหมาย และเป้าหมายการส่งเสริมอาชีพอิสระที่ชัดเจนว่า จะส่งเสริมใคร กลุ่มใด เพื่ออะไร โดยกำหนดเป็นกรอบทิศทางที่แน่นอน ดังที่ ธาริณี สุขจิตต์ (2541 : 65 - 66) ได้กล่าวว่า นิสิต ที่เข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยไม่ว่าเป็นเพศต่างก็ต้องได้รับการพัฒนาในทุกๆ ด้าน สอดคล้องกับ รุจิรา ทองช่อม (2536 : 50) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระของ นิสิตนักศึกษาชั้นปีสุดท้าย มหาวิทยาลัยในภาคใต้ พบว่า นิสิตนักศึกษาชายและหญิงมีความ คิดเห็นในการเลือกประกอบอาชีพอิสระด้านต่างๆ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัย ของ เฉลียว บุรีภักดี และคนอื่นๆ (2534 : 33) ที่ศึกษาทดลองตามโครงการศูนย์ศึกษาทดลอง การประกอบอาชีพอิสระของบัณฑิต ในส่วนที่เกี่ยวกับความนิยมและความพร้อมสำหรับอาชีพ อิสระ พบว่า นิสิตชายมีค่านิยมในการประกอบอาชีพอิสระและการประกอบอาชีพขนาดย่อมสูง กว่านิสิตหญิง นอกจากนี้ สมสมุทร มุ่งสันติ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตชาย และนิสิตหญิงมีความคิดเห็นในการเลือกประกอบอาชีพอิสระแตกต่างกัน

2.2 นิสิตที่ศึกษาชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยด้าน กิจการนิสิต พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นแตกต่างกับนิสิตชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่าอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 เพิ่งเข้ามาศึกษาใน มหาวิทยาลัย ซึ่งแตกต่างกับตอนที่นิสิตยังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษา ซึ่งสิ่งที่นิสิตชั้นปีที่ 1 ได้รับ เป็นสิ่งแปลกใหม่ที่นิสิตไม่เคยได้รับ จึงทำให้นิสิตชั้นปีที่ 1 เกิดความประทับใจ มีความสนใจ ต้องการที่จะเรียนรู้ในด้านการฝึกอบรมและโครงการต่าง ๆ ทำให้นิสิตต้องการเรียนรู้ข้อมูล และ ประสบการณ์ที่มหาวิทยาลัยจัดไว้ให้กับนิสิต ต้องการคำปรึกษา และการให้คำแนะนำเพิ่มเติม เกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ จึงมีความคิดเห็นว่าได้รับบริการจากงานด้านกิจการนิสิต ที่จัดให้กับ

นิสิตเป็นอย่างดี และเพียงพอ ซึ่งแตกต่างกับนิสิตชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า ซึ่งเป็นนิสิตชั้นปีสุดท้าย มีความคุ้นเคยต่อสถานที่ สังคมสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย มีความรู้สึกเป็นผู้ใหญ่ขึ้น มุ่งเน้นทางวิชาชีพตามสาขาวิชาที่เรียนเพื่อออกไปประกอบอาชีพ และมีความคาดหวังในการประกอบอาชีพสูงกว่า จึงมีความคิดเห็นแตกต่างไปจากนิสิตชั้นปีที่ 1 ดังที่ ทองเรียน อมรัชกุล (2525 : 39) ได้กล่าวถึงนิสิตชั้นปีที่ 4 ว่านิสิตชั้นปีที่ 4 มีแนวโน้มที่จะหันความสนใจออกไปจากมหาวิทยาลัย ไม่สนใจวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ ส่วนใหญ่จะสนใจกับเรื่องส่วนตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งชีวิตภายหลังสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยในระดับปริญญาตรีไปแล้ว และกล่าวถึงนิสิตชั้นปีที่ 1 ว่าเพิ่งเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยเพื่อหวังความสำเร็จ สนใจในการศึกษาหาความรู้ต่าง ๆ รวมทั้งแสวงหาเอกลักษณ์ของตน แสวงหาฐานะส่วนตัว มีความเป็นมิตรผูกพันอยู่กับเพื่อนและชอบรวมอยู่ในกลุ่ม และจะเข้าร่วมกิจกรรมทุกประเภทในมหาวิทยาลัย ซึ่งงานวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับ คันสนีย์ ฟองดาวิรัตน์ (2530 : 105 – 110) ได้ศึกษาเรื่องการรับรู้การบริการด้านกิจการนักศึกษาและความพอใจของนักศึกษาต่อการบริการด้านกิจการนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า นักศึกษาปีที่ 4 รับรู้และมีการใช้บริการด้านกิจการนิสิตมากกว่านิสิตชั้นปีที่ 1 แต่ส่วนใหญ่ทั้งนักศึกษาปีที่ 4 และปีที่ 1 ไม่เคยมาใช้บริการแนะแนว และจัดหางาน และพบว่า นักศึกษามีความพอใจในบริหารต่าง ๆ ของกิจการนิสิตในระดับปานกลาง

ด้านการบริการวิชาการ พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตแตกต่างกับนิสิตชั้นปีที่ 2 และ นิสิตชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 เพิ่งจะเข้ามาศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย จำเป็นต้องมีการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ จึงทำให้นิสิตชั้นปีที่ 1 มีความสนใจในการที่จะรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีความสนใจในกิจกรรมด้านการบริการวิชาการจากมหาวิทยาลัยอยู่มาก จึงมีความคิดว่าสิ่งที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมดีเพียงพอกับความต้องการของนิสิต ส่วนนิสิตชั้นปีที่ 2 และ 4 หรือสูงกว่า มีความคิดเห็นว่าการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงแม้ว่าจะมุ่งเน้นให้บริการนิสิตชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า และบัณฑิตที่จบออกไปแล้วมากกว่านิสิตที่เพิ่งเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัย แต่การจัดดำเนินการบริการด้านการบริการวิชาการที่มหาวิทยาลัยจัดไว้ให้กับนิสิตยังไม่ดีเท่าที่ควร ไม่เป็นที่เปิดกว้าง ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ทั่วถึง ทำให้นิสิตไม่ประทับใจ เป็นสาเหตุให้นิสิตมีความคิดเห็นว่ามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีบทบาทในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระน้อย ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ดังที่นิภา แก้วศรีงาม (2537 : 75) ได้กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมทางการศึกษาจะมีอิทธิพลต่อการประกอบอาชีพของบุคคล รวมทั้งทัศนคติและการประเมินคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ แตกต่างกันไปด้วย สอดคล้องกับ เฉลียว บุรีภักดี และคนอื่น ๆ (2534 : 32 – 36) ศึกษาเรื่องการวิจัยและพัฒนาตามโครงการศึกษาทดลองการประกอบอาชีพอิสระของบัณฑิต พบว่า นักศึกษาชั้นปีแตกต่างกันมีระดับค่านิยมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระแตกต่างกัน

2.3 นิสิตที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิชาการ นิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีความคิดเห็นต่อบทบาทในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แตกต่างกับ นิสิตสาขาวิชาสังคมศาสตร์ สาขามนุษยศาสตร์ และสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านิสิตใช้เวลาส่วนใหญ่ทั้งเวลาเรียนและเวลาว่างกับเพื่อนร่วมคณะมีการพูดคุยและเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันจึงทำให้นิสิตที่อยู่สาขาเดียวกันมีความคิดเห็นต่อการประกอบอาชีพอิสระไปในทางเดียวกัน ส่งผลให้นิสิตต่างสาขากันมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันไป ตามวิชาที่เรียน สิ่งแวดล้อม และลักษณะทางสังคมของสาขาวิชาที่นิสิตศึกษาอยู่ ทำให้เกิดความแตกต่างทางความคิด พฤติกรรม ระหว่างนิสิตที่ศึกษาต่างสาขากัน และหลักสูตรของแต่ละสาขาวิชา มุ่งเน้นในรายวิชาของแต่ละคณะวิชาแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากลักษณะของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และเนื้อหาวิชาของสาขาวิชาสังคมศาสตร์ สาขาวิชามนุษยศาสตร์ และสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มิได้ส่งเสริมมุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตในเรื่องของการประกอบอาชีพอิสระให้กับนิสิตเพียงพอ เนื่องจากธรรมชาติวิชาของสาขาวิชานั้น ๆ เมื่อจบออกไปแล้วบัณฑิตมักมุ่งที่จะประกอบอาชีพรับราชการหรือพนักงานบริษัท ห้างร้านต่าง ๆ ทำให้นิสิตสาขาวิชาสังคมศาสตร์ สาขาวิชามนุษยศาสตร์ และสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตน้อยกว่านิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ซึ่งประกอบไปด้วยคณะต่าง ๆ อาทิเช่น คณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทย์ คณะเภสัชศาสตร์ ฯลฯ ที่มีหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน และการสอดแทรกเจตคติในการประกอบอาชีพอิสระ โดยมุ่งเน้นให้นิสิตได้มีความคิดสร้างสรรค์ ทักษะ และการบริหารงานที่ดี โดยส่งเสริมสนับสนุนให้นิสิตเป็นผู้ประกอบการเอง เมื่อนิสิตจบออกไปแล้วนิสิตสามารถสอบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเพื่อเป็นแนวทางเลือกให้กับนิสิตได้เปิดกิจการธุรกิจส่วนตัว หรือประกอบอาชีพอิสระอื่นๆ ได้ เช่น ร้านเภสัชกร เปิดคลินิกรักษาผู้ป่วย หรือคลินิกทันตกรรม เป็นต้น โดยมีเป้าหมายไปประกอบอาชีพและใช้ทักษะทางวิชาชีพต่างกัน ดังที่ พรณี ข.เจนจิต (สมศักดิ์ เศรษฐการ, 2545 : 76 ; อ้างอิงจาก พรณี ข.เจนจิต 2523 : 289) กล่าวว่า การเกิดทัศนคตินั้น เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ที่ได้รับ โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มารศรี ประสพศิริ (2534 : 127) ที่ได้ศึกษาวิเคราะห์การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนิสิตนักศึกษาสาขาสังคมศาสตร์ พบว่า นิสิตมีความคิดว่าไม่สามารถนำความรู้ความสามารถที่ได้จากการศึกษาในมหาวิทยาลัย ไปประกอบอาชีพอิสระได้ โดยให้เหตุผลว่าลักษณะเนื้อหาวิชาไม่เอื้ออำนวยต่อการนำไปประกอบอาชีพอิสระได้ ซึ่งการจะประกอบอาชีพอิสระให้ประสบความสำเร็จนั้น จำเป็นต้องอาศัยสิ่งประกอบหลายอย่าง รวมทั้งความรู้ในด้านการตลาด การบริหารงาน

ต่าง ๆ วิธีการดำเนินการ ซึ่งในหลักสูตรบางคนไม่ได้มีการจัดสอนไว้ให้จึงทำให้พบความแตกต่างของนิสิต ที่มีการเรียนในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจเป็นสาเหตุให้นิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีความคิดเห็นแตกต่างกับนิสิตสาขาวิชาสังคมศาสตร์ สาขาวิชามนุษยศาสตร์ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2.4 นิสิตที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะว่าปัจจุบันเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ การติดต่อคมนาคมและการสื่อสารเป็นไปอย่างกว้างขวาง ถึงแม้ว่านิสิตจะมีภูมิลำเนา ที่อาศัยอยู่ทั้งในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคกลาง ภาคใต้ และภาคตะวันตก แม้ว่าจะมีสภาพทางภูมิศาสตร์แตกต่างกัน แต่นิสิตเหล่านี้ก็มาอยู่ในมหาวิทยาลัยเดียวกัน ยึดถือกฎ ระเบียบ และวัฒนธรรมเดียวกัน รับการหล่อหลอมและฝึกอบรม อยู่ในสภาพแวดล้อมเหมือน ๆ กัน ได้รับข้อมูลข่าวสารที่ทางมหาวิทยาลัยจัดให้บริการแก่นิสิต มีการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยได้เป็นอย่างดี ได้รับการพัฒนาจากมหาวิทยาลัยเท่าเทียมกัน จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นิสิตที่มีภูมิลำเนาต่างกัน มีความคิดเห็นและเจตคติต่อสิ่งต่างๆ คล้ายคลึงกันไปด้วย ด้วยเหตุนี้เองที่ทำให้นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีความคิดเห็นต่อบทบาทในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระไม่แตกต่างกัน ซึ่งสุพัตรา สุภาพ (2541 : 41) ได้กล่าวว่า นิสิตส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลายมีช่วงอายุระหว่าง 17 - 21 ปี จึงมีความคิดเห็น ความรู้สึกและวุฒิทางอารมณ์ที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับ กุศล บุญยมลิก และขนิษฐา กาญจนรังสันทน์ (2538 : 13) ที่กล่าวว่า ความเป็นชนบทจะค่อยเลือนหายไป จนไม่สามารถแยกแยะลักษณะเฉพาะของเขตเมือง – ชนบท ได้อีกต่อไป และปัจจุบันอยู่ในยุคสารสนเทศ ทำให้สังคมในชนบทสามารถรับข้อมูลข่าวสารต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสารต่างๆ ได้ทัดเทียมกับสังคมเมือง จึงทำให้ไม่พบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของนิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพและปริมณฑล และนิสิตที่มีภูมิลำเนาต่างจังหวัด ซึ่งสอดคล้องกับ สมสมุทร มุ่งสันติ (2539 : 50) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยอีสานใต้ พบว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่เขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล มีความคิดเห็นในการเลือกประกอบอาชีพอิสระไม่แตกต่างกัน

2.5 นิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครอง ประกอบอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกิจการนิสิต นิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครองประกอบอาชีพส่วนตัว มีความคิดเห็นแตกต่างกับนิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ และรัฐวิสาหกิจ

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตที่บิดา มารดา/ ผู้ปกครองประกอบอาชีพส่วนตัวนั้น มีสภาพแวดล้อม และได้รับประสบการณ์จากอาชีพอิสระที่ครอบครัวยุ่อยู่แล้ว ทำให้ไม่มีความสนใจในกิจกรรมหรือโครงการการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระที่มหาวิทยาลัยจัดไว้ให้กับนิสิต และนิสิตก็ไม่ได้ให้ความสนใจเท่าที่ควร เนื่องจากโครงการที่จัดเพื่อการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระนั้น ยังไม่มากเพียงพอกับความคาดหวังที่นิสิตต้องการ คือเป็นเพียงโครงการเล็ก ๆ ที่ทางมหาวิทยาลัยจัดให้ ไม่สามารถนำไปประกอบอาชีพอิสระได้ อาจทำได้เพียงแค่เป็นรายได้เสริมในระหว่างที่เรียนอยู่เท่านั้น ซึ่งแตกต่างกับนิสิตที่บิดา/มารดา ประกอบอาชีพรับราชการ และวิสาหกิจ ที่มีความคิดเห็นว่า อาชีพอิสระเป็นอาชีพหนึ่งที่ทำหาความ สามารถ เป็นอาชีพที่น่าสนใจสามารถทำประโยชน์ให้แก่ตนเองได้ และโครงการการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระที่มหาวิทยาลัยจัดให้มีความน่าสนใจ ทันสมัย และเป็นที่ต้องการของนิสิต ดังที่ ไทรแอนดิส (Triandis 1971 : 2-3) กล่าวว่า การคุ้นเคยกับอาชีพของผู้ปกครองทำให้นิสิตมีความคิดเห็นเปลี่ยนแปลงไป สอดคล้องกับสนทยา เขมวีรัตน์ (2542 : 83) ศึกษาเรื่องตัวแปรบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สายวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร พบว่าอาชีพของผู้ปกครองมีอิทธิพลกับนักศึกษา โดยเฉพาะสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ซึ่งเป็นสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ จำเป็นต้องใช้ค่าใช้จ่ายในการศึกษาสูงมาก จำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมจากผู้ปกครอง ซึ่งจากงานวิจัยในครั้งนี้ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว และรับราชการเป็นกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการใช้คอมพิวเตอร์ในการทำงาน จึงทำให้อาชีพของผู้ปกครองส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษา

ด้านการบริการวิชาการ พบว่า นิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครองประกอบอาชีพส่วนตัว มีความคิดเห็นแตกต่างกับนิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ และรัฐวิสาหกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครองประกอบอาชีพส่วนตัว มีกิจการส่วนตัวที่นิสิตจะต้องมีส่วนร่วมดูแลอยู่แล้ว จึงจัดได้ว่าอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับตัวนิสิตมากที่สุด แต่กิจกรรมการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระที่มหาวิทยาลัยจัดให้กับนิสิตนั้น ยังไม่เป็นที่นิยมนักตามที่นิสิตคาดหวังไว้ ทำให้นิสิตมีความคิดเห็นแตกต่างกับ นิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครอง ประกอบอาชีพรับราชการ และรัฐวิสาหกิจ ที่มีความสนใจ และต้องการที่จะเข้าร่วมโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระที่ทางมหาวิทยาลัยจัดให้ โดยเปิดโอกาสให้กับนิสิตที่สนใจเข้าร่วมโครงการ ดำเนินการจัดเตรียม และทำการคัดเลือกนิสิตที่มีคุณสมบัติเข้าร่วมโครงการเพื่อฝึกอบรมการเป็นผู้ประกอบการเอง โดยมีกระบวนการตั้งแต่การคัดเลือก การฝึกอบรม รวมถึงการลงทุนให้กับนิสิตที่มีความสนใจ ด้วยเหตุที่อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่เป็นอิสระและคล่องตัว มีรายได้สูง แตกต่างกับอาชีพรับราชการ และรัฐวิสาหกิจ ที่นิสิตมีความคิดเห็นว่ามันน่าเบื่อ และไม่เป็นอิสระในการบริหารงาน จึงทำให้นิสิตมีความ

คิดเห็นแตกต่างกัน ดังที่ทฤษฎีของซูเปอร์ (ชาร์นค์ อุดมไพจิตรกุล. 2543 :100 – 109 ; อ้างอิงจาก Super. 1973) ได้กล่าวว่า บุคคลจะเลียนแบบอาชีพที่แต่ละบุคคลเลือกจะเกี่ยวกับความสนใจ ค่านิยมและความต้องการ การเลียนแบบบิดา มารดา และสังคมที่อาศัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาชีพของผู้ปกครอง ซึ่งเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนิสิตมากที่สุด เป็นสิ่งที่กำหนดฐานะทางสังคม และมีอิทธิพลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลว รวมทั้งความคิด ทัศนคติของนิสิต เช่นเดียวกับ ชวรินลักษณ์ ป้อมยาหยับ (2546 : 102-103) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี 4 ปี ภาคปกติ จากคณะวิทยาการ การจัดการโปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป ปีการศึกษา 2541-2544 สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พบว่า การที่บิดามารดา/ผู้ปกครองประกอบอาชีพอย่างไรนั้นจะทำให้บุตรมีพฤติกรรม ล้อเลียนแบบจากพ่อแม่โดยทางอ้อม

2.6 นิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครอง มีรายได้สูง ปานกลาง และต่ำ มีความคิดเห็น ต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะว่า นิสิตเมื่อได้เข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยมีสภาพแวดล้อมเดียวกัน มีการดำเนินชีวิตใน มหาวิทยาลัยที่ไม่แตกต่างกัน รวมทั้งการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดให้กับนิสิต เพื่อให้ให้นิสิตได้พัฒนาศักยภาพทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา นิสิตที่มี ผู้ปกครองมีรายได้ต่างกันสามารถเลือกแผนการเรียนเดียวกันได้ อีกทั้งยังได้รับโอกาสจาก มหาวิทยาลัยที่จัดให้กับนิสิตในเรื่องของการกู้ยืมเงินและทุนเพื่อการศึกษาให้กับนิสิต นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยยังร่วมจัดกิจกรรมโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระให้กับนิสิตที่สนใจและ ต้องการมีรายได้ในระหว่างเรียน เป็นการแบ่งเบาภาระหน้าที่ให้กับผู้ปกครองในด้านรายได้ของ ผู้ปกครองให้ลดน้อยลง ทำให้นิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครองมีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ บทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ มิลเลอร์ (ชาร์นค์ อุดมไพจิตรกุล. 2543 :111-112 ; อ้างอิงจาก Miller. 1956.) ที่ได้กล่าวว่า การที่ผู้เรียนมีบิดาและมารดามีฐานะเศรษฐกิจ และสังคมอยู่ในระดับสูง มีข้อได้เปรียบในการทำงานหรือย่อมจะได้รับคำแนะนำและข้อมูลทางด้านอาชีพที่ดีและ สมบูรณ์กว่า ซึ่งไม่สอดคล้องกับ อรุณศรี อักษรศรี (2544 : 92) ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัจจัย บางประการที่เกี่ยวข้องกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปี 4 สถาบันราชภัฏภูเก็ต พบว่า รายได้ของบิดา มารดาไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ อิสระนิสิตของนิสิต ซึ่งสอดคล้องกับ สมสมุทร มุ่งสันติ (2539 : 39) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาคณะวิทยาการการจัดการ สหวิทยาลัยอีสานใต้ พบว่า นักศึกษาที่มีผู้ปกครองมีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นในการเลือกประกอบอาชีพไม่ต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยที่พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความคิดเห็นว่าบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ด้านวิชาการ ด้านกิจการนิสิต และด้านการบริการวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยขอเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านวิชาการ เพื่อให้มหาวิทยาลัยดำเนินการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตด้านวิชาการให้ดียิ่งขึ้น มหาวิทยาลัยควรเปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาสามารถฝึกงานในสถานประกอบการจริง โดยส่งเสริมให้นิสิตประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะในการประกอบอาชีพอิสระ และควรจัดหาอาจารย์ที่มีความรู้ ความสามารถ เพื่อให้คำปรึกษาให้กับนิสิตได้ในเรื่องเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระเพื่อให้นิสิตเกิดความมั่นใจที่จะประกอบอาชีพอิสระ โดยส่งเสริมให้แต่ละสาขาวิชาได้รับการส่งเสริมอย่างทั่วถึง
2. ด้านกิจการนิสิต เพื่อให้มหาวิทยาลัยดำเนินการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตด้านกิจการนิสิตให้ดียิ่งขึ้น มหาวิทยาลัยควรปรับปรุงกระบวนการคัดเลือกนิสิตที่เหมาะสม และคุณสมบัติเพื่อเข้ารับการฝึกอบรมการประกอบอาชีพอิสระ เช่น นิสิตที่มีความสนใจ นิสิตที่เป็นทายาทธุรกิจ หรือมหาวิทยาลัยควรจัดตั้งชมรมส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อให้นิสิตสามารถเข้ามามีบทบาทในการร่วมจัดกิจกรรมด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิสิตชั้นปีที่ 1 และนิสิตที่บิดา มารดา/ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ และรัฐวิสาหกิจ ที่มีความสนใจอย่างยิ่ง มหาวิทยาลัยควรเข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมเพิ่มมากขึ้น
3. ด้านการบริการวิชาการ จากผลการศึกษา เพื่อให้มหาวิทยาลัยดำเนินการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตด้านวิชาการให้ดียิ่งขึ้น มหาวิทยาลัยควรมีการจัดระบบการกักเงินทุนที่สะดวก และคล่องตัวเพื่อเปิดโอกาสให้กับนิสิตได้นำไปประกอบการลงทุนเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะนิสิตชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า ที่มีความสนใจในการที่จะประกอบอาชีพอิสระเมื่อสำเร็จการศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต กับตัวแปรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และเอกชน ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตนักศึกษา

3. ควรศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการของนิสิต เกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ เพื่อตรวจสอบปัญหา และความความต้องการของนิสิต เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาได้ตรงตาม สภาพความเป็นจริง และเป็นแนวทางในการพัฒนาในมหาวิทยาลัยต่อไป

4. ควรมีการศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยในการส่งเสริม การประกอบอาชีพอิสระ โดยการนำเอาตัวแปรอิสระแต่ละตัวมาศึกษาร่วมกัน หรือปฏิสัมพันธ์กัน (Interaction) เพื่อให้ได้คำตอบที่มีความละเอียดมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมการจัดหางาน. (2545). *แนะนำกรมการจัดหางาน*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรมวิชาการ, กระทรวงการศึกษาธิการ. (2530). *รายงานการวิเคราะห์คุณลักษณะบางประการของผู้สำเร็จในอาชีวศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์แนะแนวทางการศึกษาและอาชีพ.
- กรมวิชาการ. (2530). *รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนาการศึกษาวิชาชีพในระบบโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: กองวิจัยการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมอาชีวศึกษา. (2533). *กลวิธีดำเนินงานตามเป้าหมาย 10 ประการ*. กรุงเทพฯ: โรงเรียนสารพัดช่าง พระนคร.
- กาญจพันธ์ เทพไกลวัล. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, จารุวรรณ คงขุนเทียน เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2546.
- กาญจนา คุณารักษ์. (2534). *ทัศนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีต่อวิชาชีพและสภาพแวดล้อมในการทำงาน*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดลำนาค.
- การศึกษาเอกชน. (2539, สิงหาคม). *อาชีวศึกษา*. กรุงเทพฯ: กองทุนส่งเสริมการศึกษาเอกชน.
- กิตติมา ปรีดีดีล. (2532). *การบริหารและนิเทศการศึกษาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: ธนาคารพิมพ์.
- กุศล บุญยมาลิก และชนัญญา กาญจนรังสีนันท์. (2535, กันยายน). *ศึกษาวิจัย*. 93(7) : 10 -13.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2541). *ชุดฝึกอบรมโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- คณะกรรมการโครงการศูนย์ศึกษาทดลองการประกอบอาชีพอิสระของบัณฑิต. (2534). *บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ*. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- คณะวิทยาศาสตร์ภาควิทยาศาสตร์. (2546). *อาชีพของบัณฑิต*. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.swu.ac.th/sci/hometh.htm/> วันที่สืบค้น 7 ตุลาคม 2546.
- จารินลักษณ์ ป้อมยาหยับ. (2546). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวการณ์มีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี 4 ปี ภาคปกติ จากคณะวิทยาการจัดการจัดการโปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป ปีการศึกษา 2541 – 2542 สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา*. วิทยานิพนธ์.กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดลำนาค.

- เจลิยว บุรีภักดี และคณะ. (2529). แนวโน้มการทำงานของเยาวชนไทย สรุปผลการสำรวจทั่วประเทศไทย พ.ศ. 2529. หน้า 8. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาการศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย. ทบวงมหาวิทยาลัย.
- เจลิยว บุรีภักดี และคนอื่น ๆ. (2534). สรุปผลการวิจัยและพัฒนาตามโครงการศูนย์ศึกษาทดลองการประกอบอาชีพอิสระของบัณฑิต ระยะที่ 1," โครงการศูนย์ทดลองการประกอบอาชีพอิสระของบัณฑิต. หน้า 32 - 36. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- _____. (2534). รายงานการวิจัยฉบับที่ 1 การสำรวจอาชีพที่เป็นไปได้. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ชนะ กลิภาร์. (2533). "การพัฒนาผู้ประกอบอาชีพอิสระในสถาบันการศึกษา," เอกสารวิจัยส่วนบุคคล. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร. อัดสำเนา.
- ชนินทร์ มีโกติ. (2541, มีนาคม). "สถานการณ์การว่างงาน," วารสารซีพอร์เศรษฐกิจ. 6(4) : 22-23.
- ถวัลรัตน์ พลเจริญ. (2546). ทักษะของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาศิลปศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2526). แนวโน้มการทำงานของเยาวชนไทย สรุปผลการวิจัยเชิงสำรวจทั่วประเทศไทย ปี พ.ศ. 2526 โครงการพัฒนาการศึกษาอาเซียน ทบวงมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ทองเรียน อมรัชกุล. (2525). การบริหารกิจการนิสิต : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ," ใน เอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 244 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู. หน้า 39. กรุงเทพฯ: จงเจริญการพิมพ์.
- ทองอยู่ แก้วไทรฮะ. (2544). แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อสนองนโยบายของรัฐบาล และจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ด้าน การศึกษา. กองแผนและพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ: กรมการศึกษานอกโรงเรียน.
- ธนาภรณ์ พุทมนต์ธร. (2545). ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน ศูนย์บริการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา

- ธาริณี สุขจิตต์. (2541). ความคิดเห็นของนิสิตที่เป็นกรรมการบริหารชมรมต่อการได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล. (2543). จิตวิทยาสำหรับนักเศรษฐศาสตร์. (เอกสารประกอบการสอน). กรุงเทพฯ: ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ธีรวัฒน์ พูนศิลป์. (2527). ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังในบริการวิชาการและกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ปัตตานี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- นงเยาว์ ธาราศรีสุทธิ. (2529). การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นิภา แก้วศรีงาม. (2537). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บัณฑิต ธนชัยเศรษฐวุฒิ. (2541). รวมพลังความคิด ฝ่าวิกฤตคนดองงาน. กรุงเทพฯ: มูลนิธิ อารมณพงศ์พลัน.
- ปกาศิต จำปาทอง. (2542). ศึกษาสภาพการดำเนินงานส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระประเภทช่างอุตสาหกรรม เพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ปัทมวรรณ อ่วมศรี. (2541). การศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. อัดสำเนา.
- ประยูร ศรีประสาธน์และศิริพรรณ ชุมชุม. (2532). "โลกอาชีพและการประกอบอาชีพอิสระ," ในเอกสารการสอนชุดวิชา การจัดระบบการสอนการทำงานและอาชีพ. หน้า 620 –659. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ฝ่ายสวัสดิการนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2546). งานบริการนิสิต. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.ac.th/president/stuaff/stude4nt2.htm>. วันที่สืบค้น 8 ตุลาคม 2546.
- พนัส หันนาคินทร์. (2526). "การบริหารอาคารสถานที่โรงเรียนมัธยมศึกษา," ใน เอกสารการสอนชุดการจัดโรงเรียนมัธยมศึกษา. หน้า 75. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- พล แสงสว่าง. (2529). *อาชีพศึกษาและแนะแนวอาชีพ*. ปัตตานี : โครงการผลิตตำรา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- พัฒนสิงห์ ขจรกลิ่น. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, จารุวรรณ คงขุนเทียน เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เมื่อ 19 กันยายน 2546.
- พรรณพิมล ดิริมงคล. (2545). *ความพึงพอใจของนักศึกษาภาคสมทบ ที่มีต่อการบริการวิชาการ คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดมศึกษา.
- พรรณี ช. เจนจิต. (2523). *จิตวิทยาการเรียนการสอน (จิตวิทยาศึกษาสำหรับครูในโรงเรียน)*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์การพิมพ์.
- ภาควิชาคหกรรมศาสตร์. (2546). *อบรมเบเกอรี่ภาคฤดูร้อน (ออนไลน์)*. แหล่งที่มา : <http://www.ac.th/president/stuaff/student2.htm>. วันที่สืบค้น 8 ตุลาคม 2546.
- ปิญญู สาธร. (2526). *หลักการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: องค์การคำคุณุสภา.
- มยุรา โลหะพิริยกุล. (2546). *พฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมทางการเมือง*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดมศึกษา.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ฝ่ายสวัสดิการนิสิต. (2545). *โครงการส่งเสริมอาชีพอิสระ ครั้งที่ 6 ประจำปี 2545*. กรุงเทพฯ: ฝ่ายสวัสดิการนิสิต มหาวิทยาลัย.
- _____. (2546). *รายงานประจำปี 2541*. กรุงเทพฯ: ศรีเมืองการพิมพ์.
- มารศรี ประสพศิริ. (2534). *การวิเคราะห์การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนิสิตนักศึกษา สาขาสังคมศาสตร์*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อุดมศึกษา.
- มาลัยพร อภิรักษ์ฤทัยกุล. (2545). *ทัศนคติต่อการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช) วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี*. วิทยานิพนธ์. กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดมศึกษา.
- มัทกานต์ โอพารัตน์มณี. (2532). *ความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิต และนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อุดมศึกษา.
- ยุพิน ประจวบเหมาะ.. (2531). *ผลการวิจัยเรื่องการประกอบอาชีพอิสระ : หนทางแก้ปัญหา การว่างงานของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- ยุพิน องคานนท์. (2533). *ทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- วรัญญา วงศ์ธานี. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, จารุวรรณ คงขุนเทียน เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เมื่อ 19 กันยายน 2546.
- วรางค์ศิริ สุธมมงคล. (2537). *ผลของการใช้ชุดแนะแนวอาชีพที่มีต่อทัศนคติในการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 2 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- วัลลิภา พัดเปีย. (2539). *ทัศนะต่อวิชาชีพครู ของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- วิจักขณา ชัยมงคลตระกูล. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, จารุวรรณ คงขุนเทียน เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เมื่อ 19 กันยายน 2546.
- วินทญา วิเศษศิริกุล. (2533). *การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในสถานศึกษา*. วิทยานิพนธ์ กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. อัดสำเนา.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. (2546). *วิสัยทัศน์และพันธสัญญา*. (ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สันติศิริการพิมพ์.
- คันสนีย์ ฟองดาร์รัตน์. (2530). *การศึกษาการรับรู้การใช้และความพึงพอใจต่อบริการด้านกิจการนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อัดสำเนา.
- ศูนย์วิจัยและบริการ. (2544). *รายงานประจำปี 2543*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2546). *โครงการเสริมสร้างผู้ประกอบการใหม่*. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : http://www.swu.ac.th/president/pr_swu/work.html/. วันที่สืบค้น 7 ตุลาคม 2546.
- สนทยา เขมวรัตน์. (2542). *ตัวแปรบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สายวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- สมบุญ อินทพันธ์. (2543). *อาชีพอิสระ : กระบวนการฝึกและแนวทางใหม่ ในการประกอบอาชีพ*. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.

- สมศักดิ์ เศรษฐการ. (2545). *คุณลักษณะและทัศนคติต่อการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี*. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- สมสมุทร มุ่งสันติ. (2539). *ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ สหวิทยาลัยอีสานใต้*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- สว่างจิต ศรีระชา. (2531). *ชีวิตนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- สัญญา จัตตานนท์. (2527). “แนวโน้มของการประกอบอาชีพอิสระในประเทศไทย,” *สังคมศาสตร์*. 2(12) : 11 – 22 .
- _____. (2528). “แนวโน้มในการประกอบอาชีพอิสระในประเทศไทย,” ใน *บทความวิทยุกระจายเสียงชุดการศึกษาเพื่อการทำงานและอาชีพ*. หน้า 68. สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2534). *แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2535 – 2539*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2531). *รายงานผลการสัมมนาระดับชาติ การส่งเสริมการทำงานนอกระบบในเมือง*. หน้า 72. กรุงเทพฯ: กองวางแผนทรัพยากรมนุษย์.
- สำเนา ขจรศิลป์. (2529). *การแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: กองบริการการศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย.
- _____. (2534). “การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในสถานศึกษา,” ใน *รายงานการสัมมนาเรื่องบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ*. หน้า 49. ชลบุรี : ทบวงมหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- สุชาติ ช่างโซติ. (2543). *อาชีพอิสระ : กระบวนการฝึกและแนวทางใหม่ในการประกอบอาชีพ*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- สุธรรม อารีกุล. (2541). *การอุดมศึกษา*. รายงานการวิจัยประกอบการร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ..... กรุงเทพฯ: เซเว่นพรีนติ้ง กรุป.

- สุนทร โคตรบรรเทา. (2527). *การศึกษาแก้ปัญหาการมีงานทำในประเทศกำลังพัฒนา*.
กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุพัตรา สุภาพ. (2541). *สังคมและวัฒนธรรมไทย ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี*.
กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- สมณฑา แสงทิพย์. (2539). *เจตคติการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนกลุ่มอาชีวศึกษา
ภาคตะวันออก*. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง. อุดสาเนา.
- สุพงษ์ หงษ์แพง. (2544). *การดำเนินงานและปัญหาการดำเนินงานการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริม
อาชีพอิสระของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 9*.
รายงานการค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. อุดสาเนา.
- สุพร ตั้งสมวรพงษ์. (2542). *การอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุวรรณ เจริญใจ. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, จารุวรรณ คงขุนเทียน เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เมื่อ 7 ตุลาคม 2546.
- อมรรัตน์ ประสานศัพท์. (2532). *การจัดบริการแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยของรัฐ*.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อุดสาเนา.
- อรุณศรี อักษรศรี (2544). *การศึกษาปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระ
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปี 4 สถาบันราชภัฏภูเก็ต*. ปริญญานิพนธ์ กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดสาเนา.
- อาภา ถนัดช้าง. (2528). “แนวทางการพัฒนางานแนะแนวอาชีพในสถานศึกษา,”
ใน *การแนะแนวอาชีพเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม*. หน้า 14 –15. กรุงเทพฯ: สมาคม
แนะแนวแห่งประเทศไทย.
- อาภาพร บุลศรี. (2546). *ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่องานบริการและสวัสดิการของฝ่ายสวัสดิการ
นิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. ปริญญานิพนธ์ (การอุดมศึกษา).
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดสาเนา.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2527). *หลักการบริหารการศึกษาทั่วไป*. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: อนงค์ศิลป์
การพิมพ์.

- Cronbach, Lee Joseph. (1984). *Essentials of psychological Testing*. 3rd ed. New York : Harper and Row Publishers.
- Culp, Marguerite McGann. (1981). "An Analysis of student Personal Services at Seminole community college Sanford, Florida," *Dissertation Abstracts International*. 42 (2) : 547 – A ; February.
- Ferguson, George A. (1981). *Statistical Analysis in Psychology and Education*. 5th ed. New York : Mc Graw – Hill, Book Company.
- Triandis, Harry. (1971). *Attitude and Attitude Change*. New York : John Wiley and Sons.
- Wilber, Gordon O. and Norman, Pender. C. (1983). *Industrial Art in General Education*. New York : Intext Education Publishers.
- Yamane, Taro. (1967). *An Introductory Analysis*. 2nd ed. Tokyo : Harper and Row.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือหน้าและแบบสอบถาม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ศธ 0519.12/8443

วันที่ 3 กันยายน 2547

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ผลการวิจัย

เรียน คณะบดีคณะสังคมศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวจาวรรณ กองขุนเทียน นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อังตรา วัฒนาณรงค์ และ อาจารย์ราชนันท์ บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นิสิตปริญญานิพนธ์ ชั้นปีที่ 1-4 ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ในระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2547

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตเผยแพร่ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจาวรรณ กองขุนเทียน ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เทียนศิริ จิระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มสว โทร. 5731, 5618

ที่ ศบ 0519.12/8442

วันที่ 3 กันยายน 2547

เรื่อง ขออนุญาตเพื่อการศึกษาวิจัย

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวจรรวณ กองเนียม นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษาบัณฑิตวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัจฉรา วัฒนาณรงค์ และ อาจารย์ราชนัย บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ นิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 คอยแบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ในระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2547

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาต ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจรรวณ กองเนียม ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

/สค

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ศธ 0519.12/๖๔๓๕

วันที่ 3 กันยายน 2547

เรื่อง ขออนุมัติเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน คณะบดีคณะมนุษยศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวจรรวณ กองขุนเทียน นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์เรื่อง "ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อังฉรา วัฒนาณรงค์ และ อาจารย์ราชนันท์ บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้นิสิตปริญญานิพนธ์ ชั้นปีที่ 1 - 4 จำนวน 60 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ในระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2547

จึงเรียนมาเพื่อขออนุมัติ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจรรวณ กองขุนเทียน ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เหิณสิริ จิระเดชากุล)

คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ศพ 0519.12/6447

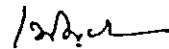
วันที่ 3 กันยายน 2547

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน คณาจารย์คณะศิลปกรรมศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวจรรวณ กองเกษม นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์เรื่อง "ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อังตรา วัฒนารงค์ และ อาจารย์รัชชัย บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นิสิตปริญญานิพนธ์ ชั้นปีที่ 1-4 ตอบแบบสอบถาม ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ในระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจรรวณ กองเกษม ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จิระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มสว. โทร. 5731, 5618

ที่ ศธ 0512.12/ร.บ.45

วันที่ 3 กันยายน 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะวิทยาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวจรรวณ กองมณีชน บัณฑิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อังฉรา วัฒนาณรงค์ และ อาจารย์รัชชัย บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นิสิตปริญญานิพนธ์ ชั้นปีที่ 1-4 ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ในระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจรรวณ กองมณีชน ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ศธ 0519.12/ก.๔๔๕

วันที่ 3 กันยายน 2547

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่เพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์

เรียนด้วย นางสาวจรรววรรณ ลงขุนเทียน นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุญาตให้ทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อังตรา วัฒนาธรรม และ อาจารย์รัชชัย บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ทำปริญญานิพนธ์ ชั้นปีที่ 1-4 ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ในระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2547

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาต ได้โปรดพิจารณา นางสาวจรรววรรณ ลงขุนเทียน ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

/ส.ค.ค.

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์.หญิงสิริ จีระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ราชภัฏวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ศธ 0519.12/8453

วันที่ 3 กันยายน 2547

เรื่อง ขออนุมัติเพื่อการวิจัย

เรียน คณาจารย์มหาวิทยาลัย

ที่กล่าวถึง นางสาวจรรววรรณ คชขุนเทียน นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาอังกฤษ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาท
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์
อัครา วัฒนานรงค์ และ อาจารย์รัชชัยย์ บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์
ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ นิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 ตอบแบบสอบถาม
ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ
ของนิสิต ในระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2547

จึงเรียนมาเพื่อขออนุมัติ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจรรววรรณ คชขุนเทียน
ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

/s/ —

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จิระเชษฐกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ศธ 0519.12/๙.๗๔๖

วันที่ 3 กันยายน 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะแพทยศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวจรรณพ คงขุนเทียน นักวิจัยระดับปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัจฉรา วัฒนาวรงค์ และ อาจารย์รัชชัย บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 คอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ในระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจรรณพ คงขุนเทียน ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทัศนีย์ จิระเชษฐกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ศธ 0519.12/8450

วันที่ 3 กันยายน 2547

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบเพื่อการวิจัย

เรียน คณะบดีคณะทันตแพทยศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวจาวรรณ คงขุนเทียน นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อังฉรา วัฒนาณรงค์ และ อาจารย์รัชชัย บุญชีมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 คอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ในระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2547

จึงเรียนมาเพื่อขออนุมัติขอความเห็นชอบ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจาวรรณ คงขุนเทียน ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

/ส.น.

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ศบ 0519.12/ว.44

วันที่ 3 กันยายน 2547

เรื่อง ขออนุมัติโครงการวิจัย

เรียน คณะบดีคณะแพทยศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวจรรวณ คงขุนเทียน นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อังฉรา วัฒนางรงค์ และ อาจารย์รัชชัย บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ นิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ในระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2547

จึงเรียนมาเพื่อขออนุมัติโครงการ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจรรวณ คงขุนเทียน ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

/จ.ค.

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จิระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ วิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดงหลวง โทร. 5731, 5618

ที่ ศร 0519.12/845 /

วันที่ 3 กันยายน 2547

เรื่อง ขออนุมัติโครงการเพื่อการศึกษา

เรียน คณะกรรมการบริหาร

เนื่องด้วย นางสาวจรรยาพร กองบุญเรือน นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดงหลวง ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดงหลวง ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัจฉรา วัฒนาณรงค์ และ อาจารย์ราชนันท์ บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ นิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดงหลวง ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ในระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2547

จึงเรียนมาเพื่อขออนุมัติโครงการ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจรรยาพร กองบุญเรือน ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

/ส.ค.

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จิระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ราชภัฏวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ศธ 0519.12/๑/๕๕.๖

วันที่ 3 กันยายน 2547

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะสหเวชศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวจาวรรณ กองขุนเทียน นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัจฉรา วัฒนานรงค์ และ อาจารย์ราชันย์ บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นิสิตปริญญาดัชนี ปีที่ 1-4 ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ในระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจาวรรณ กองขุนเทียน ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

แบบสอบถาม

เรื่อง ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ด้านวิชาการ ด้านกิจการนิสิต และด้านบริการวิชาการ
2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน
 - ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต
3. การตอบแบบสอบถามนี้ ไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อนิสิต ดังนั้นโปรดตอบแบบสอบถามนี้ตามสภาพความเป็นจริง ตรงตามความคิดเห็นของท่านและกรุณาตอบทุกข้อ

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้

นางสาวจารุวรรณ คงขุนเทียน
นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องว่างที่ตรงกับสถานภาพของท่านมากที่สุด

1. เพศ
 - () ชาย
 - () หญิง
2. ชั้นปี
 - () ชั้นปีที่ 1
 - () ชั้นปีที่ 2
 - () ชั้นปีที่ 3
 - () ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า
3. สาขาวิชา
 - () สาขาวิชาสังคมศาสตร์ ได้แก่ คณะสังคมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์
 - () สาขาวิชามนุษยศาสตร์ ได้แก่ คณะมนุษยศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์
 - () สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์
 - () สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ได้แก่ คณะพลศึกษา คณะแพทยศาสตร์
คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์
คณะสหเวชศาสตร์
4. ภูมิลำเนา
 - () กรุงเทพมหานครและปริมณฑล
 - () ต่างจังหวัด
5. อาชีพของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง
 - () รับราชการ
 - () รัฐวิสาหกิจ
 - () อาชีพส่วนตัว
 - () รับจ้าง
 - () อื่น ๆ
6. รายได้ของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง
 - () ระดับสูง ตั้งแต่ 20,000 บาท ขึ้นไป
 - () ระดับปานกลาง ตั้งแต่ 10,000 – 19,999 บาท
 - () ระดับต่ำ ต่ำกว่า 10,000 บาท

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต ด้านวิชาการ ด้านกิจการนิสิต และด้านบริการวิชาการ

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับความคิดเห็นทางขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน คำนำน้หนักของคะแนนความคิดเห็น มีดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อที่	บทบาทของมหาวิทยาลัยในการส่งเสริม การประกอบอาชีพอิสระของนิสิต	ระดับความคิดเห็น				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
	ด้านวิชาการ					
1	หลักสูตรต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยให้ความรู้ทางด้านการบริหารจัดการแก่นิสิต.....					
2	ในหลักสูตรมีการสอดแทรกเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพอิสระแก่นิสิต.....					
3	ในหลักสูตรมีการส่งเสริมและพัฒนาทักษะด้านการประกอบอาชีพอิสระแก่นิสิต.....					
4	มีการส่งเสริมให้นิสิตประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพในสถานการณ์จริง.....					
5	มีการจัดให้นิสิตไปเยี่ยมชมการทำงานในสถานประกอบการจริง.....					
6	ในหลักสูตรมีการจัดให้นิสิตได้มีโอกาสเข้าฝึกปฏิบัติงานเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ.....					
7	มีการจัดวิชาเลือกเสรีเกี่ยวกับความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพอิสระเพื่อให้นักศึกษาที่สนใจสามารถเลือกเรียนได้.....					

ข้อที่	บทบาทของมหาวิทยาลัยในการส่งเสริม การประกอบอาชีพอิสระของนิสิต	ระดับความคิดเห็น				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
8	ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแต่ละหลักสูตรมีการส่งเสริม การประกอบอาชีพอิสระของนิสิต.....					
9	เนื้อหา/สาระในรายวิชามีความเหมาะสมที่นิสิตสามารถ นำไปประกอบอาชีพอิสระได้.....					
10	อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกอบ อาชีพอิสระ.....					
11	อาจารย์สามารถเป็นที่ปรึกษาเกี่ยวกับแนวทางในอาชีพอิสระ และให้คำแนะนำแก่นิสิตได้อย่างถูกต้อง.....					
ด้านกิจการนิสิต						
12	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมแนะแนวการประกอบอาชีพอิสระ ให้กับนิสิตอย่างทั่วถึง.....					
13	มีการจัดฝึกอบรมการประกอบอาชีพอิสระให้กับนิสิตทั้งด้าน ทักษะและการปฏิบัติงาน.....					
14	มีการเชิญวิทยากรที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ อิสระมาแนะให้ความรู้แก่นิสิต.....					
15	มีกระบวนการคัดเลือกที่เหมาะสมในการคัดสรรนิสิตที่มี คุณสมบัติเข้าฝึกอบรมการประกอบอาชีพอิสระ เช่น นิสิตที่ เป็นทายาทธุรกิจ.....					
16	มีการจัดตั้งชมรมส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ.....					
17	มีการจัดทัศนศึกษาสถานประกอบการเพื่อให้นิสิตได้มีโอกาส ศึกษาการประกอบอาชีพอิสระจากสถานการณ์จริง.....					
18	มีการแนะแนวนิสิตเลือกอาชีพ และฝึกอบรมทักษะเฉพาะ อาชีพ.....					

ข้อที่	บทบาทของมหาวิทยาลัยในการส่งเสริม การประกอบอาชีพอิสระของนิสิต	ระดับความคิดเห็น				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด 5	เห็น ด้วย มาก 4	เห็น ด้วย ปาน กลาง 3	เห็น ด้วย น้อย 2	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด 1
19	มีการประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระให้กับ นิสิตอย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง.....					
20	มีการใช้แบบวัดความถนัดและความสนใจของนิสิตเกี่ยวกับ การประกอบอาชีพอิสระ.....					
21	มีการจัดข้อมูลข่าวสารทางอาชีพเกี่ยวกับความต้องการของ ตลาดแรงงาน.....					
22	มีหน่วยงานในการให้คำปรึกษาทางด้านการประกอบอาชีพ อิสระแก่นิสิต.....					
23	มีการบริการจัดหางานที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ แก่นิสิต.....					
24	มีการจัดสถานที่ที่มีบริเวณกว้างพอที่จะใช้ในการปฏิบัติงาน ฝึกอบรมการประกอบอาชีพอิสระ.....					
25	มีการจัดผู้ฝึกอบรมที่มีความรู้ ความชำนาญงานอาชีพอิสระ เข้าฝึกอบรมให้กับนิสิต.....					
ด้านการบริการวิชาการ						
26	มีการจัดบริการระดมเงินทุนสำหรับนิสิตให้กู้ยืมไปประกอบ อาชีพอิสระ.....					
27	มีองค์กรกลางในการประสานงานกับหน่วยงานใน มหาวิทยาลัยและหน่วยงานเอกชนภายนอก.....					
28	มีการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการ ประกอบอาชีพอิสระ.....					
29	มีการแสวงหาความร่วมมือกับเอกชนในด้านเงินทุนสำหรับ การประกอบอาชีพอิสระ.....					

ข้อที่	บทบาทของมหาวิทยาลัยในการส่งเสริม การประกอบอาชีพอิสระของนิสิต	ระดับความคิดเห็น				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด 5	เห็น ด้วย มาก 4	เห็น ด้วย ปาน กลาง 3	เห็น ด้วย น้อย 2	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด 1
30	มีการแนะนำให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการลงทุนในการประกอบอาชีพอิสระแก่นิสิต.....					
31	มีการประเมินผลหลังจากนิสิตเข้าดำเนินการประกอบอาชีพอิสระ.....					
32	มีการจัดศูนย์วิจัยพัฒนาอาชีพอิสระมุ่งเน้นการวิจัย ควบคู่ไปกับการฝึกอบรม.....					
33	มีการสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษา เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ.....					
34	มีการเอื้ออำนวยความสะดวกในการกู้ยืมเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพอิสระ.....					
35	มีการประชาสัมพันธ์ในการกู้ยืมเงินทุนเพื่อให้สินค้านำไปประกอบอาชีพอิสระ.....					
36	การจัดการกู้ยืมแหล่งเงินทุนของมหาวิทยาลัยมีความคล่องตัว.....					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

จดหมายเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ศธ 0519.12/4/๖๕

วันที่ 17 เมษายน 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณาบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวจารุวรรณ คงขุนเทียน นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของนิสิต
ที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต” โดยมี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิลร วัฒนารงค์ และ อาจารย์รัชชัย บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำ
ปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์สุพร ตั้งสมวรพงษ์ และ
อาจารย์จารุวรรณ สกุลกู เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจ
แบบสอบถามให้ นางสาวจารุวรรณ คงขุนเทียน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ศธ 0519.12/2375

วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและบริการ

เนื่องด้วย นางสาวจรรรณ กองขุนเทียน นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์อังฉรา วัฒนานรงค์ และ อาจารย์ราชนันท์ บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชนรัตน์ เต๋ววัฒนา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้ นางสาวจรรรณ กองขุนเทียน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์ภรณ์ หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ศธ 0519.12/2.717

วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา

เนื่องด้วย นางสาวจรรวรรณ คงขุนเทียน นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์อจธรา วัฒนางรงค์ และ อาจารย์ราชนันท์ บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์สมกิจ กิจพูนวงศ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางสาวจรรวรรณ คงขุนเทียน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภกรณ์ หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 0519.12/446.4

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

19 เมษายน 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวจรรวณ คงขุนเทียน นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของนิสิต ที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัจฉรา วัฒนานรงค์ และ อาจารย์ราชนันท์ บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำ ปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัจฉรา สังข์สุวรรณ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้ นางสาวจรรวณ คงขุนเทียน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภกรณ์ หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิลิต โทรศัพท์ 02-4520611 มือถือ 01-8661640

ภาคผนวก ค

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

1. อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมรพงษ์
สาขาวิชาการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สกุลกู
สาขาวิชาการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แท้ววัฒนา
คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. อาจารย์ สมกิจ กิจพูนวงศ์
สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัจฉรา สังข์สุวรรณ
สำนักงานอธิการบดี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ภาคผนวก ง

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ และค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ และค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ

1. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.9693
2. ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถาม “ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต”

ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามด้านวิชาการ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	5.02	7	9.40
2	5.00	8	8.17
3	6.61	9	6.52
4	4.02	10	4.51
5	4.39	11	5.05
6	5.39		

ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามด้านกิจการนิสิต

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
12	4.68	19	6.94
13	5.21	20	6.73
14	5.80	21	6.60
15	5.61	22	6.23
16	7.63	23	8.58
17	10.36	24	8.06
18	5.32	25	7.81

ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถามด้านการบริการวิชาการ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
26	4.37	32	7.73
27	6.05	33	8.31
28	5.53	34	7.45
29	7.01	35	5.92
30	8.17	36	5.74
31	7.99		

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวจรรุวรรณ คงขุนเทียน
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2519
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	62/6 หมู่ 11 ถนน พระราม 2 ซอย 30 แขวงจอมทอง เขตจอมทอง กรุงเทพฯ 10150
หน้าที่การงานในปัจจุบัน	อาจารย์พิเศษ
สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดกรมศิลปากร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2541	ศิลปศาสตรบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2548	การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ